CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

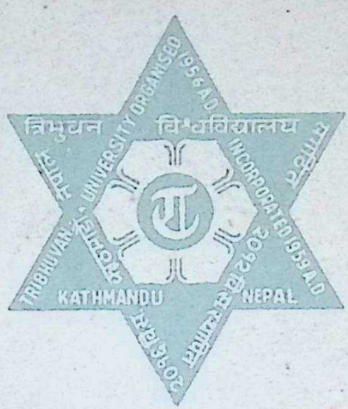

दनुवारराई कहिनक शब्दकोश, नेपाली आउं अङ्ग्रेजीमा
दनुवारराई भाषाको शब्दकोश, नेपाली र अंग्रेजीमा

A Vocabulary of the Danuwar Rai Language with Nepali and English

9.85329
92ने

बाल कृष्ण राई, क्लाउस पिटर क्यूलर
समर इंस्टिच्यूट अफ लिंगुइष्टिक्स
नेपाल तथा एशियाली अध्ययन संस्थान

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

दनुवारराई कहिनक शब्दकोश, नेपाली आउं अङ्ग्रेजीमा

दनुवारराई भाषाको शब्दकोश, नेपाली र अंग्रेजीमा

A Vocabulary of the Danuwar Rai Language
with Nepali and English

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

A Vocabulary of the Danuwar Rai Language with Nepali and English

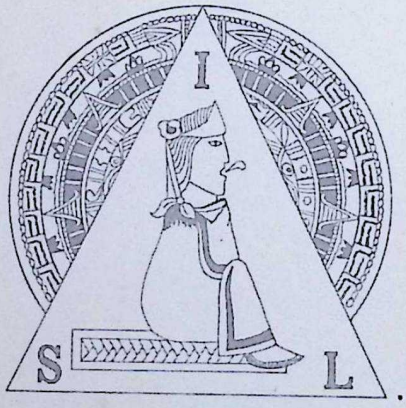

Bal Krishna Rai, Klaus Peter Kuegler
Summer Institute of Linguistics
Institute of Nepal and Asian Studies
Kirtipur 1975

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

दनुवारराई कहिनक शब्दकोश, नेपाली आउं अङ्ग्रेजीमा

दनुवारराई भाषाको शब्दकोश, नेपाली र अंग्रेजीमा

बाल कृष्ण राई, क्लाउस पिटर क्यूग्लर
समर इंस्टिच्यूट अफ लिंगुइष्टिक्स
नेपाल तथा एशियाली अध्ययन संस्थान

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

839.6532 29
T 93 T

1st printing, March 1975, 300 copies

8188

Printed by University Press
Tribhuvan University, Kathmandu.

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

सुरूक कहिन

यी दनुवारराई कहिनक शब्दकोश सेघुइंसौ पैल्हे समर इंस्टिच्यूट अफ लिंगुइष्टिक्स (एस० आई० एल०)क भरे बानाल । यी काम कबार्कि लागी त्रिभुवन बिश्वविद्यालय आउं एस० आई० एल०क बिचमाहा भेल सेहे कारार अन्सार १९७३-१९७४ क पोती बोत्राल पुगनापुग दुइ हाजार शब्दलोकोक माने यी शब्दकोश माहा पोर्लोलोक रेहेला । बर्कै हौसला देहिन्के चाइल्ल सरसालहा आउं मद्दप देलमाहा त्रिभुवन बिश्वविद्यालयक् उपकुलपती श्री एस० बी० शाक्य आउं नैपाल आउं एशियाली अध्ययन संस्थानक् डीन डा० श्री पी० आर० शर्मा कुप्रमाहा हामी धेरे धेरे धन्यबात देबा चाहा हुंकला । यक्राक् साथमा धेरे धेरे किसिमे हाम्रालाई मद्दप देलमाहा फांफखारी पंच्यातक् पधानिपंच श्री लोक बाहादुर आउं फेंरी पंच्यातक् पधानिपंच श्री राम बाहादुर राईलाई धेरे धेरे धन्यबात देबा चाहा हुंकला ।

आस्काल भेबा थाल्ल सेहे छाप्पाक काम अन्सार यी छाप्ल शब्दकोश सेहे पैल्हेकोक (सुरूक) हो । ओर्कों बाजी छाप्टे शब्दलोक फेरी थपिहिन यहीसो बर्मा जाएला बाज्बाक हाम्रा आस रहैस ।

दनुवारराई कहिनक भरे नैपाली माहा उन्ता कबार्कि जिम्मा श्री बाल कृष्ण राईलेल, दनुवारराई कहिनक भरे अङ्ग्रेजीमा ठीक

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

माने मिलाबाक आउं शब्दकोश बानाबाक् लागी पोलहिर जत्का जम्माए कामक जिम्मा श्री के० पी० क्युलरेलेल । यक्राक् साथै दनुवारराई कहिनक् ढांचामाहा उत्राबाक काम खास करिहिन हरी बाहादुरराई कर्ल ।

यी छोट्के शब्दकोशे खास करिहिन अङ्ग्रेजी - नेपाली कहिनक् लेख पट्र कबार्कि आउं ओक्राक् पाछु दनुवारराई कहिन लौओ किसिमे लेख पट्र करिहिन दनुवारराई लोकोलाई पोट्रलो लेख्ल बन्बाकलाई बर्के साहायता देथा बाज्बाक् हाम्रा आस रहैस ।

बाल कृष्ण राई

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

भूमिका

यस किसिमको दनुवारराई भाषाको शब्दकोश सम्बन्धा पहिले समर इंस्टिच्यूट अफ लिंगुइष्टिक्स (एस० आई० एल०) द्वारा प्रकाशित भएको हो । यस सम्बन्धमा त्रिभुवन बिश्वविद्यालय र एस० आई० एल० को बिचमा भएको सम्झौता अनुसार ई० सं० १९७३-७४ तिर संगालिएका करीब २,००० शब्दहरूको अर्थ यस शब्दकोशमा परेका छन् । यस काममा बडो उत्साह साथ आबश्यक सल्लाह तथा मद्दत दिनु भएकोमा त्रिभुवन बिश्वविद्यालयका उपकुलपति श्री एस० बी० शाक्यज्यू र नेपाल तथा एशियाली अध्ययन संस्थानका डीन श्री डा० पी० आर० शर्माज्यू प्रति हामी धेरै कृतज्ञ छौं । साथै फापखारी पंचायतका प्रधानपंच श्री लोक बहादुर र झ्याडी पंचायतका प्रधानपंच श्री राम बहादुर राईले यस काममा बिभिन्न तरिकाले मद्दत दिनु भएकोले उहांहरूलाई पनि धन्याबाद दिन चाहन्छौं ।

हाल भैरहेको प्रकाशन सम्बन्धी योजना अनुसार प्रकाशित हुने शब्दकोश चांहि पहिलो या प्रारम्भिक प्रकाशन मानिने छ । दोस्रो प्रकाशनमा यस शब्दकोशलाई अझै परिबर्धित गरिनेछ ।

यो दनुवारराई भाषा बिशेष एक प्रकारको इन्डो आर्यन भाषा नै हो । यो भाषा खास गरेर काठमाडौंदेखि दक्षिण तिर मित्री मधेशका जिल्लाहरू मध्ये मकवानपुर र सिंधुलीमा बोलिन्छ । तराइको

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

बाहिरी भागमा पनि केही दनुवारराईहरू बस्तछन् । खास गरेर मकवानपुर जिल्लाको फापरवारी पंचायतको हाथीढुङ्गा र करौंजे दुबै गाउंमा यो भाषा बोलिन्छ ।

दनुवारराई भाषाबाट नेपालीमा अनुवाद गर्ने जिम्मेवारी श्री बाल कृष्ण राईले लिनु भएको हो, श्री के० पी० क्युरलले अंग्रेजीबाट त्यस दनुवारराईमा ठीक अर्थ प्रदान गर्ने र अरू सबै तयारी गर्ने जिम्मेवारी लिनु भएको हो । साथै श्री हरी बहादुर राईले बिशेष गरी दनुवारराई भाषाको ढांचामा उतार्ने काम गर्नु भएको हो ।

अंग्रेजीबाट देवनागरीमा त्यसको हिज्जे सुधार गर्ने काम श्री नवीन मोती के० सी०ले गरी दिनु भएकोले हामी उहां प्रति पनि कृतज्ञ छौं । देवनागरी - नेपाली अक्षरबाट अंग्रेजी शब्दहरू लेख्नलाई श्री एम० पी० रेग्मीको एङ्ग्लो - नेपाली डिक्शनरी भन्ने शब्दकोशबाट सहयोग लिएका छौं । यो शब्दकोश तयारी गर्ने काममा धेरै मदत दिनु भएकोले डा० वारेन ग्लोवालाई र प्रिन्टको लागि अन्तिम टाइप गरी दिनु भएकोमा श्री सुवाश देवकोटालाई पनि धन्यबाद दिन चाहन्छौं ।

यस सानो शब्दकोशले बिशेष गरी अंग्रेजी - नेपाली भाषाको अध्ययन गर्न र त्यस पछि दनुवारराई भाषाको नयां प्रकारले अध्ययन गरेर दनुवारराईलाई शिक्षित बन्नमा ठूलो प्रेरणा दिने छ भन्ने हामी आशा राख्दछौं ।

बाल कृष्ण राई

क्लाउस पिटर क्युरलर

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Preface

This glossary is the first to be published by the Summer Institute of Linguistics (SIL) for the Danuwar Rai language. The data of about 2000 words were collected on various field trips in 1973 and 1974, under SIL's agreement of cooperation with Tribhuvan University. We gratefully acknowledge the encouragement, assistance, and active interest of Dr S. B. Shakya, Vice Chancellor of the University, and to Dr P. R. Sharma Dean of the Institute of Nepal and Asian Studies. We would like to thank also Lok Bahadur, Pradhan Panch of Phaparbari Panchayat, and Ram Bahadur Rai, Pradhan Panch of Jhari Panchayat, for their interest in the work, and support and assistance on the field trips.

The present work is a preliminary publication. I am conscious that many terms listed have been greatly influenced by the Nepali terms used in elicitation, but at this stage of language study I am not in a position to exclude unassimilated loans with any degree of confidence.

Danuwar Rai is an Indo-Aryan language spoken primarily south of Kathmandu in the Inner Terai districts Makwanpur and Sindhuli. There are quite a number of Danuwar Rai located in the

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Outer Terai also. The particular dialect recorded here is spoken in the villages of Hathidhunga and Karauje, both in Phaparbari Panchayat, Makwanpur District.

Bal Krishna Rai is responsible for the correspondence of the Danuwar Rai forms with Nepali glosses, and K. P. Kuegler for the English glosses and overall presentation. Mr. Hari Bahadur Rai also assisted in supplying Danuwar Rai forms.

We are grateful to Mr. Navin Moti K. C. for checking the Devanagari spelling of both English and Nepali. The general standard adopted for Nepali spellings is the mimeographed 2000 word list in Nepali, Comparative Vocabularies of Languages of Nepal - Nepali (Hari 1971), and for Devanagari spelling of English M. P. Regmi's Anglo-Nepali Dictionary with some modifications. We also wish to thank Dr. Warren Glover for consultation at various stages of producing this glossary, Mr. Subash Devkota for undertaking the photo-ready typing of the Devanagari portion, and Mrs. Rebecca Dhungana for the Roman typing.

This trilingual glossary of Danuwar Rai-Nepali-English is in the Devanagari script to suit readers in Nepal. But it is desired also to facilitate comparison with the existing mimeographed series, Comparative Vocabularies of Languages of Nepal, many of which appear also in Hale (1973) and Trail (1973). The glossary has therefore been ordered in the same semantic

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

fields as existing vocabularies with some additions and with the exception that the Swadesh list is distributed in the appropriate fields. An index of English glosses from the existing vocabularies has been supplied, with page and entry number, and with Danuwar Rai in Roman text orthography. This index is based on Seaward and Hale (1974).

We hope that this booklet may be of help to new literates among the Danuwar Rais, and may stimulate them to go on in their studies, especially of the Nepali and English languages.

Klaus Peter Kuegler

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

बिषाय सूची

Table of Contents

सुरूक कहिन. v

भूमिका vii

Preface ix

Notes on Orthography xv

Abbreviations xix

दनुवारराई-नेपाली-अङ्ग्रेजी शब्दकोश १

१ मान्सक जिउ (मानव शरीर) १

२ पशुलोक (पशुहरू) १६

३ बिरूवालोक (बिरूवाहरू) २६

४ समै, मौसम, धर्ती-पिर्थिवी (समय, मौसम, भूगोल). ३४

५ घरबार (घरबार) ४३

६ खाबाक चिज आउं लुगालोक (खानेकुरा र लुगाहरू) . ५५

७ सस-सामान, बाजालोक आउं घातुलोक (सस-सामान, बाजाहरू र घातुहरू). ७०

८ अङ्कलोक (नम्बरहरू). ७५

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

९ भावना, रोगलोक आउं धर्मलोक (भावना, रोगहरू र अस्वभाविकता) ७९

१० सिडणापाटार (अभिनय र सामाजिक बनावट). . . ८७

११ गुनलोक (बिशेषणहरू). ११०

१२ थरी थरी शब्दलोक (क्लास्मिस). १२६

English Index 130

Appendix: Notes on Grammar 169

Bibliography 171

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Notes on Orthography

These notes are based on the Danuwar Rai phonemic summary (Kuegler and Kuegler 1974).

Chart 1 shows the Danuwar Rai consonant phonemes in Roman with their Devanagari symbols. s is represented by श or ष only in loanwords, and the 'retroflexed nasal' ण likewise occurs only in loanwords. These three symbols occur only for the sake of conformity with Nepali writing conventions. They do not represent distinct Danuwar Rai phonemes. yh occurs only following a (low back close unrounded vocoid) and the combination is represented in Devanagari by ऱ्ह . Similarly, when wh follows a it is represented in Devanagari by ऱ्ह .

k	क	kh	ख	g	ग	gh	घ	ng	ङ०	ngh	ङ्ह
c	च	ch	छ	j	ज	jh	झ				
T	ट	Th	ठ	D	ड	Dh	ढ				
t	त	th	थ	d	द	dh	ध	n	न, ण	nh	न्ह
p	प	ph	फ	b	ब	bh	भ	m	म	mh	म्ह
y	य	r	र	l	ल	w	व				
yh		rh	र्ह	lh	ल्ह	wh	व्ह				
				s	स,श,ष					h	ह

Chart 1. Danuwar Rai consonant phonemes.

The Devanagari symbols in chart 1 imply in each case a syllable with vowel a. In consonant clusters standard conjunct forms are used (क्,ल्, etc.) except that व represents b, not w (except in व्ह wh).

Chart 2 shows the vowel phonemes for Danuwar Rai. The graph for the 'long u' ू occurs only in loanwords. There

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

is only one i phoneme in Danuwar Rai but the two Devanagari graphs ि ('short i') and ी ('long i') are used: ी in word final syllables, ि elsewhere.

	Initial symbol	Non initial symbol		Nasalized symbol	
i	इ,ई	ि, ी		iN	ि̇, ी̇
e	ए	े		eN	े̇
a	अ			aN	ं
aa	आ	ा		aaN	ा̇
o	ओ	ो		oN	ो̇
u	उ	ु, ू		uN	ु̇, ू̇

Chart 2. Danuwar Rai vowel phonemes and graphs.

In many Danuwar Rai words there is free fluctuation between retroflexed and non retroflexed stops (Kuegler and Kuegler 1974:85), such as:

d, D	gedaar,	geDaar	'kind of fruit'
dh, Dh	dhussaa,	Dhussaa	'cloth for covering'
t, T	saatbaa,	saaTbaa	'to exchange'
th, Th	thaari,	Thaari	'dish'

However, in the examples below retroflexed stops cannot be interchanged with non retroflexed ones.

d	debnaa	'wing'
	disaa	'stool'
dh	dhulyaa	'wooden chips'
	madhu	'bee'
D	Dibaa	'egg'
	kunDa	'small pond'

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Dh	Dholok	'kind of drum'
	Dhakh	'shy'
t	toraa	'you'
	taakbaa	'to point'
th	thoro	'tortoise'
	thothro	'worn out, old'
T	Tikaa	'religious mark on forehead'
	ghanTaa	'hour'
Th	Thebryaa	'a short man'
	Thaghi	'cheater, swindler'

In the few Danuwar Rai words where the phoneme g follows the phoneme n the sequence is written n.g to distinguish it from the phoneme ng .

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Abbreviations.

adjective	-	aj.		
causative	-	caus.	-	कौज.
doing something	-	do.s.th.	-	डू.स.थ.
for example	-	eg.	-	इ.गी.
intransitive	-	intr.	-	इन्ट्र.
noun	-	n.		
oneself	-	o.s.	-	व.स.
plural	-	pl.		
singular	-	sg.		
somebody	-	s.b.	-	स.ब.
someone	-	s.o.	-	स.व.
something	-	s.th.	-	स.थ.
transitive	-	tr.	-	ट्र.
verb	-	v.		
with	-	w.		

If there is a blank after an entry number the equivalent word does not exist or has not yet been found in Danuwar Rai. Also if there is no equivalent in Nepali this is indicated by a blank.

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

दनुवारराई-नेपाली-अङ्ग्रेजी

१ मान्सक जिउ

क नाउंलोक

१ जिउ, देही -- जिउ, शरीर -- बोडी ।

२ हार, हारेमा -- कंकाल, अस्थिपंजर -- बोन्, स्केलेटन् ।

३ सेंठु -- मासी -- म्यारो ।

४ जोनी, जोती -- जोनी -- ज्वोइन्ट् ।

५ सिर, नस -- नसो -- नर्व् ।

५ क रकत -- रगत -- ब्लड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६ रक्तक ललो -- रगतको नली -- ब्लड् वेसल् ।

७ हाडक बन्धन -- हाडको बन्धन -- लिगामेन्ट् ।

८ चाउरी -- चाउरी, झांट -- रिङ्कल् ।

८ क झोंता -- केश, कपाल -- हेअर् (हेड्) ।

९ जिओक रउं -- जिउको रौं -- बोडी हेअर् ।

१० छोर -- जांठा (लुकाउने ठाउंको रौं) -- पिउबिक् हेअर् ।

१० क आंख -- आंखा -- आइ ।

११ भौंवा, आंखक भौंवा -- आंखी भौं -- आइब्राउ।

१२ पोला -- पोला -- आइल्याश् ।

१३ दाह्र -- दाह्री -- बीअर्ड ।

१४ दाह्र -- जुंगा -- मुस्टाच् ।

१५ खप्पर -- खप्पर, खोपरी -- स्कल् ।

१६ गिरी, मगज -- गिदी, मगज -- ब्रेन् ।

१७ कन्पीरा, कन्चट् -- कन्चट् -- टेम्पल् ।

१८ लिल्हार -- निदार, निधार -- फोरिङ् ।

१९ गाल -- गाला -- चीक् ।

२० बाङ्डारा -- बंगारो -- जा ।

२१ चौवा -- चिउंडो -- चिन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२२ थेल्हा -- आंखी गेडी -- आइवौल ।

२३ नाकक भोड्ग्रा -- नाकको पोरा -- न्वोस्ट्रिल ।

२४ ओठ -- ओठ -- लिप् ।

२५ जम्हीरा दांत -- चपाउने दांत, बड्गारो -- मोल्वोर् ।

२६ गारा, घेंचा, घांटो -- गला, घांटा -- थ्रोट् ।

२७ कांध्र, कुम्ह -- कांध, कुम -- शोल्डर ।

२८ ढाड्र -- ढ़ाड -- अपर् ब्याक् ।

२९ पिथ -- पिठ्यूं -- लोअर् ब्याक् ।

३० डांडार् -- मेरूदण्ड, डढालु -- स्पाइन् ।

३१ छाती -- छाती -- चेस्ट ।

३२ कड्ग, पांजर -- कड्ग -- रिब् ।

३३ घेफ्नी -- आइमाईको दूधको मुन्टो -- निपल् ।

३४ फुफुस -- फोक्सो -- लङ्ग् ।

३५ ठेक्ना -- कमर, कम्मर -- वेअस्ट् ।

३६ गोड्नो, नाभी -- नाइटो, नाभी -- नेवेल् ।

३७ पुरन -- नाल -- अम्बिलाइकल् क्वोर्ड ।

३८ चरै -- मिर्गौला -- किड्नि ।

३९ फिह्रो -- फियो -- स्प्लीन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४० आंटी -- आन्द्रो -- इन्टेस्टाइन्स् ।

४१ ठेक्ना -- पुठो -- हिप् ।

४२ बोइ०, पुट्ठा -- चाक -- बटौक् ।

४३ बोइ० -- गुद्द्वार, कन्डो -- रेक्टम् ।

४४ पोछ्रा, बाहुं -- पाखुरा -- आर्म् ।

४५ बेनी -- पातो -- शोल्डर ब्लेड् ।

४६ दैन्हु पोछ्रा -- दाहिने पाखुरो -- राइट् आर्म् ।

४७ बाओं पोछ्रा -- देब्रे पाखुरो -- लेफ्ट् आर्म् ।

४८ कांख -- काखो -- आर्म्पिट् ।

४९ कैउन्ही -- कुहिनु -- एल्बो ।

५० हाथ -- हत्केलो -- पाम् अफ् हयान्ड् ।

५१ अङ्गुर -- औंला -- फिङ्गर् ।

५१ क नंह -- नङ० -- फिङ्गर् नेल् ।

५२ नैम्थ्या अङ्गुर -- बुढी औंलो -- थम्ब् ।

५३ टाङ्ग०, गोर -- गोडा, खुट्टा -- लेग् ।

५४ जाङ्घ -- तिघ्रो -- थिघ् ।

५५ लधरा, थेउन्हा -- नली खुट्टो -- शिन् ।

५६ गेरी -- पिंडुलो -- क्याफ् ।

५७ कुर्कुचा -- कुर्कुच्चो -- हील् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५८ पैतला -- पैतालो -- सोल् ।

५९ टाङ्क अङ्ठ -- खुट्टाको औंला -- टो ।

६० पिज -- पीप -- पस् ।

६० क कान -- कान -- इअर् ।

६१ कानक गुंरी -- कानेगुजी -- इअर् व्याक्स् ।

६२ लोर -- आंसू -- टीयर्स् ।

६३ सिङ्हान -- सिङान -- नेजल् म्यूकस् ।

६४ लाल -- राल -- स्यालिवा ।

६५ खोल्ला -- खकार -- स्प्यूटम् ।

६६ सांस -- सास -- ब्रेथ् ।

६७ ओकाहात -- वान्ता -- वोमीट् ।

६८ पित -- पित -- बाइल् ।

६९ गुहु -- गुहु, दिसा -- फेशेस् ।

७० मूत, पिसाप -- मूत, पिसाप -- यूरिन् ।

७१ छाला -- छाला -- स्किन् ।

७२ मास -- मासु -- फ्लेश् ।

७३ कापार, मुर -- कपाल, टाउको -- हेड् ।

७४ नांक -- नाक -- नोज् ।

७५ मुख -- मुख -- माउथ् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६ दनुवारराई-नेपाली-अङ्ग्रेजी

७६ दांत -- दांत -- टूथ् ।

७७ जीभ -- जीभ्रो -- टङ्ग् ।

७८ टाइं -- खुट्टा, गोडा -- फूट् ।

७९ घुंरा -- घुंडो -- नी ।

८० हाथ -- हात -- हान्ड् ।

८१ पेट -- पेट -- बेली ।

८२ घैंचा -- घिच्रो -- नेक् (नेप्) ।

८३ दुध्, जौभन -- आइमाईको छाती (दूध, स्तन) -
- ब्रेस्ट् ।

८४ मुतु, हिर्दया -- मुटु, हृदय -- हार्ट् ।

८५ कजी -- कलेजो -- लिवर् ।

ख कामलोक

१ गती

१ आन्बा -- ल्याउनु -- ब्रिङ्ग् ।

२ आबा -- आउनु -- कम् ।

३ लजिक पुग्बा, लजिक जाबा -- नजिक पुग्नु,
नजिक जानु -- एप्रोच् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४ तान्बा -- तान्नु -- पूल ।

५ जाबा -- जानु -- गो ।

६ पोस्बा -- पस्नु -- एन्टर् (गो इन्) ।

७ निस्कबा -- निकलनु, निस्कनु -- गो आउट् ।

७ क निस्काबा -- निकालनु -- गो आउट् (कौज.) ।

८ घुम्बा -- घुम्नु -- गो एराउन्ड् ।

८ क घुमाबा -- घुमाउनु -- गो एराउन्ड् (कौज.) ।

९ पाराबा -- भाग्नु -- रन् अवे ।

१० लेबा -- लिनु -- टेक् ।

११ ठेलबा -- धकेलनु, ठेलनु -- पूश् ।

१२ पाठाबा -- पठाउनु -- सेन्ड् ।

१३ उक्लबा -- उक्लनु -- एसेन्ड् ।

१३ क उक्लाबा -- उकालनु -- एसेन्ड् (कौज.) ।

१४ ओर्ल्हबा, नाम्बा -- ओर्लनु -- डिसेन्ड् ।

१४ क ओर्ल्हबा, नामाबा -- ओरालनु -- डिसेन्ड् (कौज.) ।

१५ सङ्ग देबा -- साथ दिनु -- एकम्पेनी ।

१६ हिंथ्ते दुल्ते सङ्ग देबा -- सवारीमा साथ दिनु -- एस्कोर्ट् ।

१७ पक्याबा -- पक्याउनु -- फ्रवोलो ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१८ खेर्बा, लड्बा -- खेद्नु -- चेस् ।

१९ पक्रबा, अंठ्याबा -- पक्रनु -- क्याच् ।

२० गर्थबा -- समात्नु -- होल्ड् ।

२१ हट्बा -- हट्नु -- ड्रवो व्याक् ।

२१ क हटाबा -- हटाउनु -- ड्रवो व्याक् (कौज.) ।

२२ लम्किहिन हिंथ्बा, छितो छितो हिंथ्बा -- लम्कनु -- रीच् फ्रवार् ।

२३ थाप्बा -- थाप्नु -- होल्ड् आउट् ।

२४ घिंस्याबा -- घिसार्नु -- ड्रवो व्याक् ।

२५ तेङ्ग्हाबा -- खोच्चाउनु -- लिम्प् ।

२६ उफ्रबा -- उफ्रनु -- जम्प् अप् ।

२७ नाङ्ग्हबा -- नाघ्नु -- जम्प् ओवर् ।

२८ उफ्रबा -- हामफाल्नु -- जम्प् डाउन् ।

२९ फटक्क नाङ्ग्हबा -- फट्कनु -- जम्प् अक्रोस् ।

३० घस्रबा -- घस्रनु -- क्रौल् ।

३१ लपिप्री करिहिन खेलाबा, लोथो पोथो करिहिन खेलाबा -- लड़िवड़ि खेल्नु -- रोल् ओवर् ।

३२ दग्रबा, दुग्रबा -- दगुर्नु, दौड़नु -- रन् ।

३३ नेउंक्बा, नेउंड्बा -- निहुर्नु -- स्टूप् (बेन्ड् डाउन्)।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३४ टाइ० बज्राबा -- खुट्टा बजार्नु -- स्ट्याम्प् ।

३५ टेक्बा -- टेक्नु -- स्टेप् औन् ।

३६ किंचुबा, जांटाबा, चेप्टाबा -- किच्नु, थिच्नु -- प्रेश् डाउन् ।

३७ बज्राबा, बाज्राबा -- हान्नु, हिकाउनु -- स्ट्राइक् ।

३८ घुघाबा -- फ्याक्नु -- थ्रो अवे ।

३९ तन्कबा -- तन्कनु -- स्ट्रेच् (इन्ट्र.) ।

३९ क तन्काबा -- तन्काउनु -- स्ट्रेच् (ट्र.) ।

४० थर्थराबा, थर्थकबा -- काम्नु, कांप्नु -- ट्रेम्बल् ।

४० क थर्थराबा, कांपाबा -- कमाउनु -- ट्रेम्बल् (कौज.) ।

४१ तर्सबा -- तर्सनु -- जर्क् ।

४१ क तसाबा -- तसाउनु -- जर्क् (कौज.) ।

४२ हिल्बा, हिल्लबा -- हल्लनु -- स्विङ्ग् (इन्ट्र.) ।

४२ क हल्लाबा, हिलाबा -- हल्लाउनु -- स्विङ्ग् (कौज.) (ट्र.) ।

४३ पल्टबा -- पल्टनु -- टर्न ओवर् (इन्ट्र.) ।

४३ क पल्टाबा -- पल्टाउनु -- टर्न ओवर् (ट्र.) ।

४४ फर्कबा -- फर्कनु -- टर्न व्याक् (इन्ट्र.) ।

४४ क फकाबा -- फकाउनु -- टर्न व्याक् (ट्र.), गिव् व्याक् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४५ चह्रबा (चभा) -- चढनु -- क्लाइम्ब् ।

४५ क चाहाबा -- चढाउनु -- क्लाइम्ब् (कौज.), औफर ।

४६ थोत्कबा -- ठोकिनु -- कोलाइड् ।

४६ क थोत्काबा -- ठोकाउनु -- कोलाइड् (कौज.) ।

४७ तर्बा -- तर्नु -- क्रोस् (रिवर्) ।

४७ क ताराबा -- तार्नु -- टेक् अक्रोस् ।

४८ पोड्ढबा -- पौडनु -- स्विम् ।

४९ अस्याबा -- पर्खनु -- वेट् ।

५० अर्बा, ठम्हबा -- रोक्नु -- स्टोप् ।

५१ क्षाम्बा -- क्षाम्नु -- फील् (बाइ टच्) ।

५२ छुबा -- छुनु -- टच् ।

५३ चल्बा -- चल्नु -- मूव्,स्टर् (इन्ट्र.) ।

५३ क चालाबा -- चलाउनु -- मूव्, स्टर् (कौज.) (ट्र.) ।

५४ सर्बा -- सर्नु -- मूव् (टु एनधर् प्लेस्) (इन्ट्र.) ।

५४ क सार्बा -- सार्नु -- शिफ्ट् (स. थ.) (ट्र.) ।

५५ पिछ्रबा -- चिप्लनु -- स्लिप् ।

५६ लर्बा -- लड्नु -- फौल् ओवर् ।

५६ क लाराबा -- लडाउनु -- फौल् ओवर् (कौज.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५७ ठेस लाग्बा -- ठेस लाग्नु -- स्टम्बल् ।

५८ खस्बा -- खस्नु -- फलैं डाउन् ।

५८ क खसाबा -- खसाउनु -- ड्रोप् ।

५९ उठ्बा -- उठ्नु -- गेट् अप् (इन्ट्र.) ।

५९ क उठाबा -- उठाउनु -- पिक् अप् (ट्र.) ।

६० हर्बराबा, हटार कर्बा -- हतार गर्नु -- हर्री ।

६१ लाटे बैठ्याबा -- लाटाले हिंकाउनु -- किक् ।

६२ हिलाबा, हिल्लाबा -- हल्लाउनु -- शेक् ।

६३ जारे थर्थराबा -- जाडोले काम्नु -- शिवर् ।

६४ मुर हिल्लाबा -- टाउको हल्लाउनु -- नोड् (विथ् हेड्) ।

६५ डुब्बा, दुब्बा -- डुब्नु -- डाइव् ।

२ जिओक काम आउं हेर बिचार

१ धेकार्बा, धेकार फर्बा -- डकार्नु -- बेल्श् ।

२ आंख झोम्काबा -- आंखा झिम्क्याउनु -- ब्लिंक् ।

३ फुक्बा -- फुक्नु -- ब्लो (विथ् मार्थ्) ।

४ सिङ्हान घुघाबा -- सिंगान फालनु -- ब्लो नोज् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५ खोल्ला घुघाबा -- खकार्नु -- क्लिअर् थ्रोअट् ।

६ थुक्बा -- थुक्नु -- स्पिट् ।

७ हग्बा -- दिसा गर्नु -- डेफीकेट् ।

८ मुत्बा -- पिसाब गर्नु -- यूरिनेट् ।

९ हाहारी फेर्बा -- हाइ गर्नु -- यौन् ।

१० सुङ्घ्बा -- सुंघ्नु -- स्मेल् (सेन्स् ओडोर्) ।

१० क सुङ्घाबा -- सुंघाउनु -- गिव् टु स्मेल् ।

११ जर्मबा -- जन्मनु -- बी बोर्न् ।

११ क जर्माबा -- जन्माउनु -- गिव् बर्थ् ।

१२ धिधारी भेबा, धिङ्ग बोक्बा -- पेट बोक्नु -- कन्सीव् (बिकम् प्रेग्न्यान्ट्) ।

१३ चोर्बा -- यौन सम्बन्ध गर्नु (चिक्नु) -- हाव् सेक्स्यूअल् इन्टर्कोर्स ।

१४ मोर्बा -- मर्नु -- डाइ ।

१४ क मार्बा -- मार्नु -- किल् ।

१५ ह्यबा -- थाक्नु -- टायर् (बिकम् टायर्ड) ।

१५ क ह्याबा -- थकाउनु -- मेक् टायर्ड ।

१६ निराबा -- निदाउनु -- स्लीप् ।

१७ सुत्बा -- सुत्नु -- लाइ डाउन् (गो टु बेड्) ।

१७ क सुताबा -- सुताउनु -- पुट् टु स्लीप् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१८ घोराबा -- घुर्नु -- स्नोर् ।

१९ जाग्बा, बेउंझबा -- बिउंझनु -- वेक् अप् (इन्ट्र.) ।

१९ क जागाबा, बेउंझाबा -- बिउंझाउनु -- वेक् अप् (कौज.) ।

२० सांसफेर्बा -- सासफेर्नु -- ब्रीद् ।

२१ स्यांक स्यांक कर्बा, स्यां स्यां कर्बा -- स्यां स्यां गर्नु -- प्यान्ट् ।

२२ ऐंच्चुरी लाग्बा, ऐंच्चुर लाग्बा -- बाडुलकी लाग्नु -- हिकप् ।

२३ ढुक ढुक कर्बा -- ढुक ढुक गर्नु -- बीट् (हार्ट) ।

२४ रक्त निस्कबा -- रगत आउनु -- ब्लीड् ।

२५ मुर्छा पोर्बा -- मुर्छा पर्नु -- फेन्ट् ।

२६ खोंसी कर्बा -- खोक्नु -- कफ् ।

२७ छिंक्क कर्बा -- छिंक गर्नु -- स्नीज् ।

२८ खज्वाबा, चिलाबा -- चिलाउनु -- इच् ।

२९ वाक्क कर्बा, ओकाबा -- वाक् गर्नु, बान्ता गर्नु -- वोमिट् ।

३० लोत्बा, लोत्नीसार कर्बा -- लोटिनु -- बी नम् ।

३१ झम् झमाबा, झन झनाबा -- झम् झमाउनु -- प्रिकर् ।

३२ बांच्बा -- जिउनु -- लिव् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३३ गोख्रबा -- नुहाउनु -- बेद् ।

३४ दाह्र मुराबा -- दाह्री काट्नु -- शेव् ।

३५ मेर्बा, मालिस कर्बा -- मालिस गर्नु -- म्यास्याज् ।

३६ तेल घंस्बा, तेल लागाबा -- तेल घस्नु -- रब् इन् (औयल्) ।

३७ कापार थक्रबा, झ्रोंता थक्रबा -- केश कोर्नु -- कोम्ब् (हेअर्) ।

३८ झ्रोंता काट्बा -- केश कोट्नु -- कट् हेअर ।

३९ सिङ्गार कर्बा, सिङ्गार पाटार कर्बा -- सिंगार गर्नु -- मेक् अप् ।

४० खज्वाबा -- कन्याउनु -- स्क्रेच् (एन् इच्) ।

४१ उक्ली कर्बा, उक्ला कर्बा -- कुल्ला गर्नु -- गार्गल् ।

४२ ताप्बा, (ताप्पा) -- ताप्नु -- वार्म् (व. स. बाइ ए फायर्)

४३ चोट् लाग्बा -- चोट् लाग्नु -- गेट् वून्डेड् (इन्ट्र.) ।

४३ क चोट् लागाबा -- चोट् लगाउनु -- वून्ड् (ट्र.) ।

४४ बाथाबा -- दुख्नु -- हर्ट् (एक्, पेन्) ।

४४ क बाथाई देबा, बाथाबा -- दुखाउनु -- हर्ट् (कौज.) ।

४५ सुज्बा -- सुनिनु -- स्वेल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४६ सख्बा, तिक्बा, खप्बा (खप्पा), तक्बा -- खप्नु -- इन्ड्यूर ।

४७ राम्रो मेबा, नाम्रो मेबा -- निको हुनु -- हील् (स वून्ड) ।

४८ बिसेक मेबा, राम्रो मेबा, नाम्रो मेबा -- बिसेक हुनु -- गेट् वेल् (क्विक्वोर्) ।

४९ बिरौं कर्बा, बिरौं फारौ कर्बा, उपकार कर्बा -- उपकार गर्नु -- ट्रीट्, क्यूर ।

५० निम्थबा, मस्कबा -- निमोह्नु -- ट्विस्ट् (स लिम्) ।

५१ मर्कबा -- मर्किनु -- स्प्रेन् (इन्ट्र.) ।

५१ क मर्कबा -- मर्काउनु -- स्प्रेन् (स लिम्) (ट्र.) ।

५२ गेडणाजा, रायां रायां कर्बा -- कन्नु -- ग्रोन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१६ दनुवारराई-नेपाली-अङ्ग्रेजी

२ पशुलोक

ख नाउंलोक

१ पशु, जन्तु, जानावार -- पशु, जन्तु, जनावार -- एनिमल् ।

२ भाल्या -- कुखुराको भाले -- रूस्टर् ।

३ भोथाही -- कुखुरी, कुखुराको पोथी -- हेन् ।

४ चिङ्गनी -- चल्लो, चिङ्गना -- चिक् ।

५ चुंङ्ग -- सिउर -- कोम् ।

६ हांस -- हांस -- डक् ।

७ पर्वा -- परेवा -- पिजन् ।

८ तिन्थेल्हा -- तित्रो -- फीजेन्ट् ।

९ मजुर -- मयूर, मुजुर -- पीकक् ।

१० भडैंरा चरै -- भङ्गेरो -- स्प्यारो ।

११ गेंथली -- गौंथली -- स्वयालो ।

१२ थोर -- चुन्चो -- बील् ।

१३ अंथ्रा -- गुंड -- नेस्ट् ।

१४ डेन्ना -- पखेटा -- विङ्ग् ।

१५ सुगा -- सुगा -- प्यारोट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१६ कौवा -- कौवा, काग -- क्व्रो ।

१७ कल्चुरी चरै -- कल्चौंडो -- ल्याक् बई ।

१८ नहंच्या -- लाहांचे -- वूड् पेकर् ।

१९ सारस -- सारस -- क्र्यान् ।

२० भुड्डु० -- लाटोकोसेरो -- आऊल् ।

२१ बाज -- बाज -- हौक् ।

२२ चिल्हु -- चील -- इगल् ।

२३ गिद्ध -- गिध्द -- वल्ट्यूर् ।

२४ मेडुली (बर्की) -- चमेरो (ठूलो खाले) -- लार्ज ब्याट् ।

२५ मेडुली (छोट्के) -- चमेरो (सानो खाले) -- स्मौल् ब्याट् ।

२६ भुत्ला -- भुत्ला -- फर् ।

२७ भैंसी -- भैंसी -- बफेलो ।

२८ राङ्गा -- रांगो -- बफेलो बुल् ।

२९ भैंसी -- भैंसी -- बफेलो काउ ।

३० पारी, पारा -- पाडी, पाडो -- बफेलो क्याफ् ।

३१ बस्तु भाउ, गाईबस्तु -- बस्तु भाउ, गाईबस्तु -- क्याटल् ।

३२ खुर -- खुर -- हूफ् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३३ साँड़ा बोहोर -- सांढे -- बुल् ।

३४ गाई -- गाई -- काउ ।

३५ बाछी, बाछा -- बाच्छी, बाच्छो -- क्याफ् ।

३६ छागर -- बाख्रो -- गोट् ।

३७ बोका -- बोका -- बिली ।

३८ धोर्‌या, ढोर्‌या -- बाख्री -- न्यानी ।

३९ पाँठी, बोका -- पाठो (बाख्राको), पाठी -- किड् ।

४० भेंरा -- भेंडो -- शीप् ।

४१ सुङ्गुर -- सुंङ्गुर, सुंगुर -- ह्वोग् ।

४२ सोर -- बनेल -- बोर् ।

४३ थोस्ना -- थुतुनु -- स्नाउट् ।

४४ घोंरा -- घोडा -- होर्स ।

४५ गादाहा -- गधा -- ड्वोङ्की ।

४६ चौंरी गाई -- चौंरी -- याक् ।

४७ गैंडा -- गैंडा -- राइनोसेरोस् ।

४८ बिलाउरी -- बिरालो -- क्याट् ।

४९ दाङ्ग -- जुंगा -- व्हिस्कर्स् ।

५० मुसा -- मुसो -- र्‌याट् ।

५१ चिंच -- छुचुन्द्रो -- श्रयू ।

५२ लोखोर्क्या -- लोखर्के -- स्क्विरल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५३ बन्कर -- बांदर -- मङ्कीं ।

५४ हात्थी -- हाती -- एलिफ्यान्ट् ।

५५ सुंह -- सुंढ -- ट्रङ्क् ।

५६ दाह्रा -- दाह्रा -- टस्कस् ।

५७ रोग्रा -- मृग, हरिण -- डीअर् ।

५८ बर्के करिण -- जरायो -- एन्टीलोप् ।

५९ फ्याउह्री -- फ्याउरो -- फ्वोक्स् ।

६० खङ्गीरा -- स्याल -- ज्याकल् ।

६१ हुंडुर मुसा, न्याउह्री मुसा -- न्याउरी मुसो -- मङ्गूस ।

६२ भालू -- भालू -- बेअर् ।

६३ बाघ -- बाघ -- टाइगर् ।

६४ चित्वा -- चितुवा -- लेपार्ड ।

६५ भाल्या मुर, किक्रांस -- क्षेपारो -- लिजार्ड ।

६६ बेङ्, पाहा बेङ् -- भ्यागुतो, पाहा --फ्रग् ।

६७ खस्र्या बेङ् -- खस्रे भ्यागुतो -- टोड् ।

६८ कछुवा -- कछुवा -- टर्टल् ।

६९ बर्के साप -- सर्प, सांप -- बिग् स्नेक् ।

७० क्षोट्के साप -- सर्प, सांप -- स्मौल् स्नेक् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

७१ पिक्रो पिल्वा -- चिप्ले कीरो -- स्नेल् ।

७२ खप्टी -- खबटो -- शेल् ।

७३ बिछ -- बिच्छी -- स्क्वोर्पिअन् ।

७४ (खावाई, डसाई) लारी -- टोकाई, डसाइ, खील -- स्टिङ्ग् ।

७५ खज्रा -- खजुरो -- सीन्टिपीड् ।

७६ जोंक -- जुको -- ल्यान्ड लीच् ।

७७ बायार -- जुको -- वाटर् लीच् ।

७८ कीरा -- कीरो -- ग्रब् ।

७९ खांल पिल्वा -- झुसिल कीरा -- क्याटरपिलर् ।

८० चाङ्गी -- गंड्यौली, गनेउला -- अर्थवर्म् ।

८१ मकुरा -- माकुरो -- स्पाइडर् ।

८२ मकुराक जाली -- माकुरोको जाल -- वेब् ।

८३ माछी -- झींगा -- फ्लाई ।

८४ लामखुट्या, मच्छर, भुस्ना -- लामखुट्टे, मच्छर -- म्वोस्कीटो ।

८५ चिउंती -- कमीलो -- एन्ट् ।

८६ घुना, धमीरा -- धमीरो -- फ्लाइङ्ग् एन्ट् ।

८७ चिल्ड्रा -- जुम्रो -- बोडी लाउस् ।

८८ निख -- लीखो -- लाउस् एग् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

८९ उफ्रा -- उपीयां -- फ्ली ।

९० उ्वांस -- उडुस -- बेड्बग् ।

९१ तांकु -- गांइने कीरा, पानी छेपुवा -- ड्यागन् फ्लाई ।

९२ कीरा भुसा, कीरा फटिङ्ग्रा -- शलभ -- मोथ् ।

९३ पुतली -- पुतली -- बट्फ्लाई ।

९४ भोग्जोनी -- जूतकीरी -- फायर्फ्लाई ।

९५ साङ्ल्या कीरा -- साङ्लो -- क्वोकरोच् ।

९६ फ्राडंग, फोरोडंग -- फ्ट्याङ्ग्रो -- ग्रास्ह्वोपर् ।

९७ दडंर छाता -- बारूली -- वास्प् ।

९८ मधु -- माउरी -- बी ।

९९ मधुक छाता -- माहुरीको चाका -- हाइव् ।

१०० मधुक रस -- मह -- ह्वोनी ।

१०१ ओकोन (कापार) -- जुम्रा -- लाउस् ।

१०२ चरै -- चरो -- बर्ड ।

१०३ कुकुर -- कुकुर -- ड्वोग् ।

१०४ बोसो -- बोसो -- ग्रीस् ।

१०५ सिङ्ग -- सिङ्ग -- ह्वोर्न् ।

१०६ पुंच्छर -- पुच्छर -- टेल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१०७ पांख -- प्वांख -- फेदर् ।

१०८ उंट -- ऊंट -- क्यामेल् ।

१०९ थोरो -- कछुवा -- ट्वोर्टायज् ।

ख कामलोक

१ भुंक्बा, भुक्बा -- भुक्नु -- बार्क् ।

२ ड्यार, ड्यार कर्बा -- ड्यार, ड्यार गर्नु -- ग्राउल् ।

३ हुई... हुई कर्बा -- हुई... हुई गर्नु -- हाउल् ।

४ कप्टबा, खाबा -- टोक्नु -- बाइट् ।

५ सुंक, सुंक करिहिन सुड्हबा -- स्वाक, स्वाक गर्नु -- स्निफ् ।

६ चिबाबा -- चपाउनु -- नौ ।

७ चाट्बा -- चाट्नु -- लिक् ।

८ दाङ्ग्रा किंच्बा -- दाङ्ग्रा किट्नु -- ग्रिट् (टीथ्) ।

९ उड्याबा, उर्बा -- उड्नु -- फ्लाई ।

९ क उराबा, उड्याबा -- उड़ाउनु -- फ्लाई (कौज.) ।

१० उत्रबा -- उत्रनु -- अलाइट् ।

१० क उत्राबा -- उतार्नु -- अलाइट् (कौज.), पुट् डाउन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१९ अल्गोमा बस्बा, अल्गोमाहा बस्बा -- अग्लोमा बस्नु -- पर्ख् ।

९२ खोंक्तबा, खोंप्बा -- खोप्नु -- पेक् ।

९३ चिं चिं कर्बा -- चिं चिं गर्नु -- चर्प् ।

९४ डिमा पार्बा, डिबा पार्बा -- फुल पार्नु -- लै (एग्) ।

९५ कोट् कोटाबा, कोट् कोट्यांस कर्बा -- कट् कट् कट्यांस गर्नु -- क्याकल् ।

९६ घोर्का -- कोरल्नु -- ब्रूइ ।

९७ निफ्राबा -- चल्ला काड़नु -- ल्याच् ।

९८ डस्बा, खाबा -- डस्नु -- बाइट् (एज् ए स्नेक्)।

९९ स्वां स्वां कर्बा -- स्वां स्वां गर्नु -- हिंस् ।

२० खाबा, चिप्बा,(चिप्पा) -- चिल्नु -- स्टिङ्ग् (इन्सेक्ट्) ।

२१ दक्रबा -- बास्नु -- क्रो (कौक्) ।

२२ घन्कबा, घुन्कबा -- गुन् गुनाउनु -- हम् (औफ् इन्सेक्ट्) ।

२३ धापाबा -- धपाउनु -- ड्राइव् अवे ।

२४ लखबा, लखर्बा, नड्ठाबा -- लखेट्नु -- रन् आफ्टर टु क्याच् ।

२५ फम्टबा -- गांज्नु -- स्न्याच् अवे ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२६ शिकार खेल्बा -- शिकार खेल्नु -- हन्ट ।

२७ ताक्बा -- ताक्नु -- एम् एट् ।

२८ बज्राबा, बाज्राबा -- हान्नु -- शूट ।

२९ बिराबा -- बिराउनु -- मिस् ।

३० अंठ्याबा, पक्रबा -- पक्रनु -- क्याच्
(इन् ए ट्र्याप्) ।

३० क पक्राबा -- पक्राउनु -- क्याच् (कौज.) ।

३१ छाला छल्याबा -- छाला काढ्नु -- स्किन् ।

३२ झुल्लाबा -- झुल्ला उढाउनु -- सिन्ज् ।

३३ चह्राबा, (चभ्राबा) -- चर्नु -- ग्र्याज् ।

३३ क चाह्राबा -- चराउनु -- ग्र्याज् (कौज.), हेर्ड ।

३४ गोठाबा, गोठ्बा -- खर्कनु -- ड्राइव् (इन्ट्र.) ।

३४ क गोठाबा -- खर्काउनु -- ड्राइव् (ट्र.) ।

३५ डोर्याबा -- डोर्याउनु -- लीड् (अौन् ए रोप्) ।

३६ बांह्राबा (बांभ्राबा) -- बांध्नु -- टेथर् (एनिमल्) ।

३७ फुकाबा -- फुकाउनु -- गेट् लूस् ।

३८ हर्कबा, भर्किहिन जाबा, भकर्बा -- भड्कनु --
गो एस्ट्रे ।

३८ क भकाबा, भकाई पाठाबा -- भड्काउनु --
गो एस्ट्रे (कौज.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३९ आहाल बस्बा -- आहाल बस्नु -- वौलौ (बफेलो इन् वौटर्) ।

४० च्याभुर खाबा -- पाउर काट्नु -- रूमिनेट् ।

४१ दुह्बा -- दुह्नु -- मिल्क् (ए काउ) ।

४२ लाराई खेल्बा -- जुध्नु -- फाईट् (औफ् एनिमल्स्) ।

४२ क लाराई खेलाबा, झुझाबा -- जुधाउनु -- फाइट् (कौज.) ।

४३ हांक्बा, बोहोर हकाउं हकाउं कर्बा -- डुक्नु -- बेलो (औफ् बुल्) ।

४४ घोंरा चड्बा -- घोड़ा चढ़नु -- राइड् (औन् होर्स्) ।

४५ कैंहेंकबा, घोंरा कैंहेंकबा -- हिलिह्नु -- नै (द होर्स्)।

४६ बियाबा -- व्याउनु -- गिव् बर्थ् (एनिमल्स) ।

४७ आंर कुटाबा, खंसी पार्बा -- खसी पार्नु -- क्यास्ट्रेड् गोट्स् ।

४८ आंर कुटाबा -- सुंगार्नु -- क्यास्ट्रेड् बुल्स् ।

४९ मुराबा, काट्बा -- उन कत्रनु -- शियर् (शिप्) ।

५० हुल्बा, हाल्बा, कोंच्बा, चोर्बा -- हुल्नु -- पेन् अप् (एनिमल्स) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३ बिरूवालोक

क नाउंलोक

१ गाछ -- बोट -- प्ल्यान्ट् ।
२ डांठ -- डांठ, रूख -- स्टौल्क् ।
३ पोथ्रा -- बुट्टा, पोथ्रा -- शुब् ।
४ लहर -- लहरो -- वाइन् ।
५ बहबिख -- सिउंडी -- क्याक्टस् ।
६ कांटा -- कांडो -- थोर्न् ।
७ काठ -- काठ -- वूड् ।
८ चोप, रस -- चोप (रूखको रस) -- स्याप् ।
९ हांड०ा -- हांगो -- ब्र्यान्च् ।
१० डाला -- डालो -- ट्विग् ।
११ ठुंठ्या, खुंटा -- ठूटो -- स्टम्प् ।
१२ छहराक् गाछ -- छोहोराको रूख -- डेट् पाम् ।
१३ लोवाक गाछ -- नरिवलको रूख -- कोकोनट् पाम् ।
१४ बिरूवा -- बिरूवा -- स्याप्लिङ्ग् ।
१५ फूल -- फूल -- फ्लावर् ।
१६ फूलक धूर -- पराग (फूलको धूलो) -- पोलेन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१७ फूलक थोहा -- फूलको गुच्छा -- बूके ।

१८ साउहार गन्ध -- सुगन्ध, बास्ना -- पफ्र्यूम् ।

१९ फलफूल, फोर -- फलफूल, फल -- फ्रुट् ।

२० आंबोट -- आंप -- म्याङ्गो ।

२१ काकती -- कागती -- लेमोन् ।

२२ कटहर -- कटहर -- ज्याक् फ्रुट् ।

२३ मेवा -- मेवा -- पपाया ।

२४ अम्बा -- अम्बा, अम्बक, बेलौती -- ग्वावा ।

२५ केरा -- केरा -- बनाना ।

२६ सुन्तला -- सुन्तला -- ट्याङ्गेरिन् ।

२७ लरेवर -- नरिवल -- कोकोनट् ।

२८ मले भान्टा, गोलभेंडा -- गोलभेंडा -- टोमाटो ।

२९ बदम -- बदम -- पीनट् ।

३० नीङ्गालो बांस -- निगालो -- रीड् ।

३१ फार -- फारपात -- वीड् ।

३२ सुख्ल घांस -- सुकेको घांस -- हे ।

३३ पोराल -- पराल -- राइस् स्ट्रौ ।

३४ डांठ, लल -- नल -- व्हीट् स्ट्रौ ।

३५ कुंरा -- ढुटो, भूस -- फाइन् चाफ् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३६ मकै -- मकै -- कोर्न् ।

३७ चंहुर -- मकैको जुंगा -- कोर्न् इअर् ।

३८ मकैक खोल्सा -- मकैको खोसेला, खोसेल्टा -- कोर्न् हस्क् ।

३९ धान -- धान -- अन्हस्कड् राइस् ।

४० धानक बाला -- धानको बाली -- प्याडी इअर् ।

४१ भूसा -- भूस -- कोर्स् चाफ् ।

४२ धानक डांथ -- धानको बोट -- प्याडी प्ल्यान्ट् ।

४३ दुसी, कौनी -- कोदो, कागुनु -- मिलिट् ।

४४ बुट -- चना -- ग्र्याम् ।

४५ सागपात -- सागपात, तरकारी -- वेजिटेबल् ।

४६ पियाज -- प्याज -- अन्यन् ।

४७ लसुन -- लसुन -- गार्लिक् ।

४८ अर्वा, अद्वा -- अदुवा -- जिन्जर् ।

४९ सरकंडी -- सखरखण्ड -- स्वीट् पोटेटो ।

५० आलु -- आलु -- पोटेटो ।

५१ मुरा -- गाजर -- क्यारोट् ।

५२ फर्सी, कुन्धा -- फर्सी, कुभिन्डो -- पम्किन् ।

५३ लौका -- लौका -- गोर्ड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५४ खर्बुजा -- तरबुजो, खरबुजो -- मेलोन् ।

५५ राम्तुरया -- रामतोरीया, भिंडी -- ओक्रा ।

५६ छिम् -- सिमी (सेतो सिमी) -- व्हाइट् बीन् ।

५७ भट्मास -- भट्टमास -- सोया बीन् ।

५८ बोरी (नाबो छिम्) -- बोडी (लामो सिमी) -- स्ट्रिङ्ग् बीन् ।

५९ केराउं -- केराउ -- पी ।

६० खुर्सानि -- खोर्सानी -- चिली ।

६१ तिंउस -- काक्रो -- क्युकम्बर् ।

६२ भुंकुर, भुकुंर -- च्याउ -- मशरूम् ।

६३ सूर्ती -- सूर्ती -- टोब्याको च्यूविङ्ग् ।

६४ तामाखु -- तमाखु -- टोब्याको स्मोकिङ्ग् ।

६५ पान -- पान -- बीटल् ।

६६ पानक पाता -- पानको पात -- बीटल् लीफ् ।

६७ फ्याहु -- काइ, फ्याउ -- मोस् ।

६८ घांस -- घांस -- ग्रास ।

६९ बांस -- बांस -- व्याम्बू ।

७० तावां, तांवा -- ताम्रा -- व्याम्बू शूट्स् ।

७१ आंखा -- आंख्लो -- व्याम्बू ज्वाइन्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

७२ खेत बारी -- खेत बारी -- फील्ड ।

७३ बियाडी -- ब्याड -- सीड बेड ।

७४ गाछ्रा -- गरा -- ट्रिस् ।

७५ देडा, काछ्रल्या -- कान्लो, आली -- ट्रिस् बोल्।

७६ खेत -- खेत -- प्याडी फील्ड ।

७७ बर -- बर -- ब्यान्यान ट्री ।

७८ गाछ -- रूख -- ट्री ।

७९ बिया -- बिउ -- सीड ।

८० पाता -- पात -- लीफ् ।

८१ जर -- जरो -- रूट् ।

८२ बोक्रा -- बोक्रा -- बार्क् ।

ख कामलोक

१ फोर फोर्बा -- फल फलाउनु -- बेअर् फ्रुट् ।

२ फुलाबा -- फुल्नु -- ब्लूम् ।

३ गन्धाबा, बासाबा -- बास आउनु -- स्मेल् (फ्लावेर्) ।

४ पाक्बा -- पाक्नु -- राइपेन् ।

५ झर्बा -- झर्नु -- फौल् औफ् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५ क झाबार्ा -- झार्नु -- फौल् औफ् (कौज.) ।

६ कुहबा -- कुहिनु -- स्प्वोइल (फ्रुट) (इन्ट्र.)।

७ गन्धाबा -- गनाउनु -- स्टिङ्क् ।

८ बिर्वा उठबा -- उम्रनु -- स्प्राउट् ।

८ क बिर्वा उठाबा -- उमार्नु -- स्प्राउट् (कौज.), ग्रो, (ट्र.) ।

९ खुट्याबा -- आकुरा आउनु -- जर्मिनेट् ।

१० घोंच्बा -- घोच्नु -- प्रिक् (एज् ए थोर्न्) ।

११ चिथ्रबा -- चिथर्नु -- स्क्र्याच् (एज् ए थोर्न्) ।

१२ अस्लाबा, ओईलाबा, ओईलबा -- ओइलनु -- वीदर्, फेड् ।

१३ धल्बा -- ढल्नु -- फौल (इन्ट्र.) ।

१३ क धाल्बा -- ढाल्नु -- फेल् (ए ट्री) (ट्र.) ।

१४ कलमी काट्बा -- कलमी काट्नु -- प्रून् ।

१५ रोपबा, (रोप्पा) -- रोप्नु -- प्ल्यान्ट् ।

१६ उप्कबा, उप्काबा, उत्काबा -- उखेल्नु -- अप्रूट् ।

१७ खर्कबा -- खुर्कनु -- कट् बार्क् औफ् ।

१८ टोर्बा -- टिप्नु -- पिक् ।

१९ छर्बा -- छर्नु -- सो ।

२० जोत्बा -- जोत्नु -- प्लाउ ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२१ खन्बा -- खन्नु -- डिग् ।

२२ फांर्बा -- फांड्नु -- क्लिअर् ए फील्ड् ।

२३ उज्जाबा -- उज्जनउनु (खेती गर्नु) -- कल्टिवेट् ।

२४ पानी लागाबा, पानी पाटाबा -- सिंच्नु, (पानी लगाउनु) -- इरिगेट् ।

२५ हिल्याबा -- हिल्याउनु -- वेट् ए फील्ड् एन्ड डिग इट् अप् और प्लाउ इट् ।

२६ डल्ला फोर्बा, धिंका फोर्बा -- डल्ला फोर्नु -- ब्रेक् डाउन् लम्प्स् औफ् स्वोइल् ।

२७ कामाबा -- गोड्नु -- वीड् ।

२८ साहाबा, हेडाबा -- साउनु -- ब्रेक् डाउन् द लम्प्स् इन् ए वेट् फील्ड् ।

२९ बनी बन्लार् लागाबा -- खेताला लगाउनु -- हायर् (ए म्यान् टु हेल्प्) ।

३० भित्र्याबा, ढुकाबा -- भित्र्याउनु -- हार्वेस्ट् (ब्रिङ्ग् इन्) ।

३१ कुन्या लागाबा -- कुनिऊ लगाउनु -- स्टौक् अप् (शीव्स्) ।

३२ गुम्सबा -- गुम्सिनु -- राइपेन् आर्टिफिशली इन् होट् बेड्, ड्राइ-फर्मेन्ट् ।

३२ क गुम्साबा -- गुम्स्याउनु -- राइपेन् (कौज.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३३ झाट्बा -- झाट्नु -- थ्रेश (राइस् एन्ड व्हीट्) ।

३४ कुट्बा -- कुट्नु -- थ्रेश (बाइ बीटिङ्ग् विथ् स्टिक् (मिलिट्)) ।

३५ बाताबा -- बताउनु -- विनो ।

३६ छुट्याबा -- छुट्याउनु -- सोर्ट (सेपरेट् काइन्ज्) ।

३७ फिंज्बा -- फिंज्नु -- स्प्रेड (इन्ट्र.) ।

३७ क फिंजाबा -- फिंजाउनु -- स्प्रेड (म्यान्यूर्) (ट्र.) ।

३८ उप्लाबा, फकबिा -- उक्लाउनु -- प्लाउ आफ्टर् पुटिङ्ग् म्यान्यूर् ।

३९ बांचाबा, जियाबा -- जिलाउनु -- टाइडी अप् ए ड्राइ फील्ड् आफ्टर् सोविङ्ग् ।

४० पात्रो भेबा (बिरूवापात्रो भेबा) -- बेडाउनु -- थिन्, इवन् आउट् (यङ्ग् प्ल्यान्ट्स्) ।

४१ ठेउन्हाबा -- ठिमुरीनु -- बिकम् स्टन्टेड् एन्ड फ्रुट्लेस् ।

४१ क ठेउन्हाबा -- ठिमुर्याउनु -- म्याक् स्टन्टेड् एन्ड फ्रुट्लेस् ।

४२ हलक्क बह्बा -- हलक्क बद्नु -- शूट् अप् क्विक्ली ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४ समै, मौसम, धर्ती-पिर्थिवी

क नाऊंलोक

१ सन्सार -- संसार -- वर्ल्ड् ।

१ क पिर्थिवी, धर्ती -- पृथ्वी, धरती -- अर्थ् ।

२ आगाश, सर्ग, आकाश -- आकाश, सर्ग --स्काइ ।

२ क बादर -- बादल -- क्लाउड् ।

३ थोप्ला -- सिरबिन्दु, शिर्सबिन्दु -- जेनिथ् ।

४ घेरा, आगास पाताक घेरा -- क्षितिज -- होरि-आइज्वोन् ।

५ पूर्ब -- पूर्ब -- ईस्ट् ।

६ पच्छेउं -- पश्चिम, पच्छिम -- वेस्ट् ।

७ उत्तर -- उत्तर -- नोर्थ् ।

८ दखिन -- दक्षिण, दक्खिन, दच्छिन -- साउथ् ।

९ दिन -- दिन -- डे ।

१० दिनक उजत -- दिनको उज्यालो -- डेलाइट् ।

११ झिस्मीस्या उजत -- झुक झुके उज्यालो, झिमझिम उज्यालो -- डौन् ।

११ क लहुर, सूरूज् -- घाम, सूर्य -- सन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१२ लहुर पोबाकि बेला -- सूर्योदय, घाम फुल्कनै बेला -- सन्राइज् ।

१३ बिहानी -- बिहान -- मोर्निङ्ग् ।

१४ दिनै -- दिउंसो -- आफ्टरनून् ।

१५ अस्ताबा, लहुर अस्ताबाक बेला -- सूर्यास्ति, घाम अस्ताउनै बेला -- सन्सेट् ।

१६ गाई ढुकाउनी, गाई बांध्वाक बेला -- गाई बांध्नै बेला -- ट्विलाइट् ।

१७ बियारै, आंभी -- बेलुका, सांझ -- ईवनिङ्ग् ।

१८ साता, हप्ता -- हप्ता, साता -- वीक् ।

१९ मैन्हा -- महिना -- म्वोन्थ् ।

१९ क चन्डा, उज्रा -- चन्द्रमा, जून -- मून् ।

२० पूनर्या -- पूर्नै, पूर्णिमा -- फूल मून् ।

२१ अष्टमी -- अर्धचन्द्र, अष्टमी -- हाफ् मून् ।

२२ अउंसी -- औंसी -- न्यू मून् ।

२३ आंधार रात -- कृष्ण पक्ष (घट्तै गएको जून) -- वेनिङ्ग् मून ।

२४ उज्रा -- शुक्ल पक्ष (बढ्दै गएको जून) -- व्याक्सिङ्ग् मून ।

२४ क तरै -- तारा -- स्टार् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२५ बर्षा, साल -- बर्ष, साल -- ईयर् ।

२६ हेउंर -- सुख्खा मौसम, हिउंद -- ड्राइ सीजन् ।

२७ बर्खा -- बर्खा -- वेट् सीजन् ।

२८ सूर्ज गहृण -- सूर्य ग्रहण -- सोलार् इक्लिप्स् ।

२९ चान्दा गहृण -- चन्द्र ग्रहण -- लुन्यार इक्लिप्स् ।

३० आजु -- आज -- टुडे ।

३१ काल्हु राती, जाईल राती -- गएराति, हिजो राति -- लास्ट् नाइट् ।

३२ काल्हु -- हिजो -- येस्टर्डि ।

३३ एक दिन -- अस्ति -- डे बिफोर येस्टर्डि ।

३४ आजुराती, आंभी -- आजराति -- टुनाइट् ।

३४ क रात -- रात -- नाइट् ।

३५ काल्हु -- भोलि -- टुमारो ।

३६ पर्सु -- पर्सि -- डे आफ्टर् टुमारो ।

३७ निकर्सु -- निकोर्सि, निपर्सि -- टू डेज् आफ्टर् टुमारो ।

३७ क कान्या कर्सु -- काने पर्सि -- थ्री डेज् आफ्टर् टुमारो ।

३७ ख भाल्या कर्सु -- पांच दिन पछि -- फोर् डेज् आफ्टर् टुमारो ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३८ यस्काईं -- यो साल -- दिस् ईयर् ।

३९ पकाईं -- पोछोर (गए साल) -- लास्ट् ईयर् ।

४० एकपकाईं -- परार साल -- ईयर् बिफोर् लास्ट् ।

४१ आखो बर्षे -- आघुम् (अर्को बर्ष) -- नेक्स्ट् ईयर् ।

४२ तिसा बर्षे -- परागुम् (घुंम्) -- ईयर् आफ्टर् नेक्स्ट् ।

४३ सीत, अोस -- सीत, अोस -- ड्यू ।

४४ बिहार -- आंधी -- स्टोर्म् ।

४५ पाथर, असीना -- असीना -- हेल् ।

४६ तुसार -- तुषारो -- फ्रोस्ट् ।

४७ कुईर, धुंद्री -- कुहिरो -- फोग् ।

४७ क झरी, पानी -- झरी, पानी -- रेन् ।

४८ कुयांलो -- तुंवांलो -- हेज् ।

४९ मेघ, गजाहात, गाराड्०गुरूड्० -- मेघ, गड्याड्० गुडुड्०, बज्र चट्याड्० -- थन्डर् ।

५० बेताल, मिल्काहात -- बिजुली (आकासको) -- लाइट्निङ्ग् ।

५१ झुतुझुतु बातास, सिरीसिरी बातास -- मन्द हावा, सिसिरे बतास -- ब्रीज् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५२ बातास -- बतास -- विन्ड ।

५३ भौंरी, हुरी -- हुरी -- व्हर्लविन्ड ।

५४ भुईंचाल -- भूकम्प, भैंचाली -- अर्थक्वेक् ।

५५ टाकुरा, चुचुरा, चुली -- टाकुरो, चुचुरो, चुली -- पीक् ।

५५ क पाहार,लेख,पर्बत -- पहाड,पर्वत -- माउन्टिन् ।

५६ जीमिक कुन्हु एक ठाउंके भाग भौंरी -- श्रेणी, श्रृंखला, माला -- रेन्ज् ।

५७ गुप्फा, ओडार -- गुफा, ओडार -- केव् ।

५८ भिरालो, ओह्रालो -- भिरालो, ओरालो -- स्लोप् ।

५९ भिथ, भीर -- भीर -- क्लिफ् ।

६० पहरा, सील -- पहरो, चट्टान -- ख्रोक् ।

६१ डांरा -- डांडो -- हिल् ।

६२ थकाहात, आवाज -- प्रतिध्वनि -- एको ।

६३ मैदान, सम्मी ठाउं -- मैदान, (सम्म पारेको ठाउं) -- लेवल् ग्राउन्ड् ।

६४ खोक, खाड्, खाल्टा -- खाल्डो, उपत्यका -- व्याली ।

६५ खोक -- भाज्याङ्० -- स्याडल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६६ कुल्यासी -- पानीजाने निकास -- गली ।

६७ छेंर, दुल, भोड्० -- प्वाल, दुलो -- होल् ।

६८ भुल, पानीक भुल -- मुहान, मुल -- स्प्रिङ्ग् ।

६९ ईंदार, चुवा -- इनार, कुवा -- वेल् ।

७० दह -- दह -- पूल् ।

७० क पानी -- पानी -- वौटर् ।

७१ झोझ्रा, छाडणा -- झरना, छांगो -- वौटर्-फौल् ।

७२ तलाउ -- ताल -- लेक् ।

७३ पोखी, ढोब -- पोखरी -- प्वोन्ड् ।

७४ सामुन्र, समुन्र -- समुन्द्र -- सी ।

७५ छ्यालुक, छाल -- छाल, लहर, तरंग -- वेव् ।

७६ पाखा, छेउं, किनार -- समुद्रको किनार -- कोस्ट् ।

७७ ग्याज ग्याज जीमी -- सीम -- स्वोम्प् ।

७८ खोला, खोल्सी -- खोलो, खोल्सो -- स्ट्रीम् ।

७९ लद्दी -- नदी -- रिवर् ।

८० किनार, बगर, पाखा, छेउं -- किनार, तीर, बगर -- ब्याङ्क् ।

८१ घाट, चांचीला -- जघार, चाचल -- फोर्ड ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

८२ पुल, साङ्गो -- पुल, सांगु -- ब्रिज्।

८३ छाल, छ्यालुक (पानीमा रिबी रिबी कर्ल सेहै) -- रह, पानीको भुमरी -- व्हर्लपूल ।

८४ दोंखो -- ढुङ्गा -- स्टोन् ।

८५ बल्वा -- बालुवा -- स्यान्ड् ।

ख कामलोक

१ ढिलाबा, ढिलो भेबा -- ढिलो हुनु -- बी लेट् ।

२ अल्मल्बा -- अल्मलिनु -- प्वोटर् अबाउट् ।

२ क अल्मलाबा -- अल्मल्याउनु -- प्वोटर् अबाउट् (कौज.) ।

३ तोल्हबा, छत्र्याबा -- टोलिनु -- डिले (इन्ट्र्) ।

३ क तोल्हबा, छत्र्याबा -- टोल्नु -- डिले स. व. (ट्र.) ।

४ चांरो भेबा, छितो भेबा -- चाड़ै हुनु -- बी अर्ली ।

५ सम्म भेबा -- सम्म हुनु -- लास्ट् (ड्यूरेशन्) ।

६ बित्बा -- बित्नु -- पास् (टाइम्) (इन्ट्र.) ।

६ क बिताबा, खतम कर्बा, गावांबा -- बिताउनु -- पास्,स्पेन्ड् (ट्र.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

७ फुल्कबा, लहुर फुल्कबा -- फुल्कनु -- राइज़ (सन्) ।

८ पोर्बा, लहुर पोर्बा -- लाग्नु (घाम) -- शाइन् (सन्) ।

९ टल्कबा, टिल्कबा -- चम्कनु -- ट्विङ्कल् (स्टार्) ।

९ क टल्काबा, चम्किलो पार्बा -- चम्काउनु -- ब्राइटेन् अप्, पोलिश् स. थ. ।

१० अस्ताबा, लहुर अस्ताबा -- अस्ताउनु -- सेट् (सन्) ।

११ देख्बा, देखा पोर्बा -- देखिनु -- एपिअर् ।

१२ पानी पोर्बा -- पानी पर्नु -- रेन् ।

१३ हेउं पोर्बा -- हिउं पर्नु -- स्नो ।

१४ असिना पोर्बा, पाठर पोर्बा -- असिना पर्नु -- हेल् ।

१५ बहबा, बोहोबा -- बहनु (हावा) -- ब्लो ।

१६ मेघ गर्जबा -- मेघ गर्जनु -- थन्डेर ।

१७ मिल्कबा, बेटाल चम्कबा -- बिजुली चम्कनु -- फ्ल्याश (एज् लाइट्निङ्) ।

१८ चट्याङ पोर्बा, गर्जते चट्याङ्ङ कर्बा -- चड़कने पर्नु -- थन्डेर स्ट्राइक् ।

8188
डा. डिल्ली रमण रेग्मी
कल्याणी रेग्मी स्मारक
पुस्तकालय

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१९ बग्बा, बहबा -- बग्नु -- फ्लो (वाटर्) ।

१९ क बागाबा -- बगाउनु -- वाश अवे, एरोड् ।

२० तोप्सोबा, तोप्साबा -- तप्तपाउनु -- ड्रिप् ।

२१ छिल्बा, छ्याप्बा -- छ्याप्नु -- स्प्ल्याश ।

२२ जम्बा, जाम्बा -- जम्नु -- फ्रीज् ।

२२ क जामाबा -- जमाउनु -- फ्रीज् (कौज.) ।

२३ बाङ्ग आबा -- बाडी आउनु -- फ्लड्
(बिग् इयामिज्) ।

२४ सोला आबा, सेंहुर आबा -- भल आउनु --
फ्लड् (स्मौल् इयामिज्) ।

२४ क सेंहुर बागाबा -- भल बगाउनु -- फ्लड्
(स फील्ड्) ।

२५ तर्बा -- तैरनु -- फ्लोट् (एज् वूड् इन् वाटर्) ।

२५ क ताराबा -- तैर्याउनु -- फ्लोट् (कौज.) ।

२६ डुब्बा, दुब्बा -- डुब्नु -- सिङ्क् (इन्ट्र.) ।

२६ क डुबाबा, दुबाबा -- डुबाउनु -- सिङ्क् (कौज.) ।

२७ डुबिहिन मोर्बा, बुरिहिन मोर्बा -- डुबेर मर्नु --
ड्राउन् (इन्ट्र.) ।

२७ क डुबाहिन मार्बा, बुराहिन मार्बा -- डुबाएर
मार्नु -- ड्राउन् (ट्र.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२८ भस्बा, पैर जाबा, पैर भत्कबा -- भासिनु, पैरोजानु -- स्लाइड् (अर्थ्) ।

२९ थकाहित भेबा, थर्कबा -- प्रतिध्वनित् हुनु -- एको ।

५ घरबार

क नाउंलोक

१ पैंदा, सत्क -- बाटो -- रोड् ।

१ क पैंदा, गोर्यांटो -- बाटो, गोरेटो -- पाथ् ।

२ गाउं -- गाउं -- विलिज् ।

३ सहर -- सहर (बजार) -- टाउन् ।

४ ठांउ -- ठाउं -- प्लेस् ।

५ कोना -- कुनो -- क्वोर्नर् ।

६ घर -- घर -- हाउस् ।

७ धन्सार (सेप्ठोक धबाकि ठाउं) -- भण्डार -- ग्र्यानेरी।

८ गाईक गोठ -- गाईको गोठ -- काउ शेड् ।

९ सुइ०डुं०क खोर -- सुगुंको खोर -- ह्वोग् हाउस् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१० कुखीक खोर -- कुखुराको खोर -- चिकन् हाउस् ।

११ पिंजरी -- पिंजडा -- केज् ।

१२ पखालि, भिता -- पखालि, भिता -- वौल् ।

१३ हिला -- हिलो -- मड् ।

१४ चुन -- चुन -- लाइम् ।

१५ छान्ह -- छानो -- रूफ् ।

१६ खड्ग घरछाबकि खड्ग -- घरमा छाउने खर -- थ्याच् ।

१७ बली, धौन -- दलिन, नाल -- बीम् ।

१८ बाती, करुं -- भाटा, डांडा -- ग्याफ्टर् ।

१९ बेंत -- बेत -- केन्, ग्याट्यान् ।

२० खाम्भा, थम -- खांबो, थाम -- पोस्ट् ।

२१ टानो -- टांड --न्याम्बू टाइस् ।

२२ टौवा, टेवा -- टौवा, टेवा -- स्कैफ फोल्ड् ।

२३ बाड्ग तली, कौसी -- बारदली, कौसी -- वेर्‌यान्डा ।

२४ ढोका -- ढोका -- डोर्‌वे ।

२५ दीहार -- ढोका, दैलो -- डोर् ।

२६ सांचा, ताल्चा -- ताल्चा, ताला -- ल्वोक् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२७ झ्याल -- झ्याल -- विन्डो ।

२८ झ्यालक झक्नी -- झ्यालको ढकनी -- विन्डो शटर् ।

२९ भीसउं -- भुईं -- फ्लोर् ।

३० बेंड्रा -- बार -- फेन्स् ।

३१ ओछ्यान, खाट, बिछौना -- ओछ्यान, खाट -- बेड् ।

३२ चोक्री -- सुकुल, गुन्ड्री -- म्याट् ।

३३ झोलोडण, धेलुण्हा (धेल्ण्हा) -- झोलुड्ण्गो, कोक्रो -- क्रेडल् ।

३४ -- बेन्ची -- बेन्च् ।

३५ पर्वाक घुतराइ, बागुम बागुम करिहिन घुतर्बा -- परेवाको गन्ज, बाहा.-- लोफ्ट् ।

३६ भान्साघर -- भान्साघर -- किचेन् ।

३७ अघ्यान -- अंगेनु -- फायर् प्लेस् ।

३८ कंक्बा, आडणार -- गोल, अंगार -- चार्कोल् ।

३९ धुवांस -- ध्वांसो -- सूट् ।

४० जांता -- जांतो -- ग्राइन्डर् ।

४१ ताउ -- तावा -- ग्रिडल् ।

४२ उंखर -- ओखली -- म्वार्टर् फ्वौर् पाउन्डिङ्ग् राइस् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४३ लोह्रा, मुसा -- लोहरो , मुसल् -- पेसल् ।

४४ जुवाला -- ज्वाला -- फ्लेम् ।

४५ झील्का -- झील्का -- स्पार्क्स् ।

४६ भाफ -- बाफ -- स्टीम् ।

४७ बाह्रन -- कुचो -- ब्रूम् ।

४८ बाढार कुधार -- बडा कुडार -- स्वीपिङ्ग्स् ।

४९ खानाती -- खलांती -- बेलोज् ।

५० चेम्टा -- चिम्टा -- फायर् ट्वीङ्स् ।

५१ चैली (चांरोय सलगलाहार सल्ला काठक चैली) -- आगो सल्काउने, भिल्कों, भिर्का, दियालो -- टिन्डर् ।

५२ झींझा -- झींजा -- किन्डलिङ्ग् ।

५३ ताप्क्या -- तांप्के -- फ्राइङ्ग् प्यान् ।

५४ भांरा -- भांडो -- प्वोट् ।

५५ झक्नी, झक्ना, बिर्कों -- ढकनी, बिर्कों -- कवर्, लिड् ।

५६ डारू -- डाडु -- लेडल् ।

५७ बाकस, सन्दुक, कान्टोर -- बाकास -- ब्वोक्स् ।

५८ टिन -- टिन -- क्यान् ।

५९ टस्या, कचौरा -- प्याला -- कप् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६० गाग्री -- गाग्री -- ग्यास् वौटर् जार् ।

६१ घैला, घैली -- गाग्री, भुंडको -- क्ले वौटर् जार् ।

६२ लोटा, अम्खरा -- लोटा, अंखोरा -- स्मौल् वौटर् जार् ।

६३ ग्लास (गिलास) -- गिलास -- ग्लास् ।

६४ सिसी, बोतल -- सिसी, बोतल -- ब्वोटल् ।

६५ साबन -- साबुन -- सोप् ।

६६ धुंवां -- धुवां -- स्मोक् ।

६७ आगी -- आगो -- फायर् ।

६८ खारानी -- खरानी -- एश् ।

६९ आइन -- आरन -- स्मिथी ।

ख कामलोक

१ बानाबा आउं मरमत कर्बा

१ पर्बन्ध कर्बा, इन्तिजाम कर्बा -- योजना गर्नु -- प्ल्यान् ।

२ शुर कर्बा, थाल्बा -- शुरू गर्नु, थाल्नु -- बिगिन् ।

३ सिधाबा -- सिध्दिनु -- बी फिनिश्ड (इन्ट्र.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३ क सिधाबा -- सिद्ध्याउनु -- फिनिश् (ट्र.) ।

४ बन्बा, तियार भेबा -- बनिनु -- बी मेड्, बिकम् (इन्ट्र.) ।

४ क बानाबा -- बनाउनु -- बिल्ड् (ट्र.) ।

५ खरा कर्बा -- खडा गर्नु -- इरेक्ट् ।

६ टांस्बा, चित्क बा -- टांसिनु -- स्टिक् (इन्ट्र.) ।

६ क टांस्बा, चित्काबा -- टांस्नु -- स्टिक् (ट्र.) ।

७ लेप्ट्याबा, निप्बा,(फच्कबा) -- लिप्नु -- प्ल्यास्टर् (विथ् मड्) ।

८ निप्बा (निप्पा)-- पोत्नु -- वाश् मड् फ्लोर्स् विथ् काउडङ्ग् एन्ड् मड् ।

९ छार्बा, छान्ह छार्बा -- छाउनु -- बिल्ड् (रूफ्)।

१० झब्राबा (सोनोई झब्राबा), जडान कर्बा -- जडनु -- फिक्स्, पुट् इन् ।

११ बाध्राबा -- बढ्नु -- स्वीप् ।

१२ चुइंक्क कर्बा -- चुइंक्क गर्नु -- स्क्वीक् (एज् ए हिन्ज्) ।

१३ खोज्बा -- खोज्नु -- सर्च् फ्वोर् ।

१४ पाबा -- पाउनु -- फाइन्ड् (स.थ.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१५ लुक्बा -- लुक्नु -- हाइड् (इन्ट्र.) ।

१५ क लुकाबा -- लुकाउनु -- हाइड् (ट्र.) ।

१६ खस्बा, झर्बा -- खस्नु -- ड्रोप् (इन्ट्र.) ।

१६ क खसाबा -- खसाउनु, खसाल्नु -- ड्रोप् (ट्र.) ।

१७ क्षार्बा -- क्षर्नु -- स्क्याटर् ।

१८ बोत्राबा, बत्राबा -- बटुल्नु -- ग्यादर् अप् ।

१९ थुप्र्याबा, थोयाबा -- थाक लगाउनु -- पाइल् अप् इन् ए हीप् ।

२० तह लगाबा -- तह लगाउनु -- पाइल् अप् इन् लेअर्स् ।

२१ थन्क्याबा, धर्बा -- थन्क्याउनु -- स्टोर्, पुट् इन् द राइट् प्लेस् ।

२२ सजाबा -- सजाउनु -- डेकोरेट् ।

२३ काम कर्बा -- काम गर्नु -- वर्क् ।

२४ हथाउनी मार्बा, साथाबा -- थकाइ मार्नु -- रेस्ट् (फ्रोम् वर्क्) ।

२५ भत्कबा -- भत्किनु -- क्वोलाप्स् (इन्ट्र.) ।

२५ क भत्काबा -- भत्काउनु -- डिमोलिश् (ट्र.) ।

२६ क्षेर्बा -- क्षेर्नु -- पियर्स् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२७ खियाबा -- खिइनु -- विअर् आउट् (औफ् म्याटर्) (इन्ट्र.) ।

२७ क खियाबा -- खियाउनु -- विअर् आउट् (ट्र.) ।

२८ थोथ्रो मेबा, पुरान मेबा -- थोत्रो हुनु -- डिके (इन्ट्र.) ।

२८ क थोथ्ग्राबा, पुरान काराबा -- थोत्र्याउनु -- डिके (कौज.) ।

२ पालन-पोषण

१ दुइ खुवाबा -- दूध खुवाउनु -- नर्स् ।

२ चुस्बा -- चुस्नु -- सक् ।

२ क चुसाबा -- चुसाउनु -- सक् (कौज.) ।

३ दुइ क्षाराबा -- दूध क्षुटाउनु -- वीन् ।

४ हेचाहिं कर्बा, दिथाई सुनाई कर्बा -- हेचाहिं गर्नु -- टेक् केअर् ।

५ हुर्कबा, बहुबा -- हुर्कनु -- ग्रो अप् ।

५ क हुर्काबा, बाहुबा -- हुर्काउनु -- ब्रिङ्ग् अप् ।

६ पाल्बा -- पाल्नु -- रेज् ।

७ साल्बा, फेर्बा, बदल्बा -- बदल्नु, फेर्नु -- चेन्ज् (एल्टर्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

८ वास्ता नहिकर्बा -- वास्ता नगर्नु -- निग्लेक्ट् (फेल टु केअर् फ्वोर्) ।

९ त्याग्बा, तेज्बा, छाबाँ -- त्याग्नु -- अब्यान्डन् ।

१० हंस्बा, बनाँबा -- अनुकरण गर्नु -- मिनीक् (एन् एक्श्वोन्) ।

११ झांकाबा -- ढाक्नु -- कवर् ।

१२ बेह्रबा (बेभाँ) -- बेर्नु -- र्‍याप् ।

१३ सेर्पबा -- लपेट्नु -- र्‍याप् थिङ्ग्स् ।

१४ टाल्हबा (टाल्भा) -- टालिनु -- क्लिङ्ग् टु ।

१५ गाडेंबा -- गाली गर्नु -- स्कोल्ड् ।

१६ बाखान्बा, बाखान कर्बा -- प्रशंसा गर्नु -- प्रेज् ।

१७ तह लागाबा -- अनुशासनमा राख्नु -- डिसिप्लिन् ।

१८ साजाई देबा -- सजाई (दण्ड) दिनु -- पनिश् ।

१९ आदर कर्बा, मान कर्बा -- आदर गर्नु -- रिस्पेक्ट् ।

२० साहास देबा -- साहस दिनु -- एन्करीज् ।

२१ आह्राबा, कर्बा बोल्बा -- अनुमति दिनु -- एलाउ ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२२ बाम्या सर्बा, घिंसी घिंसी कर्बा -- बामे सर्नु -- क्रौल् (बेबीस्) ।

२३ पट्का खेल्बा, कुस्ती खेल्बा -- कुस्ती खेल्नु -- रेसल् ।

२४ चिङ्थबा -- चिमट्नु -- पिन्च ।

२५ गुच्की लागाबा -- कुत्कुती लगाउनु -- टिकल् ।

२६ सुताबा, पोल कर्बा, दुनामि कर्बा -- पोल सार्नु -- स्लौन्डर् (स. व.) ।

३ थरी थरीक कामलोक

१ बल्बा, जिग्बा -- बल्नु -- लाइट् (इन्ट्र) ।

१ क बाल्बा -- बाल्नु -- लाइट् (ट्र.) ।

२ जल्बा, डङ्बा (डर्मा) -- जल्नु -- बर्न् (इन्ट्र.) ।

२ क जालाबा, डाङ्राबा -- जलाउनु -- बर्न् (ट्र.) ।

३ सल्गबा -- सल्कनु -- ट्र्यान्स्मीट् फायर, लाइट् (इन्ट्र.) ।

३ क सल्गाबा -- सल्काउनु -- किन्डल्, ट्र्यान्स्मीट् (ट्र.) ।

४ फिल्मिल कर्बा -- फिल्मिल गर्नु -- फिलकर् (एज् ए फायर्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५ निभबा -- निम्नु -- गो आउट् (एज् ए फायर्) ।

५ क निभाबा -- निभाउनु -- एक्सटिङ्गविश् ए फायर् ।

६ चिर्बा -- चिर्नु -- स्प्लिट् (वूड्) ।

६ क चिराबा -- चिराउनु -- स्प्लिट् (कौज.) ।

७ दन्कबा, आगी दन्कबा -- दन्कनु -- फ्लेअर् अप् ।

७ क दन्काबा, आगी दन्काबा -- दन्काउनु -- स्टोक्, स्टर् अप् ।

८ बस्बा -- बस्नु -- सिट् (स्टे, लिम्) ।

८ क बासाबा चाङ्राबा -- बसाउनु, बसाल्नु -- सिट् (कौज.), पुट् डाउन् ।

९ पलैटी मार्बा -- पलैटी मार्नु -- सिट् क्रोस् लेग्ड् ।

१० उभबा, थध्याबा -- उभिनु -- स्ट्यान्ड् (इन्ट्र.) ।

१० क उभ्याबा, थध्याबा -- उभ्याउनु -- स्ट्यान्ड् (कौज.) ।

११ पल्टबा -- पल्टनु -- लाइ डाउन्, टर्न् ओवर् (व. स.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

११ क पल्टाबा -- पल्टाउनु -- टर्न् ओवर् (स.थ.) ।

१२ अधेस लाग्बा, अध्यास लाग्बा -- अढेस लाग्नु -- लीन् (अगेन्स्ट् स.थ.) ।

१३ ओक्ल्याबा, पार्बा -- ओक्ल्याउनु -- स्प्रेड् आउट् (म्याट्स्) ।

१४ अत्कबा -- अड़कनु -- गेट् स्टक् ।

१४ क अत्काबा -- अड़काउनु -- गेट् स्टक् (कौज.) ।

१५ पोंक्लबा -- पुक्नु -- वाइप् औफ् ।

१५ क पोंक्लाबा -- पुक्लाउनु -- वाइप् औफ् (कौज.) ।

१६ सांचा लागाबा -- सांचो लगाउनु -- ल्वोक् ।

१७ खोल्बा -- खोल्नु -- ओपन् ।

१८ बन्ध कर्बा -- बन्द गर्नु -- शट् ।

१९ थुन्बा -- थन्नु -- शट् इन् ।

२० बाहार पार्बा, निस्काबा -- बाहिर पार्नु -- शट् आउट् ।

२१ ढक ढक्याबा, ढक ढकाबा -- ढक ढक्याउनु -- न्वोक् (औन् डोर्) ।

२२ छट्पटाबा -- छट्पटाउनु -- बी रेस्ट्लेस् ।

२३ हर्बराबा -- हडबड़ाउनु -- बड्गल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२४ बर्बराबा -- बडबडाउनु -- च्याटर्, च्याबल्, प्र्याटल् ।

६ खाबाक चिज आउं लुगालोक

क नाउंलोक

१ खाबाक चिज -- खानेकुरो, खाना -- फूड् ।
२ भात -- भात -- कुक्ड् राइस् ।
३ चाउर -- चामल -- अन्कुक्ड् राइस् ।
४ फांरो -- मांड -- राइस् ब्रवोथ् ।
५ मासाला -- मसला -- स्पाइसस् ।
६ दाल -- दाल -- डाल, पल्स् ।
७ झोर -- झोल, सुरूवा -- सूप्, ब्रवोथ् ।
८ नून -- नून -- सौल्ट् ।
९ चिनी -- चिनी -- शूगर् ।
१० तेल -- तेल -- औयल् ।
११ डिमा, डिबा -- फुल, अन्डा -- एग् ।
१२ रोईनी -- फुलको पहेंलो भाग, फुलको रानी -- योक् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१३ डिमा भित्रक गोरो भोरी -- फुल भित्रको सेतो भाग -- व्हाइट् ।

१४ खोल्ह्रा, खोल्हर्ा -- खोस्टो -- शेल् ।

१५ मास -- मासु -- मीट् ।

१६ खसी भेंराक मास -- खसी भेंडाको मासु -- मटौन् ।

१७ सुङ्गुरुक मास -- सुंगुरको मासु -- पोर्क् ।

१८ पाल्ल चरैक मास -- पाल्तु चराको मासु -- फाउल् ।

१९ माछा -- माछा -- फिश् ।

२० दुह् -- दूध -- मिल्क् ।

२१ चिया पानी -- चिया -- टी ।

२२ मोर -- जांड -- बिअर् ।

२३ सातु (गहुंक सातु) -- गहुंको पिठो (आंटा) -- व्हीट् फ्लौर् ।

२४ सातु (चाउरक सातु) -- चामलको पिठो -- राइस् फ्लौर् ।

२५ सातु (मकैक सातु) -- मकैको पिठो -- कोर्न् फ्लौर् ।

२६ रस (फलफूलक रस)-- फलफूलको रस -- फ्रूट् जूस् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२७ रारी, कम्मल -- राडी, कम्बल -- ब्ल्याङ्०-
कैट् ।

२८ लुगा -- कपडा -- क्लवोथ् ।

२९ सन पात -- सन पाट -- फाइबर्

३० कापास, सुती -- कपास, सुती -- क्वोटन् ।

३१ सुता -- धागो -- थ्रेड् ।

३२ तिप्नी -- सीयो -- नीडल् ।

३३ कत्वा, कतुवा -- कतुवा -- स्पिन्डल् ।

३४ तानो, तान -- तान -- लूम् ।

३५ ढांचा, नमुना -- ढांचा, नमुना -- प्याटर्न् ।

३६ खिपाबा, बुट्टा भोबाकि काम -- बुट्टा भर्ने काम,
कासोपी भर्ने काम -- एम्ब्रोइडरी ।

३७ कमीच -- कमीज --शर्ट् ।

३८ चोली, आङ्गी -- चोली -- ब्लाउज् ।

३९ धोंती, नङ्गौटी -- लंङ्गौटी, लंगौटी --
लाइन् क्लवोथ् ।

४० लुङ्गी, गुन्या -- लुङ्गी (धोती) -- लुङ्गी।

४१ पागी -- पटुका -- वेस्ट् क्लवोथ् ।

४२ घोघ्रा -- घांग्री -- स्कर्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४३ गन्या, सारी, फर्ला, जामा -- जामा, सारी, फरिया, धोती, गुनिउ -- सारी ।

४४ फेंट्टा, पग्री -- फेटा, पगरी -- टर्बन् ।

४५ पछौरी -- पछ्यौरा -- लार्ज् शौल ।

४६ पागी -- धोती -- धोती ।

४७ काङ्ग्या -- कांईयो, काङ्ग्यो -- कोम् ।

४८ ऐना -- ऐना -- मिरौर् ।

४९ गहना -- गहना -- ओर्नामेन्ट् ।

५० चट्टी, खाराउं, लत्रा -- चट्टी, खराउं -- स्यान्डल् ।

५१ चुंरा, माथी -- चुरा, बाला -- ब्रेस्लेट् ।

५२ पैंह्री -- पाउजेव, कल्ली -- एङ्क्लिट् ।

५३ हारी, कांथी, तिलहरी -- हार, पोते, तिलहरी -- नेक्लेस् ।

५४ गेरा -- गेडा, दाना -- बीड् ।

५५ अङ्ठी -- अँठी -- रिङ्ग् ।

५६ झुम्का -- मुन्द्री, यारलिङ्ग् -- इअरिङ्ग् इन् लोब् ।

५७ कन्सी -- सिलमुन्द्री -- इअरिङ्ग् अपर इअर् ।

५८ बुलाकी -- बुलांकी -- नोजरिङ्ग् इन् सेप्टम् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५९ फुली -- फुली -- नोज्रिङ्ग् इन् टौप् औफ् नोज् ।

६० छट्या, छाता -- छतरी, छाता -- अम्ब्रेला ।

६१ घुम -- घुम, स्याखु -- रेन् शील्ड् ।

ख कामलोक

१ खाबाक चिज बानाबाक काम

१ छान्बा -- केलाउनु -- क्लीन् (फूड्) ।

२ फत्कबा -- निफन्नु -- विनो (स्मौल् क्वोन्टिटीस्) ।

३ पिस्बा, दर्बा -- पिंध्नु -- ग्राइन्ड् ।

४ घोत्बा, खेखेराबा -- कोर्नु -- ग्रेट् ।

५ चाल्बा -- चाल्नु -- सिफ्ट् ।

६ भिज्बा -- भिज्नु -- वेट् (इन्ट्र.) ।

६ क भिजाबा -- भिजाउनु -- वेट् (ट्र.)

७ मिस्बा -- मिसिनु -- मिक्स् (इन्ट्र.) ।

७ क मिसाबा -- मिसाउनु -- मिक्स् (ट्र.) ।

८ मुछ्बा, सान्बा -- मुछ्नु -- नीड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

९ बानाबा, पिठा बानाबा -- बेल्नु -- फ्ल्याटन् (डो विथ् रोल्) ।

१० चेप्टाबा, च्याप्थो बानाबा -- चेप्टाउनु -- फ्ल्याटन् (डो विथ् ह्यान्ड्स्) ।

११ बेंत्बा, दर्बा, पेल्बा -- पेल्नु -- ग्राइन्ड्, प्रेस् थ्रू ।

१२ कुट्बा -- कुट्नु -- पाउन्ड् (ग्रेन्) ।

१३ ताक्बा -- ताक्नु -- पील्, शार्पन् (विथ् नाइफ्) ।

१४ निकाबा, छाराबा -- नङ्ग्याउनु -- पील् (स्ट्रिप् स्किन् बाइ ह्यान्ड्) ।

१५ छाराबा, निकाबा -- छोड़ाउनु -- पील् (आउट् औफ् शेल्स्) ।

१६ काटबा -- काट्नु -- कट् ।

१७ टुक्राबा, टुक्र्याबा -- टुक्र्याउनु -- कट् अप् इन् पीसेस् ।

१८ तर काट्बा (दहिक तर काट्बा) -- तर काट्नु -- स्किम् (टेक् औफ् क्रीम्) ।

१९ निचुबा -- निचर्नु -- स्क्वीज् (जूस) ।

२० छान्बा -- छान्नु -- स्ट्रेन् ।

२१ रक्सी पार्बा -- रक्सी बनाउनु -- ब्रू (लिकर्) ।

२२ कुहुबा -- सड्नु -- फर्मेन्ट् (इन्ट्र०) ।

२२ क कुहाबा -- सड़ाउनु -- फर्मेन्ट् (ट्र०) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२३ चाख्बा -- चाख्नु -- टेस्ट् (इट् ए स्याम्पल्) ।

२४ चुइबा -- चुइनु -- लीक् ।

२५ भोर्बा, भोरी भेबा -- भर्नु -- फिल् ।

२६ भोरी भेहिन हेर्बा, भोरीहिन हेर्बा -- भरिएर पोखिनु -- ओवर् फ्लो ।

२७ हेर्बा, पानी हेर्बा -- पोख्नु -- स्पिल् ।

२८ खाली भेबा, अज्रबा -- रित्तिनु -- बिकम् एम्प्टी (इन्ट्र०) ।

२८ क खाली कर्बा, अज्राबा -- रित्याउनु -- एम्प्टी (ट्र०) ।

२९ खन्याबा -- खन्याउनु -- पोर् ।

३० फोका फोका पार्बा, फोता फोता पार्बा -- फोका फोका पार्नु -- बबल् ।

३१ बुर्बा -- बुइनु -- डिप् इन्टू (इन्ट्र०) ।

३१ क बुराबा -- बुडाउनु -- डिप् इन्टू (ट्र०) ।

३२ पात्रो कर्बा -- पात्लो गर्नु -- डाइल्यूट ।

३३ घोर्बा, घोल्बा -- घोल्नु -- डिज्वोल्व् ।

३४ फांकाबा -- छोप्नु -- कवर् ।

३५ भोर्बा, खसी भोर्बा -- भर्नु -- मेजर् (लिक्विड्स्) ।

३६ भोर्बा, धान भोर्बा -- नाप्नु -- मेजर् (इ. जी. ग्रेन्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३७ बुज्ना लागाबा, बुजा लागाबा -- बुझो लगाउनु -- प्लग् (ए लीक्) ।

३८ खेरो घुघाबा -- खेर फ्याक्नु -- वेस्ट् ।

३९ फारू कर्बा, फारो कर्बा -- फारो गर्नु -- इक्वोनोमाइज् ।

४० साथ्बा, जोगाबा -- सांच्नु -- सेव्, कीप् अन्यूज्ड्।

४१ फेंट्बा, घोल्बा, घोरोल्बा -- फिट्नु -- बीट् (फूड्) ।

२ खाबाक चिज पाकाबा आउं खाबा

१ बर्कबा, उम्लबा -- उम्लनु -- बोइल् (वोटर्) (इन्ट्र.) ।

१ क बर्कबा, उम्लाबा -- उमाल्नु -- बोइल् (ट्र.) ।

२ उस्नबा -- उसिन्नु -- बोइल् (फूड्) ।

३ पाक्बा -- पाक्नु -- कुक् (इन्ट्र.) ।

३ क पाकाबा -- पकाउनु -- कुक् (ट्र.) ।

४ भाफ्बा -- बाफिनु -- स्टीम् (इन्ट्र.) ।

४ क भाफाबा -- बफाउनु -- स्टीम् (ट्र.) ।

५ भुज्बा -- भुट्नु -- फ्राई (ड्राइ) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६ फुराबा, खाराबा -- खरिनु -- बिकम् होट (औफ् औयल्) ।

६ क खाराबा, मकै फुराबा -- खर्याउनु -- फ्राई इन् औयल् ।

७ भुत्बा -- तार्नु -- फ्राई (डीप्) ।

८ डह्रबा (डभा) -- डढ़नु -- बर्न् (इन्ट्र॰), स्कौर्च् ।

८ क डाह्राबा -- डढाउनु -- बर्न् (स॰ थ॰) ।

९ पाकाबा -- पोल्नु -- रोस्ट्, बर्न् ।

१० सेंक्बा, सेंकाबा -- सेक्नु, सेकाउनु -- हीट् अप् ब्रेड् औन् द फायर् ।

११ तात्बा, ढीप्बा -- तात्नु -- हीट् (इन्ट्र॰) ।

११ क ताताबा, ढीपाबा -- तताउनु -- हीट् (ट्र॰) ।

१२ सेराबा -- सेलिनु, सेलाउनु -- कुल् (फूड्) ।

१३ गल्बा -- गल्नु -- बिकम् सौफ्ट्, राइप् ।

१४ मासाला हाल्बा -- मुसला लगाउनु -- सीजन् (स॰ थ॰) ।

१५ चाह्राबा, चुल्हमा भात पाक्बाकलाई चाह्राबा -- बसाल्नु -- पुट् औन् (द स्टोव्) ।

१६ फेर्बा -- उतार्नु -- टेक् औफ् (द स्टोव्) ।

१७ अम्तबा, आम्तो भेबा -- अमिलिनु -- बिकम् साउर् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१७ क अम्ताबा -- अमिल्याउनु -- मेक् साउर् ।

१८ झान्बा -- झान्नु -- सीजन् विथ् स्पाइसेस् फ्राइड् इन् बटर् ।

१९ फुट्बा, मासाला पकाबा -- पड्कनु -- बर्स्ट्, इक्स्प्लोड् ।

१९ क फुटाबा, पकाबा -- पड्काउनु -- इक्स्प्लोड्, बर्स्ट् (कौज.) ।

२० मास्बा -- माझ्नु -- स्क्रब् (प्वोट्स्) ।

२१ धोबा -- पखालनु -- रिन्स् ।

२२ निङ्ग्बा, निथ्रबा, तर्कबा -- तर्कनु, निथ्रनु -- गेट् अवे, टर्न अवे ।

२२ क निथ्राबा, निङ्ग्बा, तर्काबा -- तर्काउनु, निथार्नु -- ड्रेन वोटर् औफ् (स. थ.) ।

२३ पन्साबा -- पन्छाउनु -- पुट् अवे ।

२४ मिलाहिन धर्बा -- मिलाएर राख्नु -- एरेन्ज् ।

२५ लाथालिङ्ग पार्बा -- लथालिंग पार्नु -- डिस्एरेन्ज् ।

२६ फिन्गबा, घुघाई जाबा -- मिल्कनु -- डिस्काई, थ्रो आउट् (इन्ट्र.) ।

२६ क घुघाबा, फिन्गाबा -- मिल्काउनु -- डिस्काई (ट्र.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२७ खाबा -- खानु -- ईट् ।

२७ क खुवाबा -- खुवाउनु -- फीड् ।

२८ पिबा -- पिउनु -- ड्रिङ्क् ।

२८ क पियाबा -- पियाउनु -- गिव् टु ड्रिङ्क् ।

२९ टक्राबा -- टक्र्याउनु -- सर्व्, औफर् ।

३० बांत्बा, भाग लागाबा -- बांड्नु -- डिस्ट्रिब्यूट्, सर्व् आउट् ।

३१ बांत्बा, भात बांत्बा -- पस्कनु -- सर्व् आउट् राइस् ।

३२ उघाबा -- उगाउनु -- स्क्रूप् आउट् ।

३३ कर लागाबा, कर कर्बा -- कर लगाउनु -- अर्ज् ।

३४ मान्बा, मन्जुर कर्बा -- स्वीकार गर्नु, मान्नु -- आक्सेप्ट् ।

३५ नहि मान्बा -- अस्वीकार गर्नु, नमान्नु -- रेफ्यूस् ।

३६ बार्बा, मुख बार्बा -- नखानु, मुख बार्नु -- एब्स्टेन् ।

३७ चिबाबा -- चपाउनु -- च्यू ।

३८ लिल्बा -- निल्नु -- स्व्यालो ।

३९ हत्कबा, भात हत्कबा -- गल लाग्नु -- चोक् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४० कोत्याबा -- कोतर्नु -- स्क्रेप् ।

४१ आघाबा -- अघाउनु -- (ह्याव्) ईटन् इनफ् ।

४२ धोबा -- चुठ्नु -- वौश् आफ्टर् ईटिङ्ग् (व.स.) ।

४२ क धोवाबा -- चुठाउनु -- वौश् स.व. आफ्टर ईटिङ्ग् ।

४३ सर्कबा, खसी सर्कबा -- सर्कनु -- चोक् विथ् लिक्विड् ।

४३ क सर्काबा, खसी सर्काबा -- सर्काउनु -- चोक् विथ् लिक्विड् (कौज.) ।

३ लुगा फाटाक कामलोक

१ फट्काबा -- फट्कानु -- कोम् फ्रबर्, वूल् ।

२ काटबा -- कात्नु -- स्पिन् (थ्रेड्) ।

३ बाटाबा, मुमुर्याबा -- बटानु -- ट्विस्ट् ।

४ सेर्पबा, बेह्रबा (बेमा) -- बेर्नु -- वाइन्ड् अप् ।

५ बिन्बा -- बुन्नु -- वीव्, निट् ।

६ राङ्गाबा -- रंगाउनु -- डाइ ।

७ छाप्बा -- छाप्नु -- प्रिन्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

७ क छापाबा -- छपाउनु -- पव्लिश् ।

८ सिबा, सियाबा -- सिउनु, सिलाउनु -- सो ।

९ सुता छिंराबा, भाराबा -- धागो छिराउनु -- थ्रेड् ।

१० रोज्बा, छान्बा -- रोज्नु -- चोज् ।

११ मिल्बा, एक्के भेबा -- मिल्नु -- म्याच् (इन्ट्र.)।

११ क मिलाबा, एक्कं पार्बा -- मिलाउनु -- म्याच् (ट्र.) ।

१२ गिंथ्बा, माला गिंथ्बा -- उन्नु (माला) -- स्ट्रिङ्ग् (बीड्स्) ।

१३ छेंक्बा, लुगा छेंक्बा -- छेक्नु -- मेजर् (क्लथ्)।

१३ क छेंकाबा, लुगा छेंकाबा -- छेकाउनु -- मेजर् (कौज.)

१४ धोबा -- धुनु -- वौश् ।

१५ भिज्बा -- भिज्नु -- सोक् (इन्ट्र.) ।

१५ क भिजाबा -- भिजाउनु -- सोक् स.थ. (ट्र.) ।

१६ निचुबा -- निचार्नु -- रिङ्ग् ।

१७ गोरो काराबा, लुगा पोछ्राबा -- सेतो गराउनु -- ब्लीच् ।

१८ खुम्चबा, खोंचुबा -- खुम्चनु -- श्रिङ्क् (इन्ट्र.)।

१८ क खुम्च्याबा, खोंचुबा -- खुम्च्याउनु -- श्रिङ्क् (ट्र.)।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१९ रङ्ग जाबा, उर्बा -- रंग जानु -- फेड ।

२० सुख्बा -- सुक्नु -- ड्राइ (इन्ट्र.) ।

२० क सुखाबा -- सुकाउनु -- ड्राइ (ट्र.) ।

२१ झुंर्बा -- झुण्डिनु -- लाइन् (औन् ए हुक्) (इन्ट्र.) ।

२१ क झुंराबा -- झुण्ड्याउनु -- लाइन् अप् (ट्र.)।

२२ फिंक्बा -- फिक्नु -- टेक् डाउन् ।

२३ लुगा पट्याबा, पट्याबा -- पट्याउनु -- फोल्ड ।

२४ दोब्राबा, दोप्ट्याबा -- दोब्राउनु -- फोल्ड ओवर् ।

२५ धर्बा -- राख्नु -- कीप् ।

२६ धर्बा, थन्काबा, थन्क्याबा -- राख्नु -- पुट् अवे (इन् ब्वोक्स्) ।

२७ फिंक्बा, निस्काबा -- फिक्नु, निकाल्नु -- टेक् आउट् (औफ् ब्वोक्स्) ।

२८ चिर्बा, फाताबा -- च्यात्नु -- टेयर् ।

२९ मर्मत कर्बा, टाल्टुल कर्बा -- मर्मत गर्नु -- मेन्ड ।

३० टाल्हबा, (टाल्भा) -- टाल्नु -- प्याच् ।

३१ क्वेंत्री भेबा -- झुत्रो हुनु -- विअर् आउट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३२ खप्बा (खप्पा), तिक्बा -- खप्नु, तग्नु -- लास्ट् (स्टे इन् क्वोन्डिशन्) ।

३२ क खपाबा -- खपाउनु -- मेक् लास्ट् ।

३३ पेहेर्बा, लागाबा, लुगा पेहेर्बा -- लुगा लगाउनु -- ड्रेस् ।

३४ सोत्काबा, फुक्लाबा -- लुगा फुकालनु -- अन्ड्रेस् ।

३५ लुगा सात्बा, फेर्बा -- लुगा फेर्नु -- चेन्ज् (क्लवोथ्) ।

३५ क लुगा साताबा, फेराबा -- लुगा फेराउनु -- चेन्ज् स्वोम्वन्स् क्लोथ्स् ।

३६ सिङ्गार्बा -- सिंगारिनु -- ड्रेस् अप् ।

३६ क सिङ्गार्बा -- सिंगार्नु -- ड्रेस् अप् स.व. ।

३७ गुत्बा, पग्री गुत्बा -- गुथ्नु -- र्याप् एराउन्ड् हेड् ।

३८ कस्बा -- कस्नु -- टाइटेन् ।

३९ खोल्हाबा, खोल्हो पार्बा -- खुकुलो पार्नु -- लुसन् ।

४० बांध्बा (बांभा) -- बांध्नु -- टाइ अप् (लेसेस्) ।

४१ फोकाबा -- फुकाउनु -- अन्टाइ (लेसेस्,नोट्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

७ सर-सामान, बाजालोक आउं धातुलोक

क नाउंलोक

१ खिल कांटा, हाथ हथ्यार, कल कांटा -- कल कांटा, हात-हतियार -- टूल् ।

२ थेङ्हा -- छडी, लौरो, लट्ठी -- स्टिक् ।

३ बिहिंती -- घुएंत्रो -- स्लिङ्ग् ।

४ लोल् -- नोल -- क्यारिङ्ग् पोल् ।

५ कांह्राथ -- खर्पन -- सेट् औफ् बौस्किट्स् ।

६ फोरा -- जाबी -- सेट् औफ् स्याक्स्, बौलिट्।

७ -- -- क्यारिङ्ग् नेट् ।

८ डोका -- डोको, थुन्से -- क्यारिङ्ग् बौस्किट् (व्यक्) ।

९ लम्खी -- नाम्लो -- हेङ्ग्यान्ड् ।

१० फोला -- फोला -- शोल्डर् व्याग् ।

११ धोक्रा -- थैलो -- व्याग् ।

१२ कोर्रा -- कोर्रा -- व्हिप् ।

१३ धनु -- धनु -- बो ।

१४ धनुकांर -- बांण -- एरौ ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१५ धनुक कांक टुप्पा -- बांणको टुप्पो -- एरो प्वोइन्ट ।

१६ भोक्ला, बर्छा -- भाला -- स्पिअर् ।

१७ कुल्हार -- बन्चरो -- एक्स् ।

१८ चक्कू -- चक्कू -- नाइफ्, प्वोकिट् ।

१९ छुरी, कर्ड -- छुरी -- नाइफ् ।

२० दाब -- दाप, म्यान -- शीथ् ।

२१ तल्वार -- तर्वार -- सोई ।

२२ बर्छि -- माछा मार्नै बल्छी -- फिश् हूक् ।

२३ बिख -- माछा मार्नै बिष -- फिश् प्वोइजन् ।

२४ जाल -- जाल -- नेट् ।

२५ खोर -- खोर -- ट्याप, एनिमल् ।

२६ पासो -- पासो -- ट्याप्, बर्ड ।

२७ टिप, माछा बाझ्नाबाक पासो -- टांड, माछाको पासो -- ट्याप् फिश् ।

२८ बर्ला, बर्के डोर -- डोरी -- रोप् ।

२९ डेंख -- गांठो -- नोट् ।

३० डोर -- डोरी -- स्ट्रिङ्ग् ।

३१ तार -- तार -- वायर् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३२ सिकुरी -- सिक्री -- चेन् ।

३३ ललो -- नली -- ट्यूब् ।

३४ डल्ला, भुकुन्ड -- डल्लो, भकुन्डो -- बौल् ।

३५ खेलौना, केराकुती खेलबाक चिज -- खेलौना -- टोय् ।

३६ घन्ठ, घन्टी -- घन्टी -- बेल् ।

३७ झैंका -- झ्याली -- सिम्बेल् ।

३८ झ्याम्टा -- घण्टा -- ग्वोङ्ग् ।

३९ ढ्यांङ्ङो -- ढ्यांग्रो -- ड्रम्, लामास् ।

४० मादर् -- मादल -- ड्रम्, ल्वोङ्ग् ।

४१ ढोल्की, ढोलोक -- ढोल -- ड्रम्, राउन्ड् ।

४२ बांसुरी -- बांसुरी -- फ्लूट्, श्वोर्ट् ।

४३ मुदली -- मुरली -- फ्लूट्, ल्वोङ्ग् ।

४४ लर्कटक बाजा, साराङ्गी -- नर्कटको बाजा, साङ्गी -- बाउड् इन्स्ट्रूमेन्ट।

४५ हो -- हलो -- प्लाउ ।

४६ जुवा -- जुवा -- योक् ।

४७ हंस्वा -- हंसिया -- सिकल् ।

४८ सुपा -- नांग्लो -- विनोइङ्ग् ट्रे ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४९ सोनो -- सुन -- गोल्ड् ।

५० चांदी -- चांदी -- सिल्वर् ।

५१ तांबो -- तामा -- क्वोपर् ।

५२ फालाम -- फलाम -- आइरन् ।

ख कामलोक

१ चालाबा, चलन कर्बा -- चलाउनु -- यूज़ (ए टूल)।

२ थुंत्बा, फिंक्बा, चोंपी फिंक्बा -- थुत्नु -- पूल् आउट् (इ.गी. खुकुरी) ।

३ धोस्बा, धस्बा -- धस्नु -- थ्रस्ट् (नाइफ्) ।

४ पिंजाबा, उज्याबा -- उद्याउनु -- व्हेट् (बाइ ह्वान्ड् विथ् व्हेट् स्टोन्) ।

५ सान लगाबा -- सान लगाउनु -- शार्पन् (विथ् ए स्मोल् म्याशीन्) ।

६ तिखाबा -- तिखार्नु -- शार्पन् (ए प्वोइन्ट्) ।

७ खोप्बा -- खोप्नु -- क्यार्व् (ए फिगर्) ।

७ क खोपाबा -- खोपाउनु -- व्याक्सिनेट् ।

८ भोड्० पार्बा, छेंबा -- प्वाल पार्नु -- बोर् (ए होल्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

९ ठोक्बा -- ठोक्नु -- हामर् ।

१० आरा लागाबा, आराईसौं चिबाँ -- आरो लगाउनु -- सौ ।

११ रन्दा लागाबा, चिल्याबा -- रन्दा लगाउनु -- प्लेन् ।

१२ चत्कबा -- चुंड्नु -- ब्रेक् (एज् ए रोप्) (इन्ट्र.)।

१२ क चत्काबा -- चुंड्याउनु -- ब्रेक् (ट्र.) ।

१३ औफबा, अल्फबा -- गुजुल्टिनु -- बिकम् ट्याङ्गल्ड् (इन्ट्र.) ।

१३ क औफाबा, अल्फाबा -- गुजुल्ट्याउनु -- ट्याङ्गल् (ट्र.) ।

१४ टांङ्बा -- टांग्नु -- स्ट्रिङ्ग्, हाङ्ग् (ए रोप् ।

१५ बाट्बा -- बाट्नु -- ट्विस्ट् (ए रोप्), ब्रेड् ।

१६ बांको मेबा -- बांगिनु -- बेन्ड् (इन्ट्र.) ।

१६ क बांको काराबा, बांक्याबा -- बंग्याउनु -- बेन्ड् (ट्र.) ।

१७ पग्रबा -- पग्लिनु -- मेल्ट् (इन्ट्र.) ।

१७ क पग्राबा -- पगाल्नु -- मेल्ट् (ट्र.) ।

१८ टल्कबा -- टल्किनु -- शाइन् (एज् मेटल्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१८ क टल्काबा, टिल्काबा -- टल्काउनु -- प्वोलिश् ।

१९ मिस्बा, मास्बा -- मल्नु, मिच्नु -- रब् ।

२० जोर्बा -- जोड़नु -- ज्वोइन् ।

२१ फुट्बा -- फुट्नु -- ब्रेक् (एज् प्वोट्स्) (इन्ट्र.)।

२१ क फुटाबा -- फुटाउनु --ब्रेक् (ट्र.) ।

२२ भांच्बा -- भांच्नु -- ब्रेक (एज् स्टिक्स्) ।

२३ बिग्रबा -- बिग्रनु -- स्पोइल् (बी ड्यामिज्ड्)।

२४ बानाबा -- बनाउनु (मरमत गर्नु) -- रिपेअर् ।

८ अङ्कलोक

१ तीन -- तीन -- थ्री ।

२ चार -- चार -- फोर् ।

३ पांच -- पांच -- फाइव् ।

४ छ, छौ -- छ -- सिक्स् ।

५ सात -- सात -- सेवन् ।

६ आठ -- आठ -- एट् ।

७ नंउ -- नौ -- नाइन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

८ दश -- दश -- टेन् ।

९ तेह्र, तेह्रो -- तेर, तेह्र -- थर्टीन् ।

१० उन्नैस -- उन्नाइस -- नाइन्टीन् ।

११ बीस -- बीस -- ट्वेन्टी ।

१२ एकबीस दुई (बाईस) -- बाईस -- ट्वेन्टी-टू ।

१३ एकबीस नंउ (उन्तीस) -- उन्नतीस -- ट्वेन्टी-नाइन् ।

१४ एकबीस एघारो (एकतीस) -- एकतीस -- थर्टी-वन् ।

१५ एकबीस उन्नैस (उन्चालीस) -- उन्चालीस, उनन्चालीस -- थर्टी-नाइन् ।

१६ दुईबीस (चालीस) -- चालीस् -- फोर्टी ।

१७ दुईबीस दश (पचास) -- पचास -- फिफ्टी ।

१८ तीनबीस (साठ्ठी) -- साठी -- सिक्स्टी ।

१९ तीनबीस दश (सत्तरी) -- सत्तरी -- सेवन्टी ।

२० चारबीस (अस्सी) -- असी -- एटी ।

२१ चारबीस दश (नब्बे) -- नब्बे -- नाइन्टी ।

२२ चारबीस आठारो (अन्ठानब्बे) -- अन्ठानब्बे -- नाइन्टी-एट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२३ चारबीस उन्नैस (उनान्सई) -- उनान्सय -- नाइन्टी-नाइन् ।

२४ पांचबीस (सई) -- सय -- हन्ड्रेड् ।

२५ एकसई दुई, पांचबीस दुई -- एकसय दुई -- हन्ड्रेड् एन्ड् टू ।

२६ एकसई तीस, छबीस दश -- एकसय तीस -- हन्ड्रेड् एन्ड् थर्टी ।

२७ एकसई नब्बे, नउंबीस दश -- एकसय नब्बे -- हन्ड्रेड् एन्ड् नाइन्टी ।

२८ दुईसई, दशबीस -- दुईसय -- टू हन्ड्रेड् ।

२९ हाजार, एकहाजार (दशसई) -- हजार -- वन् थाउजेन्ड् ।

३० पैल्हो, पैल्हा -- पहिलो -- फर्स्ट् ।

३० क एक -- एक -- वन् ।

३१ दोस्रो -- दोस्रो -- सेकैन्ड् ।

३१ क दुई -- दुई -- टू ।

३२ तेस्रो -- तेस्रो -- थर्ड् ।

३३ आठौ -- आठौं -- एट्थ् ।

३४ पाछुल्लो, पाछुल्कोक -- पछिल्लो -- लास्ट् ।

३५ आध्रा, आधा -- आधा -- हाफ् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३६ आह्रा (आधा) पैंडा -- आधा बाटो -- हाफ् वे ।

३७ तिहाई -- तिहाई -- वन्-थर्ड् ।

३८ चौथाई -- चौथाई -- वन्-क्वार्टर् ।

३९ दुईतिहाई -- दुईतिहाई -- टू-थर्ड्स् ।

४० तीनचौथाई -- तीनचौथाई -- थ्री-क्वार्टर्स् ।

४१ जोरा -- जोडी -- ए पेयर् ।

४२ कुन्हु भेटौं -- कुनै (पनि) -- न्वोन् ।

४३ ना... -- न....न त, न....न -- नाइदर् ।

४४ डोहो -- दुबै -- बोथ् ।

४५ जम्माय -- हरेक, प्रत्येक -- एवरी ।

४६ पूरा, जम्मा -- पूरा, जम्मा -- टोटल् ।

४७ सङ्गै -- सगै, साथै -- टुगेदर् ।

४८ चुटेक, चुटेक चीज -- केही -- स्वोम्थिङ्ग् ।

४९ चुटेकौ बैने, चुटेक -- केही (पनि) -- नथिङ्ग् ।

५० कुन्हु भेटौं, कुन्हु -- कोही -- स्वोम्वन् ।

५१ कुन्हु बैने -- कोही (पनि) -- नो वन् ।

५२ ओर्कौं -- अर्कौं -- एनधर् ।

५३ चुटेक -- अलिकति, केही -- स्वोम् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५४ बर्ता, धेरे -- बड्ता, धेरै -- टू मच् ।

५५ बर्ता, धेरे -- बड्ता, धेरै -- टू मेनी ।

५६ धेरे -- धेरै -- मेनी ।

५७ जम्माय, सेघ्रौ -- सब, जम्मै -- औल् ।

५८ भोर्लो, भोरी -- भरिस्को, भरी -- फुल् ।

९ भावना, रोगलोक आउं धर्मलोक

क नाउंलोक

१ मायां, पिर्ती, पिरती, पयार्मि -- प्रेम, माया, पिर्ती -- ल्वोव् ।

२ हेला -- हेला -- हेट् ।

३ डाहा, ईंख -- डाहा, ईर्ष्या -- एन्वी ।

४ फुर्ती, धाक (सेघुईसौं बर्के आफ्निही बन्बा) -- घमण्ड -- प्राइड् ।

५ दायालु चित -- उदारता -- जेनेरौसिटी ।

६ आफ्नीक मातेन -- स्वार्थ -- सेल्फिश्नेस् ।

७ लोभ, लाल्चा -- लोभ, लाल्चा -- ग्रीड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

८ दाया -- दयालुपन, दया -- काइन्डनेस् ।

९ निथुरी -- निर्दयीपन, निठुरीपन -- क्रूएल्टी ।

१० सुक्ख -- सुख -- हापिनेस् ।

११ दुख -- दुःख -- स्वोरो ।

१२ जीन्गी -- जीवन, जीन्दगी -- लाइफ् ।

१३ लामो जीन्गी -- लामो जीन्दगी, दीर्घायु -- ल्वोङ्ग् लाइफ् ।

१४ थागाहा, बाउन्या -- बाम पुङ्के, बाउन्ने -- ङ्वार्फ् ।

१५ दैव्या -- दैब्रे हात चल्ने मानिस, दैब्रे -- लेफ्ट्-हान्डेड् पर्सन् ।

१६ भकभक्या -- भक्भके -- स्ट्यामर् ।

१७ कुज्या -- कुंजो -- क्रिपल् ।

१८ सन्च, राम्रो -- स्वास्थ्य -- हेल्थ् ।

१९ चोट -- चोट -- इन्जरी ।

२० घाउ -- घाउ -- वून्ड् ।

२१ रोगाबा -- रोगिनु -- इन्फेक्श्वोन् ।

२२ पीरा, बाथाहात -- पीडा, दुखाइ -- पेन् ।

२३ कांराई, रोधना -- रूवाइ, रोदन -- वीपिङ्ग् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२४ कम्जोरी, लिध्रो -- कमजोरी, नातागत -- वीकनेस् ।

२५ जर -- जोरो, ज्वर -- फीवर् ।

२६ खोंखी -- खोकी, खांसी -- कफ् ।

२७ छिंक्बा -- छ्यूं गर्नु -- स्नीज् ।

२८ हेंच्कुरी -- बाडुली, बाडुल्की -- हिकप् ।

२९ रोग, बेथा -- रोग, बेथा -- डिजिज् ।

३० माहारोग, कुष्ठी रोग, घुग्घुर्या रोग -- महारोग, कुष्ट रोग, कोर -- लेप्रोसी ।

३१ सुक्यानास रोग, खोंब्रोत -- क्षयरोग, टीबी, सुकेनास -- ट्यूबर्क्युलोसिस् ।

३२ औल्या जर -- औले जोरो -- म्यालेरिआ ।

३३ हैजा, हग्नी -- हैजा, झाडाबान्ता -- क्वोलेरा ।

३४ अन्तर्या जर -- म्यादि जोरो -- टाइफ्वोइड्।

३५ माई -- बिफर, माईखटिरा -- स्मौल्प्वोक्स् ।

३६ महमारी, माहामारी -- महामारी -- प्लेग् ।

३७ दाद्रा -- दादुरा -- मीजल्ज् ।

३८ सर्दी -- रूघा -- कोल्ड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३९ आंखक रोग -- आंखाको रोग -- आइ डिजिज् ।

४० रकत मासी, रकत माछी -- आउं, मासी -- डिसेन्टरी ।

४१ चाङ्गीलोक -- जुगाहरू -- वर्मस् ।

४२ बिख -- बिष, बिख -- पोइजन् ।

४३ बिरौं -- औषधी, ओखती, दबाई -- मेड्सिन् ।

४४ बिरौं झारौं -- चिकित्सा, ओखती मुलो -- क्यूर् ।

४५ डाग्धर्, बएड् -- डाक्टर्, वैद्य -- डक्टर् ।

४६ मरन -- मृत्यु, मरन -- डेथ् ।

४७ मुर्दा -- मुर्दा, लाश -- कोर्प्स् ।

४८ मुर्दा गाबकि काम -- मुर्दा गाड्ने काम -- बेरिअल् ।

४९ चिहान -- श्मसान, मसान -- सेमिट्रि ।

५० मुर्दा दाङ्गाबाक काम -- मुर्दा पोल्ने काम -- क्रिमेशन् ।

५१ मुर्दा दाङ्गाबाक ठांउ -- घाट, श्मसान, मसान -- बर्निङ्ग् प्लेस् ।

५२ बिलौना, बिलाप -- बिलौना, बिलाप -- मोर्निङ्ग् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५३ ओर्की सन्सार, परलोक (परलोग) -- अर्की संसार, परलोक -- औदर् वर्ल्ड ।

५४ भूत, परेत -- भूत, प्रेत -- गोस्ट् ।

५५ हड्ऽस, परान, आंट -- आत्मा, हंस -- स्पिरिट् ।

५६ ईश्वर, देउता, भग्वान, परमेश्वर (पर्मेसर) -- ईश्वर, भगवान, पर्मेश्वर, देउता -- ग्वोड् ।

५७ बोक्सी -- बोक्सी -- विच् ।

५८ फांक्री -- फांक्री -- शामान् ।

५९ अन्चीन्हाउरो बन्बाक चीज -- मुकुन्डो -- म्यास्क् ।

६० धूप -- धूप -- इन्सेन्स् ।

६१ थान, देउथान् -- मन्दिर -- टेम्पल् ।

६२ मूर्ती, अड्ऽस -- मूर्ति -- आइड्वोल् ।

६३ बिश्वास -- बिश्वास -- फेथ् ।

६४ अचम्म काम -- आश्चर्य कर्म -- मिरेकल् ।

६५ पुकार, प्राथना -- प्रार्थना -- प्रेअर् ।

६६ किर्या, पस्टन, बाच्चा -- बाचा, कसम, किरिया -- ओथ् ।

६७ पूजा -- पूजा -- वर्शिप् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६८ बलिदान (पूजा कर्बाक काम) -- बलिदान -- स्याक्रिफाइस् ।

६९ भेंटी -- भेटी, नैबेत -- औफरिङ्ग् ।

७० विधी -- विधी -- सेरिम्वोनी ।

७१ पाबन -- चाड, पर्ब -- फेस्टिवल् ।

७२ पाप -- पाप -- सिन् ।

७३ दोष -- दोष -- गिल्ट् ।

ख कामलोक

१ सामाचार पाठाबा आउं आपस आपसक भेंटघाट

१ बोल्बा, खभर देबा -- भन्नु -- टेल् ।

२ बात मार्बा, कहिन कर्बा -- बात मार्नु -- टौक् ।

३ साराबा, बाज्बा -- बोल्नु -- स्पीक् (ए ल्याङ्ग्विज्) ।

३ क हांब्राबा -- बोलाउनु -- कौल् ।

४ परस्त साराबा, परस्त बाज्बा -- अष्पस्ट बोल्नु -- मटर् ।

५ भक्भकाबा -- भक्भकाउनु -- स्टटर् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६ साउती मिलाबा, खास्का खुस्की कर्बा -- साउती मार्नु, काने खुशी गर्नु -- ह्विस्पर् ।

७ गुन्गुनाबा, गन्गनाबा -- गन्गनाउनु -- मर्मर् ।

८ बक् बक कर्बा -- बक्बक गर्नु -- च्याटर् ।

९ चिच्याबा -- चिच्याउनु -- स्क्रीम् ।

१० हांखाबा, चिच्याबा -- कराउनु -- शाउट् ।

११ बाछ्राबा, बाछ्राहिन बाज्बा -- बढाएर भन्नु -- इग्जेजरेट् ।

१२ धाक लागाबा, फुर्ती कर्बा -- घमण्ड गर्नु -- बोस्ट् ।

१३ मंजुर कर्बा, मान्बा -- मंजुर गर्नु -- एग्री ।

१४ सालहा देबा -- सल्लाह दिनु -- एड्भाइस् ।

१५ सोछ्रबा (सोभ्रा) -- सोध्नु -- एस्क् ।

१६ उत्तर देबा, जुवाप देबा -- उत्तर दिनु -- एन्सर् ।

१७ सुन्बा -- सुन्नु -- लिसन् ।

१७ क सुनाबा -- सुनाउनु -- लिसन् (कौज.) टेल् ।

१८ सहि भोर्बा -- सहि थाप्नु -- एप्रूभ्, क्वोन्फर्म् ।

१९ मान्बा -- मान्नु -- ओबे ।

१९ क मानाबा -- मनाउनु -- क्वोन्विन्स्, सेलिब्रेट् ।

२० बिन्ती कर्बा -- बिन्ती गर्नु -- रिक्वेस्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२१ बिम्ती चाह्राबा, बिम्ती ओछ्याबा -- नम्र निबेदन गर्नु -- बेग् (एस्क् इन्सिस्टिङ्ली)।

२२ खुरून्धुरून् कर्बा -- खुरन्धार गर्नु -- परसिस्ट ।

२३ मानाबा, पत्यारो पार्बा -- मनाउनु, पत्यार पार्नु -- परसुएड् ।

२४ जोर कर्बा, बल कर्बा -- जोड़ गर्नु -- फोर्स् ।

२५ धम्की देबा -- धम्की दिनु -- थ्रेटेन् ।

२६ अन्त लेबा, जांच्बा -- परिक्षा गर्नु -- टेम्प्ट् ।

२७ फंसाबा -- फसाउनु -- सिड्यूस् ।

२८ दङ्पार्बा -- चकित गराउनु -- स्ट्याग्र् ।

२९ छलफल कर्बा -- छलफल गर्नु -- डिस्कस् ।

३० बुझ्बा, जान्बा -- बुझ्नु -- अन्डर् स्ट्यान्ड् ।

३० क बुझाबा, सम्झाबा -- बुझाउनु -- इक्स्प्लेन् ।

३१ सत् भाषा कर्बा -- प्रतिज्ञा गर्नु -- प्रोमिस् ।

३२ बिराबा -- बिराउनु -- ओमिट्, अर् ।

३३ मन्जुर कर्बा, मान्बा -- स्वीकार गर्नु -- एड्मिट् ।

३४ अप्सच मान्बा -- अफशोच मान्नु -- रिग्रेट् ।

३५ भण्बा, पछुताबा -- पछुताउनु -- रिपेन्ट् ।

३६ चेल्बा -- चेल्नु -- बिकम् वान्ई (इन्ट्र.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३६ क चेताबा -- चेताउनु -- वार्न् स.व. (ट्र.) ।

३७ रक्ष्या कर्बा -- रक्षा गर्नु -- प्रोटेक्ट् ।

३८ बांच्बा -- बांच्नु -- बी स्पेई, लिभ् ।

३८ क बांचाबा -- बचाउनु -- रेस्क्यू, सेव् ।

३९ भरसा कर्बा, भर कर्बा -- भरोसा गर्नु -- ट्रस्ट् ।

४० माफ देबा, माफी देबा -- क्षमा दिनु -- फ्वोर् गिव् ।

४१ देबा -- दिनु -- गिव् ।

४१ क दिलाबा -- दिलाउनु -- गिव् (कौज.) ।

४२ फिर्ता देबा, फर्काबा -- फिर्ता दिनु -- गिव् व्याक् ।

४३ अर्काई बोल्लो मान्बा -- अर्काको इच्छा अनुसार चल्नु -- गिव् इन् ।

४४ छार्बा -- छोड़नु -- गिव् अप् ।

४४ क छुटाबा, छाराबा -- छुटाउनु -- गिव् अप् (कौज.), डिलिवर् स.व. ।

४५ भेंट्बा -- नमस्कार गर्नु -- ग्रीट् ।

४६ सुरक्ष्या कर्बा, रक्ष्या कर्बा -- संरक्षा गर्नु -- गार्ड् ।

४७ साहायता कर्बा, मद्दप कर्बा -- मदत गर्नु -- हेल्प्।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४८ भेंताबा, भेंट कर्बा -- भेट्नु -- मीट् ।

४९ निम्तो कर्बा -- निम्त्याउनु -- इन्भाइट् ।

५० अडञ्ला मार्बा, आडञ्ला मार्बा -- अंगालो मार्नु -- इम्ब्रेस ।

५१ चुम्बा खाबा, चुम्मा कर्बा -- म्वाई खानु -- किस् ।

५२ मायां कर्बा -- प्रेम गर्नु -- लव् ।

५३ बिलाप कर्बा -- बिलाप गर्नु -- मोर्न् ।

५४ दाया देखाबा -- दया देखाउनु -- पिटि (स. व.) ।

५५ चिन्हबा (चिन्भा) -- चिन्नु -- नो स. ब. ।

५६ हांब्राबा -- डाक्नु -- अर्डर् स. व. टु कम् ।

५७ माङ्गबा -- माग्नु -- अर्डर् स. थ. ।

५७ क माङ्गाबा -- मगाउनु -- बेग् ।

५८ ढोका देबा -- धोका दिनु -- बीट्रे ।

५९ ठग्बा (ठग्भा) -- ठग्नु -- चीट् ।

६० आडार कर्बा, हुकुम कर्बा -- हुकुम गर्नु -- कमेन्ड् ।

६१ फैल्हबा -- फैलनु -- स्प्रेड् (न्यूज्) (इन्ट्र.) ।

६१ क फैल्हाबा -- फैलाउनु -- स्प्रेड् (ट्र.) ।

६२ गन गन कर्बा -- गन गन गर्नु -- क्वोम्प्लेन् ।

६३ फिंफ्रयाबा -- फिज्याउनु -- एनौय् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६४ जिस्काबा, गिज्याबा -- जिस्क्याउनु, गिज्याउनु -- टीज् ।

६५ हंस्सी उराबा -- हंस्सी उड़ाउनु -- रिडिक्यूल् ।

६६ ख्याल कर्बा, खिसी कर्बा -- खिसी गर्नु -- न्याग्, क्रिटिसाइज् ।

६७ हेला कर्बा -- हेला गर्नु -- डिस्पाइज् ।

६८ घिन् कर्बा -- घृणा गर्नु -- हेट् ।

६९ अप्मान कर्बा, हेला कर्बा -- अपमान गर्नु -- डिस्ग्रेस् ।

७० वास्ता नहि कर्बा -- वास्ता नगर्नु -- इग्नोर् ।

७१ अत्कबा -- अड़कनु -- गेट् स्टक् (इन्ट्र.) ।

७१ क अत्काबा -- अड़काउनु -- हिन्डर् (ट्र.) ।

७२ मानाई कर्बा -- मनाई गर्नु -- फ्वोर्बिड् ।

७३ तकबा -- तर्कनु -- एवोइड् (ए पर्सन्) ।

७३ क तकाबा -- तकाउनु -- बाइपास् (कौज.) ।

७४ चित दुखाबा -- चित दुखाउनु -- हर्ट (नट् फिजिकेली) ।

७५ ढाठ्बा, झूठ बाज्बा -- झूट बोल्नु, ढाट्नु -- लाइ ।

७६ निंउ पार्बा -- निउं पार्नु -- प्रिटेन्ड् ।

७७ फांक उराबा -- (उड़ाउनु) -- फ्लयाटर् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

७८ मोहित पार्बा, लाग्बा -- लहसिनु, मोहित पार्नु -- फ्लर्ट ।

७९ पर्कबा, रत्याबा -- रतिनु -- फील् एट् ईज् ।

८० फग्रा फग्री कर्बा -- बाज्नु -- क्व्वोरल् विथ् वर्ड्स् ।

८१ फग्रा कर्बा -- फगड़ा गर्नु -- क्व्वोरल् ।

८२ कुट्बा -- कुट्टिनु -- सेपरेट् (इन्ट्र.) ।

८२ क कुट्याबा -- कुट्याउनु -- सेपरेट् (ट्र.) ।

८३ काम नहि बन्बा -- असफल हुनु -- फेल् (इन् एन् एटेम्ट्) ।

८४ काम बन्बा, सफल भेबा -- सफल हुनु -- सक्सीड् (इन् एन् एटेम्ट्) ।

८५ हार्बा -- हार्नु -- लूज्,बी डिफिटेड् ।

८५ क हाराबा -- हराउनु -- लूज् स.थ. ।

८६ जित्बा -- जित्नु -- विन् ।

८६ क जिताबा -- जिताउनु -- विन् (कौज.) ।

८७ क्वेंक्बा, रोक्बा -- क्वेक्नु -- स्ट्वोप्, होल्ड् अप् ।

८८ सुन्बा -- सुन्नु -- हियर् ।

८९ बाज्बा -- भन्नु -- से ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२ सिख्बा

१ पोह्रबा,(पोभा) -- पढ़नु -- रीड् ।

१ क पोह्राबा -- पढ़ाउनु -- टीच् (बुक् न्वोलिज्) ।

२ लेख्बा -- लेख्नु -- राइट् ।

२ क लेखाबा -- लेखाउनु -- राइट् (कौज.) ।

३ सिख्बा -- सिक्नु -- लर्न् ।

३ क सिखाबा -- सिकाउनु -- टीच् (स्किल्स्) ।

४ पोह्रबा, (पोभा), सिख्बा -- अध्ययन गर्नु -- स्टडी ।

५ याद् कर्बा, जान्नया कर्बा -- अभ्यास गर्नु -- प्र्याक्टिस् ।

६ दोहोराबा -- दोहोर्याउनु -- रिव्यू ।

७ सङ्ग सङ्गही बाज्बा -- पछि पछि भन्नु -- रिपीट् ।

८ कण्ठ सुनाबा -- कण्ठ सुनाउनु -- रिसाइट् (पोएम्, लेजेन्ड्) ।

९ कण्ठ कर्बा -- कण्ठ (मुखस्थ) गर्नु -- लर्न् बाइ हार्ट् ।

१० सम्झबा, बुझ्बा -- सम्झनु -- रिमेम्बर् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

११ भुल्बा, बिस्राबा -- भुल्नु, बिर्सनु -- फ्रवोर्गेट् ।

१२ गुंर्बा, बिचार कर्बा, सोच्बा -- बिचार गर्नु सोच्नु -- थिङ्क् ।

१३ शङ्खा कर्बा -- शंका गर्नु -- डाउट् ।

१४ देख्बा -- देख्नु -- सी ।

१४ क देखाबा -- देखाउनु -- शो ।

१५ दिथाबा -- हेर्नु -- लुक् एट् ।

१६ दांजाबा, दांज्बा -- दाज्नु, तुलना गर्नु -- क्वोम्पेर् ।

१७ एक्के भेबा, ओहोरोङ्ग भेबा -- उस्तै हुनु -- रिजेम्बल् ।

१८ बायान कर्बा -- बयान गर्नु -- डिस्क्राइब् ।

१९ थाहा भेबा, जान्बा -- थाहा हुनु, जान्नु -- नो ।

१९ क जानाबा -- जनाउनु -- मेक् न्वोन्, मेन्श्वोन् ।

२० बिचार कर्बा, कल्पना कर्बा, सोच्बा -- कल्पना गर्नु -- इमेजिन् ।

२१ जांच्बा -- जांच्नु -- इग्जेमिन् ।

२१ क जांचाबा -- जंचाउनु -- इग्जेमिन् (कौज.) ।

२२ गन्बा, गैन्बा -- गन्नु -- काउन्ट् ।

२३ गुन्बा, गुणा कर्बा -- गुणा गर्नु -- मल्टिप्लाइ ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२४ भाग कर्बा, बांत्बा, भाग लागाबा -- भाग गर्नु -- डिवाइड् ।

२५ रच्बा, बानाबा -- रच्नु -- कम्पोज् ।

२६ खिंच्बा -- खिच्नु -- ड्रवो ।

२६ क खिंचाबा -- खिचाउनु -- ड्रवो (कौज.) ।

२७ मेठ्बा, भुठ्बा -- मेट्नु -- इरेज् (इन्ट्र.) ।

२७ क मेटाबा, भुठाबा -- मेटाउनु -- इरेज् (ट्र.) ।

२८ उल्टा कर्बा, उन्टा कर्बा, फकर्बा -- उल्था गर्नु -- ट्र्यान्सलेट् ।

२९ अर्थ फुकाबा -- अर्थ खोल्नु -- इन्टर्प्रिट् ।

३० बुझ्बा, कहिन बुझ्बा, सम्झबा -- बुझ्नु -- अन्डर्स्ट्यान्ड् ।

३० क बुझाबा, कहिन बुझाबा, सम्झाबा -- बुझाउनु -- इक्स्प्लेन् ।

३१ उरेख लाग्बा, अचम्म मान्बा -- उदेक मान्नु -- व्वोन्डर् ।

३ भावना आउं धर्मक काम

१ डराबा -- डराउनु -- फिअर् ।

२ चिन्ता कर्बा, सोक कर्बा -- चिन्ता गर्नु -- व्वोरी ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३ काहाल्बा -- काहलिनु -- बी फ्राइटेन्ड् ।

४ कांर्बा -- रूनु -- क्राइ, वीप् ।

४ क कांराबा -- रूवाउनु -- क्राइ, वीप् (कौज.) ।

५ उडास भेबा, निरास भेबा -- निराश हुनु -- डिस्पेअर् ।

६ खुइअ कर्बा, पिरपोरिहिन खुइअ कर्बा -- सुस्केरा हाल्नु -- साइ ।

७ चुपचाप रहबा, चुप्लाहिन रहबा -- चुप रहनु -- बी साइलेन्ट् ।

८ चाहाबा -- चाहनु -- वौन्ट् (डिजायर्) ।

९ चाहा कर्बा -- चाहना गर्नु -- ल्वोइङ् फ्वोर् ।

१० मन पोराबा, मन पोर्बा -- मन पराउनु -- लाइक् ।

११ आस कर्बा -- आशा गर्नु -- होप् ।

१२ हंस्बा -- हांस्नु -- लाफ् ।

१२ क हंसाबा -- हंसाउनु -- लाफ् (कौज.), जोक् ।

१३ मुस्कुराबा -- मुस्कुराउनु -- स्माइल् ।

१४ मोज लेबा -- मज्जा लिनु -- एन्ज्वोय् ।

१५ रामाबा -- रमाउनु -- रिज्वोइस् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१६ खुशी भेबा -- खुशी हुनु -- बी प्लीज्ड्, लापी ।

१६ क खुशी पार्बा -- खुशी पार्नु -- प्लीज् (स. ब.) ।

१७ दुखी भेबा, सोग पोस्बा -- दु:खि हुनु -- बी स्याड् ।

१७ क दुख देबा -- दु:ख दिनु -- ट्रबल् (स. ब.) ।

१८ रिसाबा -- रिसाउनु -- गेट् एङ्ग्री ।

१९ आहात्बा, डराबा -- आत्तिनु -- बी पाप्लेक्स्ड् ।

१९ क डरे तर्सबा -- अत्याउनु -- पाप्लेक्स् (स. ब.) ।

२० रिफाबा -- रिफाउनु -- प्लीज् (स. व.) क्वोन्स्ट्यान्ट्ली ।

२१ पूज्बा, मान्बा -- आराधना गर्नु -- वर्शिप् ।

२२ पूजा कर्बा -- पूजा गर्नु -- वर्शिप् आइड्वोल्स ।

२३ प्राथना कर्बा, पुकार्बा, गोचर्बा -- प्रार्थना गर्नु -- प्रे ।

२४ बिश्वास कर्बा -- बिश्वास गर्नु -- बिलीव् ।

२५ चाढ्राबा -- चढ़ाउनु -- औफर् टु ग्वोड्स् ।

२६ बलिदान कर्बा -- बलिदान गर्नु -- स्याक्रिफाइस् ।

२७ मार काट्बा, मार छिन्बा -- मार हान्नु -- किल् स्याक्रिफाइस् एनिमल् ।

२८ आशिक देबा -- आशिष दिनु -- ब्लेस् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२९ पाप कर्बा -- पाप गर्नु -- सिन् ।

३० इजत कामाबा -- सद्गुण कमाउनु -- मेरिट् ।

३१ बर्त बस्बा -- ब्रत बस्नु -- फास्ट् ।

३२ भजन कर्बा -- पाठ गर्नु -- च्यान्ट् ।

३३ दान दैबा -- दान दिनु -- डोनेट् ।

३४ तीर्थ कर्बा -- तीर्थ गर्नु -- गो औन् पिल्-ग्रिमिज् ।

३५ जप्बा -- जप्नु -- मेडिटेट् ।

३६ जागो बस्बा -- जागा बस्नु -- स्टे विद्आउट् स्लीप् ।

३७ सप्ना देख्बा -- सपना देख्नु -- ड्रीम् ।

३८ दर्शन पाबा -- दर्शन पाउनु -- ह्याव् ए विजौन् ।

३९ देखा पोर्बा -- देखा पर्नु -- एपिअर् ।

४० बिलाबा अन्तरध्यान भैबा -- अन्तरध्यान हुनु -- डिस्एपिअर् ।

४१ पाछु भैबाक कहिन बाज्बा -- भविष्यबाणी गर्नु -- प्रिडिक्ट्, फ्वोर्टेल् ।

४२ साराप्बा -- सराप्नु -- कर्स् ।

४३ पोक्सोबा, बोक्सी लाग्बा -- बोक्सी लाग्नु -- बिविच् स.व., कास्ट् ए स्पेल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४४ भूत लाग्बा -- भूत लाग्नु -- बी प्वोजिस्ड् ।

४४ क भूत लागाबा -- भूत लगाउनु -- बी प्वोजिस्ड् (कौज.) ।

१० सिडनापाटार

क नाउंलोक

१ नाच -- नाच -- ड्यान्स् ।

२ नतुहा -- नर्तक (की) -- डान्सर् ।

३ चिन्हो -- चिन्ह -- साइन् ।

४ गीत -- गीत -- स्वोइङ् ।

५ गीत्कालाहार -- गायक, गायिका -- सिङ्गर् ।

६ बाजा -- संगीत -- म्यूजिक् ।

७ बाजा लाहार -- संगीतकार, बाजा बजाउने -- म्यूजिशौन् ।

८ रङ् -- रङ्ग् -- पेन्ट् ।

९ चित्र बिद्या -- चित्र बिद्या -- पेन्टिङ्ग् ।

१० चित्रकाजी, चित्रकार -- चित्रकार -- पेन्टर् ।

११ खेल -- खेल -- गेम् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१२ खेलारी -- खेलाडी -- प्लेअर् ।

१३ काथाहा -- कथा -- स्टोरि ।

१४ नाच -- नाटक -- ड्रामा ।

१५ नाच गानक मुख्या मानुस् -- अभिनेता -- एक्ट्वोर् ।

१६ हत्या -- हत्या -- मर्डर् ।

१७ फूट्ठा, ढांठ -- फूटो, ढांट -- लाइ ।

१८ फाटाहा, ढंठ्बा -- फूटो बोल्ने, ढंटुबा -- लाइअर् ।

१९ चोरी -- चोरी -- थेफ्ट् ।

२० चोर -- चोर -- थीफ् ।

२१ मानुस -- मानिस, जनता -- पीपल् ।

२१ क ऐमाई (मानुस) -- स्वास्नी मान्छे -- वूमेन् ।

२१ ख पुर्षर (मानुस) -- लोग्ने मान्छे -- म्यान् ।

२१ ग मानुस -- मान्छे, मानिस -- पर्सन् ।

२१ घ नांउ -- नाउं, नाम -- नेम् ।

२२ भाषा, कहिन, बोली -- भाषा, कुरा, बोली -- ल्याङ्ग्विज् ।

२३ शब्द, शब्बर -- शब्द -- वर्ड ।

२४ बिदेशी मानुस -- भाषा नबुझ्ने बिदेशी, भिन्नै भाषा बोल्ने -- न्वोन्-स्पीकर्, फ्वोरिनर् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२५ जात -- जात -- क्यास्ट् ।

२६ बाम्हन -- बाहुन, ब्राह्मण -- ब्राह्माण ।

२७ धनी मानुस -- धनी मानिस -- रिच् म्यान् ।

२८ गरीप मानुस -- गरीब मानिस -- पुअर् म्यान् ।

२९ चाकर, कामारा -- दास, कमारो -- स्लेव् ।

३० गांउल्या -- गाऊंले -- विलेजर् ।

३१ लजिकक पासक मानुस, छिमेकक मानुस -- छिमेकी -- नेबर् ।

३२ मुख्या, बर्के -- मुखिया, प्रधान -- चीफ् ।

३३ जेठो-पाठो, बुड्ढा पाका -- जेठो-बाठो, बुढो-पाको -- एल्डर् ।

३४ हाकिम -- न्यायधीश -- जज् ।

३५ पुलिस, सिपाही -- पुलिस, प्रहरी -- प्वोलिस् म्यान् ।

३६ फेल, फेलखांर -- जैल, झ्यालखाना -- जेल् ।

३७ पासलि, स्कूल -- स्कूल, पाठशाला -- स्कूल् ।

३८ गुरू, माष्टर् -- गुरू, माष्टर् -- टीचर् ।

३९ सामाउ, कचहरी -- सभा -- एसेम्ली ।

४० भासन् -- भाषण -- स्पीच् ।

४१ भोट, मतदान -- मतदान, भोट -- वोट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४२ खबर, सामाचार -- खबर, सन्देश, समाचार -- मेसिज् ।

४३ सालहा -- सल्लाह -- अड्भाइस् ।

४४ मन्जुरी, मेलमिलाप -- मन्जुरी, मेलमिलाप, सम्झौता -- एग्रीमेन्ट् ।

४५ बिमन्जुरी, बिमेल, बेमेल -- बेमन्जुरी, बेमेल -- डिस्एग्रीमेन्ट् ।

४६ छलफल -- बहस -- आर्ग्यूमेन्ट् ।

४७ लाराई, झगडा -- लडाई, झगडा -- फाइट् ।

४८ सिपाही, पल्टन् -- सिपाही -- सोल्जर् ।

४९ लाराई -- युद्ध, लडाई -- वार् ।

५० सम्पती -- सम्पत्ति -- प्रोपर्टी ।

५१ मालिक -- मालिक -- ओनर् ।

५२ गाहाकी, किन्लाहार -- ग्राहक (किन्ने मानिस) -- बाइअर् ।

५३ बेंच्लाहार -- विक्रेता (बेच्ने मानिस) -- सेलर् ।

५४ माङ्लाहार -- माग्ने, मगन्ते -- बेगर् ।

५५ बाजार -- बजार, हाट -- मार्किट् ।

५६ पसल, दोकान -- पसल, दोकान -- श्वोप् ।

५७ माहाजन, बेपारी -- महाजन, बेपारी -- मर्चेन्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५८ मन्स्या (मन्स्याईनी) -- मान्छे, मान्से -- कुक् ।

५९ मालिक -- मालिक -- म्यास्टर् ।

६० नोकोर, चाकर -- नोकर, नोकर-चाकर -- सर्वेन्ट् ।

६१ धाईमाई (छोहर्या) -- धाई -- चाइल्ड्स् नर्स् ।

६२ मर्या, कुल्ली -- मर्या, कुल्ली -- पोर्टर् ।

६३ कामी -- कामी (फलामको काम गर्ने) -- ब्ल्याक्स्मिथ् ।

६४ जुलाहा, लुगा बुन्लाहार मानुस -- जुलाहा -- वीवर् ।

६५ मछौर्या, जालाहार्या -- जलाहारी -- फिशर्म्यान् ।

६६ माझी, बोट -- माझी, बोटे -- बोट्म्यान् ।

६७ शिकारी -- शिकारी -- हन्टर् ।

६८ किसान -- किसान -- फार्मर् ।

६९ चन्हर्, गोठोला -- गोठाली -- हर्ड्स्म्यान् ।

७० काम कलाहार, गुहार्या, बनी-बन्लार् -- कामदार, खेताला -- वर्कर् ।

७१ सङ्ग -- साथी -- फ्रेन्ड् ।

७२ जोरा, मीट -- मीत -- ब्वोन्ड् फ्रेन्ड् ।

७३ शत्रु -- शत्रु -- एनिमि ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

ख कामलोक

१ रामाई कर्बा आउं घुमफीर

१ नाच्बा -- नाच्नु -- ड्यान्स् ।

१ क नाचाबा -- नचाउनु -- ड्यान्स् (कौज.) ।

२ खेल्बा -- खेल्नु -- प्ले ।

२ क खेलाबा -- खेलाउनु -- प्ले (कौज.) ।

३ गित्काबा -- गाउनु -- सिङ्ग् ।

४ सुस्क्यारी बाजाबा -- सुसेला हाल्नु -- व्हिसल् ।

५ डुं०-डुं० करी करी ओर्कोई नहि बुझ्न्या गित्काबा -- राग ढाल्नु -- हम् (ए ट्यून्) ।

६ बाजाबा -- बजाउनु (मादल) -- बीट् (ड्रम्) ।

७ बाजाबा -- बजाउनु (मुरली, बांसुरी) -- प्ले एन् इन्स्ट्रूमेन्ट् ।

८ सुन्बा -- सुनिनु -- साउन्ड् ।

९ क्याईं क्याईं पार्बा -- क्याइ क्याईं पार्नु -- रौटल् ।

१० थापारी बाजाबा -- थपड़ी मार्नु, ताली मार्नु -- क्ल्याप् हान्ड्स् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

११ दुइग्वा अङ्गुर झुम्फाहिन पिटिक पिटिक बाजाबा -- चुङ्की मार्नु -- स्न्याप् विथ् फिङ्गर्स् ।

१२ भेंटाबा जाबा -- भेट्न जानु -- विजिट् ।

१३ मानभाउ कर्बा -- स्वागत गर्नु -- वेल्कम् ।

१४ कहिन काट्बा, अर्कैंकि कहिन कात्बा -- अर्कैंको कुरा काट्नु -- ग्वोसिप् ।

१५ ख्याल कर्बा, ख्याल ठाठा कर्बा -- ठट्टा गर्नु -- जोक् ।

१६ दिल बहलाबा, मन बहलाबा -- दिल बहलाउनु, मज्जा गर्नु -- एम्यूज् ।

१७ अम्मल खाबा -- अम्मल खानु -- स्मोक् ।

१८ जुवा खेल्बा -- जुवा खेल्नु -- ग्याम्बल् ।

१९ मात्बा -- मात्तिनु -- गेट् ड्रङ्क् ।

१९ क माताबा -- मत्याउनु -- गेट् ड्रङ्क् (कौज.) ।

२० पर्देश हिंथ्बा -- यात्रा गर्नु -- ट्रावेल् ।

२१ तयार कर्बा, तियार कर्बा -- तयार गर्नु -- प्रिपेर्।

२२ निस्सय कर्बा, ठेकान कर्बा -- निश्चय गर्नु -- डिसाइड् ।

२३ हिंथ्बा -- हिड्नु -- वाक् ।

२३ क हिंथाबा -- हिड़ाउनु -- वाक् (कौज.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२४ दुल्बा, डुल्बा -- डुल्नु, टहलिनु -- वौन्डर् ।

२४ क दुलाबा, डुलाबा -- डुलाउनु -- वौन्डर् (कौज.) ।

२५ जित्बा, उछिन्बा -- उछिन्नु -- ओवर् टेक् ।

२६ क्वेंओक भरे जाबा -- क्वेउबाट जानु -- पास् बाइ ।

२७ खोइबा (खोभा), खोइ्रीहिन देखाबा -- औंल्याउनु -- प्वोइन्ट् (टु स.थ.) ।

२८ चाइ्राबा, उप्रै सामान चाइ्राबा -- लाद्नु -- लोड् ।

२९ खांच्बा -- खांद्नु -- क्र्याम् इन्टू ।

३० बोक्बा -- बोक्नु -- क्यारि ।

३० क बोकाबा -- बोकाउनु -- क्यारि (कौज.) ।

३१ साएत दिथाबा -- साईत हेर्नु -- लीव् (स्टार्ट आउट्) ।

३२ क्वार्बा -- क्वोड़नु -- लीव् विहाइन्ड् ।

३३ साथाबा, भारा बिसाबा -- बिसाउनु -- रेस्ट् ।

३४ पुग्बा -- पुग्नु -- रीच् (देअर्) ।

३४ क पुगाबा, पुर्याबा -- पुर्याउनु -- रीच् (कौज.), ब्रिङ्ग् (देअर्) ।

३५ आईपुग्बा -- आईपुग्नु -- एराइभ् (हियर्) ।

३६ फर्कबा, फार्किहिन आबा -- फर्कनु, फिर्नु -- रिटर्न् (कम् ब्याक्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३६ क फकर्बा, फिर्ता कर्बा -- फकर्ाउनु, फिराउनु -
- रिटर्न् (कम् व्याक्) (कौज.) ।

३७ चालाबा (डोङ्गा) -- चलाउनु, खियाउनु (डुंगा)
-- प्याडल् ।

२ आपस-आपसक कामलोक

१ किन्बा -- किन्नु -- बाइ ।

२ बेंच्बा -- बेच्नु -- सेल् ।

३ तिर्बा -- तिर्नु -- पे ।

४ ऋन तिर्बा -- ऋण तिर्नु -- रिपे (ए लोन्) ।

५ सापट देबा -- सापट दिनु -- लेन्ड (म्वोनी) ।

६ सापट लेबा -- सापट लिनु -- ब्वोरो (म्वोनी) ।

७ पैंच देबा -- पैंचो दिनु -- लेन्ड् (थिङ्ग्स्) ।

८ पैंच लेबा -- पैंचो लिनु -- ब्वोरो (थिङ्ग्स्) ।

९ साट्बा -- साट्नु -- इक्स्चेन्ज् (म्वोनी) ।

१० लेन-देन कर्बा, लिन-दिन कर्बा -- लेन-देन गर्नु --
बार्टर् ।

११ बेपार कर्बा -- व्यापार गर्नु -- ट्रेड ।

१२ कामाबा, पैसा कामाबा -- कमाउनु -- अर्न् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१३ जोख्बा, तौलबा -- जोख्नु, तौलनु -- वे ।

१३ क तौलाबा, जोख्बा लगाबा -- जोखाउनु -- वे (कौज.) ।

१४ बह्रबा (बर्मा)-- बढ्नु -- इन्क्रीज् ।

१४ क बाह्राबा -- बढाउनु -- इन्क्रीज् (कौज.) ।

१५ घट्बा -- घट्नु -- डिक्रीज् (इन्ट्र.) ।

१५ क घटाबा -- घटाउनु -- डिक्रीज् (ट्र.) ।

१६ भाउ कस्बा -- भाउ कस्नु -- बार्गेन् ।

१७ बिहाउ कर्बा -- बिहा गर्नु -- म्यारि ।

१८ बिहाउ कर्दिबा -- बिहा गरिदिनु -- गिव् स.व. टु बी म्यारिड् ।

१९ बिहाउ छिन्बा, बिहाउ सिधाबा -- बिहा छिन्नु -- सेटल् ए म्यारिज् ।

२० बिछोर भेबा -- जोई-पोइको सम्बन्ध बिच्छेद हुनु -- डिवोर्स् ।

२१ त्याग्बा, तेज्बा -- त्याग्नु -- डिजर्ट् ।

२२ धर्म पुत्र पाल्बा -- धर्म पुत्र पाल्नु -- अडोप्ट् ।

२३ सुरू कर्बा -- सूत्र पात गर्नु -- इनिशिएट् ।

२४ भरस्त भेबा -- भ्रष्ट हुनु -- बी डिफाइल्ड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२५ -- पत्या गर्नु -- फुलफिल् वर्क्स् औफ् प्यूरिफिकेश्वोन् ।

२६ छिटो हाल्बा, छिटो खन्याबा -- छिटो हाल्नु -- स्प्रिङ्कल् वौटर् औफ् प्यूरिफिकेश्वोन् ।

२७ चांखो भेबा -- चोखिनु -- बिकम् प्यूरिफाइड् (इन्ट्र.) ।

२७ क चोख्याबा -- चोख्याउनु -- प्यूरिफाइड् (ट्र.) ।

२८ छुटमाहा पोर्बा -- बिटुलिनु -- बिकम् अन्क्लीन्, इम्प्योर् (नट् फिजिकेली) ।

२८ क छुटमाहा पार्बा -- बिटुल्याउनु -- मेक् अन्क्लीन् ।

२९ गार्बा -- गाड़नु -- बेरी (ए बोडी) ।

३० अङ्श पाबा -- अंश पाउनु -- इन्हेरिट् ।

३१ बण्डा कर्बा -- बण्डा गर्नु -- डिवाइड् ।

३२ बांत्बा -- बांड़नु -- शेअर् ।

३३ आफ्नीक भेबा -- आफ्नो हुनु -- ओन् (प्वोजिस्)।

३४ सेवा कर्बा -- सेवा गर्नु -- सर्व् (ए म्यास्टर्) ।

३५ कबुल कर्बा -- कबुल गर्नु -- स्वेअर् (एन् ओथ्) ।

३६ जम्मा भेबा -- जम्मा हुनु -- एसेम्बल् ।

३७ छान्बा -- चुन्नु -- इलेक्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३८ मतदान दैबा, चुनाओमा साल्हा दैबा -- मतदान दिनु -- वोट् ।

३९ जम्मा कर्बा -- जम्मा गर्नु -- क्वोलेक्ट् (ट्याक्सेस्)।

३ नियम बिग्राबा आउं यक्क्राक काबाईं

१ डकैती कर्बा, चोरी कर्बा -- डकैती गर्नु -- रोब् ।

२ चोराबा -- चोर्नु -- स्टील् ।

२ क चोराबा -- चोराउनु -- स्टील् (कौज.) ।

३ लुट्बा -- लुट्नु -- प्लन्डर् ।

३ क लुटाबा -- लुटाउनु -- प्लन्डर् (कौज.) ।

४ हम्ला कर्बा, पटका लैबा -- हमला गर्नु -- एट्याक् ।

५ बिजेत कर्बा -- बेइज्जत गर्नु -- इन्सल्ट् ।

६ जाल कर्बा, बिग्राबाक काहिन बानाबा -- षडयन्त्र रच्नु -- क्वोन्स्पाइर् ।

७ नियम नाडिंहिन किच्छु काम कर्बा -- उलंघन गर्नु -- ट्यान्स्ग्रेस् ।

८ शंका लाग्बा-- शंका लाग्नु (कसैलाई) -- सस्पेक्ट् स.व. ।

९ उजूर कर्बा -- उजूर गर्नु -- अक्यूज् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१० भुथाबा, केर्बा, मेत्बा -- केर्नु -- इन्टरोगेट्, क्रोस्-क्वेस्ट्योन् ।

११ छाबा, त्याग्बा -- इन्कार गर्नु -- डिनाई ।

१२ निसाप कर्बा, मुद्दा छिन्बा, निया कर्बा, फर्स्याबा -- न्याय गर्नु -- जज् ।

१३ दोषी ठहराबा-- दोषी ठहराउनु -- क्वोन्डेम् (फाइन्ड् गिल्टी) ।

१४ दण्ड तिराबा -- दण्ड तिराउनु -- फाइन् स.व. ।

१५ सताबा, सांताबा, हैरान पार्बा -- सताउनु, हैरान पार्नु -- पर्सिक्यूट् ।

१६ शास्ना देबा -- शास्ना दिनु -- ट्वोर्ट्यूर् ।

१७ छुट्कारा देबा, छुटाबा -- छुट्कारा दिनु -- रिलीज् ।

१८ पाराबा -- भाग्नु -- फ्ली ।

१८ क नड्ठाबा, भागाबा -- भगाउनु -- फ्ली (कौज.)।

१९ उम्कबा -- उम्कनु -- इस्केप् ।

१९ क उम्काबा -- उम्काउनु -- इस्केप् (कौज.) ।

२० सांटा फिर्काबा, बदला लेबा -- बदला लिनु -- एवेन्ज् ।

२१ मुद्दा कर्बा -- मुद्दा गर्नु -- फाइल् ए केस् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२२ छिन्बा, फस्र्याबा -- फैसला गर्नु -- गिव् फाइनल् जज्मेन्ट् ।

११ गुनलोक

क मानुस

१ जुवान, तन्लारी -- जवान, तन्नेरी -- यङ्ग् ।

२ बुह्रापाका -- बुढोपाको -- एज्ड् ।

३ निर्दोष -- निर्दोष -- इनोसेन्ट् ।

४ अनुभमी, जान्लाहार, सुन्लाहार -- अनुभवी, जान्नेसुन्ने -- इक्स्पीरिएन्स्ड् ।

५ बल्यो -- बलियो -- स्ट्रोङ्ग् ।

६ कम्जोर -- कमजोर -- वीक् ।

७ उज्याली, उज्जल -- उज्वण्ड -- वाइओलेन्ट् ।

८ सुद्ध, भल मानुस -- सुशील, भद्र, भलो, भलादमी -- जेन्टल् ।

९ जिउंटो -- जिम्दो, जिउंदो -- लाइव् ।

१० मोर्ला -- मरेको -- डेड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

११ गड्ढलाहार, ओलोपोटो भेल -- गंग्रिने, लाटिएको -- नम् ।

१२ अन्धा -- अन्धो -- ब्लाइन्ड् ।

१३ बैहरा -- बहिरो -- डेफ् ।

१४ मज्जाक -- उत्सुक, चाखलाग्दो -- क्यूरिअस् ।

१५ ध्यान देलाहार, बिचार कलाहार -- ध्यान दिने -- एटेन्टिभ् ।

१६ होस्यारी, हस्यारी -- होसियारी -- केअ्फुल् ।

१७ लापबाहिं, जठबा तथबा -- लापवाहि -- केअ्लेस् ।

१८ बुझकी, बुद्धिगर, छित्रो -- जेहेन्दार, मगजदार -- इन्टेलिजेन्ट् ।

१९ अज्ञानी -- अज्ञानी -- इग्नोरेन्ट् ।

२० छिटो, छित्रो -- चलाक -- क्लेवर् (ह्लान्ड्) ।

२१ चलाख, चतुर -- चलाक -- क्लेअर् (हेड्) ।

२२ मूर्ख -- मूर्ख -- फूलिश् ।

२३ बुद्धिगर -- मानसिक निरोगी -- सेन् ।

२४ बौलाहा, अबुझ -- मानसिक रोगी, बौलाहा -- इन्सेन् ।

२५ राम्रो, नाम्रो -- असल -- गूड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२६ खाराप, नराम्रो, भैकाउनी -- खराब -- ईविल् ।

२७ राम्रो, निठुरी -- निरोगी -- हेल्थी ।

२८ बेरामी, रोगी -- बिरामी -- सिक् ।

२९ बिफुर्सत, काम कतीहो रैल्ह -- व्यस्त -- बिजी ।

३० मिहिनेती, उद्योगी -- मेहनती, उद्योगी -- इन्डस्ट्रिअस् ।

३१ अल्सी -- अल्सी -- लेजी ।

३२ ह्याल -- थाकेको -- टायर्ड् ।

३३ आलो, ताजा -- ताजा -- फ्रेश्।

३४ सिपाल -- निपुण, सिपालु -- स्किलफुल् ।

३५ भद्दा, दाङ्राङ्० दिङ्रोङ्० -- भद्दा -- क्लम्जी ।

३६ धनी -- धनी -- रिच् ।

३७ गरीप -- गरीब -- पुअर् ।

३८ मोटो -- मोटो -- फ्याट् ।

३९ खाइलाग्दो -- खाइलाग्दो -- स्टाउट् ।

४० कोंल मन -- फितलो -- स्लेन्डर् ।

४१ करा -- कड़ा -- सिवीअर् ।

४२ कोंल -- कोमल -- लीनिएन्ट् ।

४३ बोल्लो मन्लाहार -- आज्ञाकारी -- ओबीडिएन्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४४ अतेरी -- अनाज्ञाकारी -- डिस्ओबीडिएन्ट् ।

४५ दानी, दायन्ती, दायालु -- उदार -- जेनेरोस् ।

४६ चिच्चा, पौर चिप्पा, लोभी -- कन्जूस् -- स्टिन्जी ।

४७ सन्तोक भेबा -- सन्तुष्ट -- क्वोन्टेन्ट् ।

४८ असन्तोक भेबा -- असन्तुष्ट -- डिस्क्वोन्टेन्ट् ।

४९ खुशी -- खुशी -- हापी ।

५० दिक्दार -- दिक्दार -- स्याड् ।

५१ मज्जाकक -- मज्जाको -- फनी ।

५२ दिकलाग्दो -- दिक्कलाग्दो -- बोरिङ्ग् ।

५३ राम्रो, नाम्रो -- राम्रो -- प्रिटी ।

५४ नानाम्रो, नराम्रो -- नराम्रो -- अग्ली ।

५५ बाहादुर, वीर -- बहादुर, वीर -- ब्रेभ् ।

५६ डमान्लाहार -- डमान्ने -- फीअर्फुल् ।

५७ कांफर, कांधर -- कातर -- काउअर्ड्ली ।

५८ होस्यारी, हस्यारी -- होसियारी, साबधान -- कौशस् ।

५९ फोस्रो धाक क्कलहिार, मोरासनक जान्ल बाजिहिन धाक क्कालंहिार -- घमण्डी -- प्राउड् ।

६० सोफो, सुद्ध मानुस -- नम्र -- हम्बल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

६१ राम्रो मानुस -- विनीत -- म्वोडिस्ट् ।

६२ निठुरी, न राम्रो मानुस, अलमिल्दो मानुस -- रूखो -- इन्सोलेन्ट् ।

६३ मिल्दो -- मित्रभाव -- फ्रेन्डली ।

६४ अलमिल्दो मानुस -- सौहार्द नभएको -- अन्फ्रेन्डली।

६५ सोहोमत, सोहोमत भेल मानुस -- सोमती -- पोलाइट् ।

६६ सोहोमत नहिभेल मानुस -- बेसोमती, रूखो -- रूड् ।

६७ दयालु -- दयालु -- काइन्ड् ।

६८ निर्मोही, दयानहीभेल मानुस -- निर्दयी -- क्रूएल् ।

६९ निसाहा -- ईर्षालु -- जोलस् ।

७० डाहाकलाहार -- डाह गर्ने -- एन्विअस् ।

७१ अकलाई राम्रो मान्लाहार मानुस -- कृतज्ञ -- ग्रेट्फुल् ।

७२ मात्ल, निसालाग्ल -- मातेको, नसा लागेको -- ड्रङ्क् ।

७३ रक्सी नहिखाइल -- रक्सी नखाएको -- सोबर् ।

७४ दोषी -- दोषी -- गिल्टी ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

७५ पबित्र, चोंखो -- पबित्र -- सेक्रिड् ।

७६ झुमालाहार, लोभलाग्दो -- आकर्षक -- एट्र्याक्टिभ् ।

७७ नहिझुमालार. नानाम्रो -- अनाकर्षक -- रिपल्सिव् ।

ख चिज बिज

१ कस्ल -- कसिएको -- टाइट् ।

२ खोल्हो -- खुकुलो -- लूस् ।

३ गाह्रो -- गह्रौं -- हेवी ।

४ हल्लुड० -- हलुको, हलुंगो -- लाइट् ।

५ बाक्कुल -- बाक्लो -- थिक् (डेन्सिटी) ।

६ पात्रो -- पातलो -- थिन् (डेन्सिटी)।

७ करा, गाह्रो -- कडा, साह्रो -- हार्ड ।

८ लरम, कौंल -- नरम, कमलो -- सोफ्ट् ।

९ लप्कलाहार, तन्कलाहार, ल्याफ्रो -- लचकदार, तन्कने, लचिलो -- इल्यास्टिक् ।

१० नहितन्कलाहार, नहिलप्कलाहार -- नतन्कने, बेलचकदार -- इन्इल्यास्टिक् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

११ ल्याफ्रो, लुल्ह -- फतलो, लुलो -- फ्लेक्सिबल् ।

१२ भांच्लाहार, फुटलाहार -- भांचिने, पुट्ने -- ब्रिटल् ।

१३ पिछ्रो -- चिप्लो -- स्लिक् ।

१४ चित्कलाहार -- टांसिने, लच्याप्रो -- स्टिकी ।

१५ चिल्ल -- चिल्लो -- ग्रीजी ।

१६ ओसिल, चिसो -- चिसो, ओसिलो -- ड्याम्प् ।

१७ भिज्ल -- भिजेको -- वेट् ।

१७ क ओभानो, सुक्खा -- ओबानो, सुखेको -- ड्राइ ।

१८ रामाइलो -- रमाइलो, आनन्द दायक -- प्लीजन्ट् ।

१९ कष्ट दैलाहार. दुखदैलाहार -- कष्ट दायक, दुःखपूर्ण -- पेन्फुल ।

२० सुवालिलो -- स्वादिलो -- सेवोरी ।

२१ बिसुवालिलो -- बेस्वादिलो -- अन्सेवोरी ।

२२ गुलियो -- गुलियो -- स्वीट् ।

२३ करूओ, कर्ओ -- पिरो -- होट्, स्पाइसी ।

२४ आम्तो -- अमिलो -- साउर् ।

२५ तिता -- तितो -- बिटर् ।

२६ नूनिल, नूनाइलो -- नूनिलो -- सोल्टी ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२७ साउहार बास्ना (गन्ध), साउहार -- मीठो बास्ना भस्को, सुगन्धित -- फ्रेग्यान्ट् ।

२८ गन्धालाहार, दुरगन्ध -- गन्हाउने, दुर्गन्धी -- फेटिड् ।

२९ चर्को आवाज, बर्के आवाज -- चर्को, ठूलो (आवाज) -- लाउड् ।

३० मसिन आवाज, छोट्के आवाज -- मसिनो -- शोफ्ट् ।

३१ बर्के सोर, चर्को सोर -- उच्चो (स्वर) -- हाइ पिच् ।

३२ छोट्के सोर, मसिन सोर -- निच्चा (स्वर) -- लो पिच् ।

३३ उजत, चहकिलो, चहगारो -- उज्यालो चहकिलो -- ब्राइट् ।

३४ आंधार -- अंध्यारो, गाढा -- डार्क् ।

३५ लिलो, निलो -- निलो -- ब्लू ।

३५ क कार्डो -- कालो -- ब्ल्याक् ।

३५ ख गोरो -- सेतो -- व्हाइट् ।

३६ खैरो -- खैरो -- ब्राउन् ।

३६ क रक्तारो -- रातो -- रेड् ।

३६ ख हरूओ -- हरियो -- ग्रीन् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

३६ ग पहिंल -- पहेंलो -- येलो ।

३७ रङ्ग बिरङ्गक -- रंगबिरंगको -- वेरिगेटेड् ।

३८ फिक्का, अस्लाल , ओइलाल -- फिक्का, ओइलाएको -- फेडेड् ।

३९ डगलाग्ल, डागलाग्ल -- दागलागेको -- स्पवोटेड् ।

४० धाक्र्या -- धर्के -- स्ट्राइप्ड् ।

४१ ठीक -- ठीक -- राइट् ।

४२ गल्ती -- गल्ती -- ख्वोङ्ग् ।

४३ सतै, साँच्ची -- सत्य -- ट्रू ।

४४ असतै -- असत्य -- फौल्स् ।

४५ पुग्द, पुग्न्या -- पर्याप्त, पुग्ने -- सफिशेन्ट् ।

४६ अपुग्दो, अपुग्द -- अपर्याप्त, अपुग -- इन्सफिशेन्ट् ।

४७ जदुरी, एकतम चाहिदो -- महत्वपूर्ण -- इम्पोर्टेन्ट् ।

४८ नहिजदुरी -- महत्व बिनाको -- अन्इम्पोर्टेन्ट् ।

४९ खाराप -- खराब -- व्याड् ।

५० साफा, साप्फा -- सफा -- क्लीन ।

५१ फुहर, मयल -- फोहोर, मैलो -- डर्टी ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५२ महङ्ग० -- महंगो -- इक्स्पेन्सिव् ।

५३ सस्त, सस्तो -- सस्तो -- चीप् ।

५४ बर्कै, क्षोट्के मोट्के बैनै बर्कै -- असाधारण -- एक्स्ट्रौऔर्डिनेरी !

५५ डराउनी, बर्कै, भायानक -- भयंकर -- टेरिबल् ।

५६ मनपोलहिर, इच्छ्या कबार्कि लायक -- इच्छा गर्नै लायक, बान्छनिय -- डिजायरेबल् ।

५७ ढिप्टो -- तातो -- होट् ।

५८ चिसो -- चिसो -- कोल्ड् ।

ग ठाउं, आकार रूप आउं गती

१ टाड्रो -- टाढा -- फार् ।

२ लजिक -- नजिक -- नीअर् ।

३ फाराकिल, फराकिलो -- फराकिलो -- ब्रौड् ।

४ साङ्ग० -- सांगुरो -- न्यारो ।

५ क्षोटो -- क्षोटो -- शोर्ट् ।

६ मोटो, बर्कै -- मोटो -- थिक् (डाइमेन्शन्) ।

७ दुब्र, पात्रो -- पातलो -- थिन् (डाइमेन्शन्) ।

८ अल्गो, ओल्गो -- अग्लो -- हाइ ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

९ होंचो, छोटो -- होचो -- लो ।

१० गैह्रो -- गहिरो -- डीप् ।

११ थाक्कात, नहिगैह्रो -- गहिरो नभएको, उत्तानो -- श्यालो ।

१२ ठाह्रे -- ठाड़ो -- वर्टिकल् ।

१३ तेर्छो, तेर्सो -- तेर्सो -- ह्वोरिज्वोन्टल् ।

१४ झंकाल, ढाक्ल -- छोपिएको, ढाकिएको -- कवर्ड् ।

१५ नाङ्ग्ते, नहिढाक्ल -- नाङ्गो -- बेअर् ।

१६ आगारी -- अगाड़ि -- फ्रवोन्ट् ।

१७ पाछारी -- पछाडि -- ब्याक् ।

१८ दैन्ह -- दाहिने, दांया -- राइट् ।

१९ बांओ, देव्र्यापोती, देब्रो -- बांया, देब्रे -- लेफ्ट् ।

२० कोन्या -- कुने -- एङ्ग्यूलोर् ।

२१ बांको -- बाङ्गो -- कर्वड् ।

२२ बांको टेंको -- बाङ्गो टिङ्गो -- क्रूकेड् ।

२३ सोफो -- सोफो -- स्ट्रेट् ।

२४ बाटाल -- बटारिएको -- ट्विस्टेड् ।

२५ च्याप्थो -- चेप्टो -- फ्ल्याट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२६ लागारो, लाग्लाहार -- धारिलो, लाग्ने -- शार्प (एज्ड्) ।

२७ तिखो, गिंथ्लाहार -- तिखो, घोच्ने -- शार्प (प्वोइन्टेड्) ।

२८ भुत्ल्या, नहिलाग्लाहार -- भुत्ते, नलाग्ने -- ब्लन्ट् ।

२९ चिल्ल, चिल्लो -- चिल्लो -- स्मूथ् ।

३० खस्कारो, खस्र, खस्रो -- खस्रो -- रफ् ।

३१ खंरिलो, कसिलो -- ठोस -- सोलिड् ।

३२ खोख्रो -- खोक्रो -- ह्वोलो ।

३३ खाली -- खाली, रिक्तो -- एम्प्टी ।

३४ खुल्ला -- खुल्ला -- ओपन् ।

३५ बन्ध -- बन्द -- शट् ।

३६ भोड्० भोड्० भेल -- प्वाल प्वाल परेको -- पर्फोरेटेड् ।

३७ बर्की लागाल -- बिर्की लाएको -- प्लवोग्ड् ।

३८ चलिहिन रैह -- चलिरहेको -- मूविङ्ग् ।

३९ रोक्लो, चुप्लाल, चुपचाप -- स्थिर, चिश्चल -- स्टेश्वोनेरी ।

४० छिटो -- छिटो -- फास्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४१ बिस्तारे -- बिस्तारै -- स्लो ।

४२ बिस्तारे, ढिलो -- ढिलो -- स्लोली ।

४३ हाथ, हात -- हात -- क्यूबिट् ।

४४ बिता -- बिता -- स्पोन् औफ् हान्ड् ।

४५ -भरे, -परे -- -बाट, -देखि -- फ्रवोम् ।

४६ -मा, -माहा -- -मा, -भित्र -- इन्टू ।

४७ -भरे -- -बाट, बाट...बाहिर -- आउट् औफ् ।

४८ -मा, -माहा -- -मा, भित्र पट्टि -- इन्, इन्साइड् औफ् ।

४९ उपर, उप्रै -- माथि, अभो -- अप् ।

५० तर -- तल, उंधो -- डाउन् ।

५१ उप्रै -- माथि, मास्तिर -- ओवर् ।

५२ तर -- मुनी, मुन्तिर -- अन्डर् ।

५३ -भरे -- -बाट, भएर -- थ्रू ।

५४ -पोती -- -तिर, -पट्टि -- टुआर्ड्स् ।

५५ सँटाइ्रो -- देखि टाढा -- अवे फ्रवोम् ।

५६ पाछारी -- पछाडि -- बिहाइन्ड् ।

५७ आगारी, सामुन्ने -- अगाडि, सामुन्ने -- इन् फ्रवोन्ट् औफ् ।

५८ क्वेउं -- क्वेउ -- बिसाइड् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५९ बीचमा -- बीचमा, मध्यमा -- बिट्विन् ।

६० उपर -- माथि -- एबभ् ।

६१ तर -- मुनी -- बिनीथ् ।

६२ चारौपोती -- चारौतिर -- एराउन्ड् ।

६३ बाहार -- बाहिर -- बियवोन्ड् ।

६४ पार -- पारी -- एक्रोस् ।

६५ कछी -- कहां -- व्हेअर् ।

६६ डोलो -- गोलो, बाटुलो -- राउन्ड् ।

६७ नाबो, घाडठो -- लामो -- ल्वोङ्ग् ।

६८ छाट्के -- सानो -- स्मोल् ।

६९ बर्के -- ठूलो -- बिग् ।

घ मित्री मिलजुल

१ एक्के मिल्दोजुल्दो -- एक्कै मिल्दोजुल्दो -- अलाइक् ।

२ भिन्ने, बेग्ले -- भिन्न, बेग्लै -- डिफरेन्ट् ।

३ ओहोरोड्०, एक्के -- अभिन्न, उस्तै, एक्कै -- आइडेन्टिकल् ।

४ उल्टा, उन्टा -- उल्टो, विपरीत -- ओपोजिट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

५ थरी थरीक, भिन्ने भिन्ने -- विभिन्न, थरीथरीको -- वेरिअस् ।

६ बराउबार, बरउबर -- समान, बराबर -- ईक्वल् ।

७ ज्यादा, धेरे, अफ -- ज्यादा, अफै -- मोर् ।

८ कम -- कम -- लेस् ।

९ सेघुईसौं धेरे, सेभुना धेरे -- सबभन्दा धेरै -- मोस्ट् ।

१० सेघुईसौं कम -- सबभन्दा कम -- लीस्ट् ।

११ मिस्ल -- मिश्रित, मिसिएको -- मिक्स्ट् ।

१२ नहिमिस्ल, खांटी -- नमिसिएको, खांटी -- अन्मिक्स्ट् ।

१३ सांच्ची, खास -- सांचो, बास्तबिक -- रीएल् ।

१४ गल्ती, झूट्ठा -- गल्ती, झूटो -- फौल्स् ।

१५ जम्माए, पूरा -- पूरा, जम्मै -- होल् ।

१६ सेघ्रौ -- सबै -- औल् ।

१७ आधा, अपुरा, अपुर -- आंशिक, अधुरो -- पार्शल् ।

१८ सबेरे, सांकारे -- सबेरै -- अर्ली ।

१९ अबेला, ढिलो -- अबेर, ढिलो -- लेट् ।

२० बराउबार, बरउबर -- बराबर -- फ्रीक्वेन्ट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२१ बिलकिटै, कुन्हु बेलाई -- बिरले (कहिले कहिले मात्र हुने) -- इन्फ्रिक्वेन्ट् ।

२२ पुरान -- पुरानो -- ओल्ड् ।

२३ नयां, लौओ -- नयां -- न्यू ।

२४ साधाउं, बाराम्बार -- बराबर, सधैंजसो -- फ्रीक्वेन्ट्ली ।

२५ करुनुहु भेटौं -- कहिले (पनि) -- नेवर् ।

२५ क भेटौं -- तापनि, यद्यपि -- औल्दो ।

२६ दिन्नक, दिनादिन -- दिनादिनै -- डेली ।

२७ जब, करुनी -- जब, कहिले -- व्हेन् ।

२८ पैल्हे, आघु -- पहिले, अघि -- बिफोर् ।

२९ पाछु, पाछारी -- पछि, पछाडि -- आफ्टर् ।

३० -मा -- -मा -- ड्यूरिङ्ग् ।

३१ -सम्म -- -तक, तबसम्म -- अन्टिल् ।

३२ तरुनी -- अघि -- स्तोम् टाइम् एगो, बिफोर् ।

३३ अरुनी -- अहिले -- नाउ ।

३४ पारेला -- सम्भव -- प्वोसिबल् ।

३५ नापारेक -- असम्भव -- इम्प्वोसिबल् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१२ थरी थरी शब्दलोक

क कामलोक

१ कर्बा पार्बा -- गर्न सक्नु -- क्यान् डू स. थ. (बी एबल् टु) ।

२ कर्बा जान्बा -- गर्न जान्नु -- नो हाउ टु डू स. थ. ।

३ करी देबा -- गरि दिनु -- बेनिफ्यावटिभ् (डू फ्वोर् स. व.) ।

४ कर्बा देबा -- गर्न दिनु -- लेट् स. व. डू स. थ. ।

५ कर्बा लगाबा -- गर्न लगाउनु, गर्न लाउनु -- कौज् स. व. टु डू स. थ. ।

६ कर्बा मेला -- गर्न हुन्छ -- टु बी अोल् राइट्, एक्सेप्टेबल् ।

७ कर्बा पोर्बा -- गर्न पर्छ -- मस्ट् डू ।

८ कर्बा पाबा -- गर्न पाउनु -- बी एलाउड् टु डू ।

९ कर्बा चाहाबा -- गर्न चाहिनु -- नीड् टु डू ।

१० कर्बा चाहाबा -- गर्न चाहनु -- वान्ट् टु डू ।

११ कर्बा थाल्बा -- गर्न थाल्नु -- स्टार्ट् टु डू (डूइङ्ग् स. थ.) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

१२ कर्बा लाग्बा -- गर्न लाग्नु -- बी अबाउट् टु डु स. थ. ।

१३ करिहिन सिधाबा (सक्बा) -- गरी सक्नु -- फिनिश् डूइङ्ग् स. थ. ।

१४ कर्बा -- गर्नु -- डू ।

१५ बन्बा -- बन्नु -- बिकम्, बी मेड् ।

१५ क बानाबा -- बनाउनु -- मेक् (आर्टिफ्यिाक्स्) ।

१६ तुलाबा -- तुल्याउनु -- प्रिपेअर् (नट म्याटेरिएल् थिङ्ग्स्) ।

१७ पार्बा -- पार्नु -- प्रिपेअर, मेक् ।

१८ लाग्बा -- लाग्नु -- फील् (सेन्स् इन्टर्नली) ।

१९ रहबा -- रहनु -- रिमेन् ।

२० क हो -- हुनु-हो -- बी (इक्वेशन्)
ख रहबा -- हुनु-छ -- बी (लोकेश्वोन्, प्वोजिशौन्) ।
ग भेबा -- हुनु-हुन्छ -- बी (यूनिवर्सल् स्टेट्मेन्ट्) ।

ख कामलाग्दो शब्दलोक

१ आउं -- र -- एन्ड् ।

२ -सौ, -हौ, -मौ -- पनि -- औलसो ।

३ एकतम, खुप, खुब -- एकदम, खुब -- वेरी ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

४ सक्या, भेका -- शायद -- प्वोर्हौप्स् ।

५ किस्, किस्वा -- के -- व्हौट् ।

६ कुन -- को -- हू ।

७ कहने, कन्नड्० , कहनी, कन्ही -- कसरी, कस्तो -- हाउ, इन् व्हौट् वे ।

८ कत्का, कैगोटा -- कति, कतिवटा -- हाउ मच्, हाउ मेनी ।

९ किसा -- किन -- व्हाइ, फ्रवोर् व्हौट् रीजन् ।

१० मुई -- म -- आई ।

११ तुई -- तं, तिमी, तपाई -- यू, दाउ ।

१२ उ (इन्ट्र०), ओंही (ट्र०) -- उ, यिनी, तिनी, उनी -- ही, शी ।

१३ -- -- इट् ।

१४ -- -- वी (ट्र) ।

१५ -- -- यू (ट्र) ।

१६ -- -- दयाट् (ट्र) ।

१७ हामी -- हामीहरू -- वी (एक्स्क्लूसिव्) ।

१८ हामी -- हामीहरू -- वी (इन्क्लूसिव्) ।

१९ तोहोलेक -- तिमीहरू, तपाईहरू -- यू (एक्स्क्लूसिव्) ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

२० तोहोलेक -- तिमीहरू, तपाईंहरू -- यू (इन्क्लूसिव्) ।

२१ उखर्हा (इन्ट्र.), उखर्हाई (ट्र.) -- तिनीहरू, उनीहरू, यिनीहरू -- दे ।

२२ ई -- यो -- दिस् ।

२२ क हौहै -- यैचांही -- दिस् वेरी वन् ।

२३ उ -- त्यो -- द्याट् ।

२४ ओतेके, ताह्राहा -- पर -- य्वोन्डर् ।

२५ ई -- यी -- दीज् ।

२६ उ -- ती -- दोज् ।

२७ कुन -- कुन, जुन -- ह्विच् (वन्) ।

२८ आफ्नो -- आफू -- सेल्फ् ।

२९ लाई -- लाई -- टु ।

३० -सौं -- -द्वारा, -ले -- बाइ ।

३१ सङ्गही -- संग, -ले, साथ -- विथ् ।

३२ बिना -- बिना -- विद्आउट् ।

३३ -क -- -को -- अफ् ।

३४ बाहेक -- बाहेक -- इक्सेप्ट् ।

३५ परौं -- उस्तै, जस्तै -- लाइक् ।

३६ बैनै -- न -- नट् ।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

English Index

A

abandon 51:9 tyaagbaa; tejbaa; chaarbaa
(be) able to (can do s.th.) 126:1 karbaa paarbaa
(be) about to do s.th. 126:12 karbaa laagbaa
above 123:60 upar
abstain 65:36 baarbaa, mukh baarbaa
accept 65:34 maanbaa; manjur karbaa
acceptable; to be all right 126:6 karbaa bhelaa
accompany 7:15 sang debaa
accuse 108:9 ujur karbaa
across 123:64 paar
(take) across 10:47a taaraabaa
actor 98:15 naac gaanak mukhyaa maanus
admit 86:33 manjur karbaa; maanbaa
adopt 106:22 dharma putra paalbaa
advice 100:43 saalhaa
advise 85:14 saalhaa debaa
after 125:29 paachu; paachaari
afternoon 35:14 dinay
aged 110:2 burhaapaakaa
agree 85:13 manjur karbaa; maanbaa
agreement 100:44 manjuri; melmilaap
aim at 24:27 taakbaa
alight 22:10 utrabaa
alight (caus.); put down 22:10a utraabaa
alike 123:1 ekke mildojuldo
all 79:57;124:16 jammaae; seghraw
allow 51:21 aarhaabaa; karbaa bolbaa
(be) allowed to do 126:8 karbaa paabaa
(to be) all right; acceptable 126:6 karbaa bhelaa
also 127:2 -saw; -haw; -maw
alter (change) 50:7 saatbaa; pherbaa; badalbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

although 125:25a bheTaNw
amuse 103;16 dil bahalaabaa; man bahalaabaa
and 127:1 aauN
(get) angry 95:18 risaabaa
angular 120:20 konyaa
animal 16:1 pasu; jantu; jaanaawar
animal trap 71:25 khor
anklet 58:52 payrhi
annoy 88:63 jhiNjhyaabaa
anotner 78:52 orko
answer 85:16 uttar debaa; juwaap debaa
ant 20:85 ciuNti
ant (flying) 20:86 ghunaa; dhamiraa
antelope 19:58 barke harin
appear 41:11;96:39 dekhbaa; dekhaa porbaa
approach 6:3 lajik pugbaa; lajik jaabaa
approve; confirm 85:18 sahi bhorbaa
argument 100:46 chalphal
arm 4:44 pokhraa; baahaaN
armpit 4:48 kaaNkh
around 123:62 caarawpoti
arrange 64:24 milaahin dharbaa
arrive (here) 104:35 aaipugbaa
arrow 70:14 dhanukaaNr
arrow point 71:15 dhanuk kaaNrak Tuppaa
ascend 7·13 uklabaa
ascend (caus.) 7:13a uklaabaa
ash 47:68 khaaraani
ask 85:15 sorhbaa (sorbhaa)
assemble 107:36 jamma bhebaa
assembly 99:39 saabhaau; kacahari
attack 108:4 hamlaa karbaa; paTkaa lebaa
attentive 111:15 dhyaan delaahaar; bicaar karlaahar
attractive 115:76 jhumaalaahar; lobhlaagdo
avenge 109:20 saaNTaa phirkaabaa; badalaa lebaa
avoid (a person) 89:73 tarkabaa
away from 122:55 saNwTaarho
axe 71:17 kulhaar

B

babble; chatter; prattle 55:24 barbaraabaa
back 120:17 paachaari
back basket 70:8 Dokaa
back (lower) 3:29 pith
back (upper) 3:28 Dhaarh
bad 118:49 khaaraap
bag 70:11 dhokraa
bag (shoulder) 70:10 jholaa
ball 72:34 Dallaa; bhukunDa
bamboo 29:69 baaNs
bamboo joint 29:71 aaNkhaa
bamboo shoots 29:70 taawaaN, taaNwaa
bamboo ties 44:21 Taano
banana 27:25 keraa
bank (river) 39:80 kinaar; bagar; paakhaa; cheuN
banyan tree 30:77 bar
bare 120:15 naangte; nahiDhaakla
bargain 106:16 bhaau kasbaa
bark (n.) 30:82 bokraa
bark (v.) 22:1 bhuNkbaa, bhukbaa
(cut off) bark 31:17 kharkabaa
barter 105:10 len-den karbaa; lin-din karbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

basket 70:8 Dokaa
(carrying) basket (back) 70:8 Dokaa
baskets (set of) 70:5 kaaNrhaath
bat (large) 17:24 bheDuli (barke)
bat (small) 17:25 bheDuli (choTke)
bathe 14:33 gokhrabaa
be (equation) 127:20a ho
be (location, possession) 127:20b rahabaa
be (universal statement) 127:20c bhebaa
be able to (can do s.th.) 126:1 karbaa paarbaa
be about to do something 127:12 karbaa laagbaa
be acceptable; to be all right 126:6 karbaa bhelaa
(to) be all right; acceptable 126:6 karbaa bhelaa
be allowed to do 126:8 karbaa paabaa
be born 12:11 jarmabaa
be defeated; lose 90:85 haarbaa
be defiled 106:24 bharasta bhebaa
be early 40:4 caaNro bhebaa; chito bhebaa
be finished (intr.) 47:3 sidhaabaa
be frightened 94:3 kaahaalbaa
be late 40:1 Dhilaabaa; Dhilo bhebaa
be made; become (intr.) 48:4;127:15 banbaa; tiyaar bhebaa
be numb 13:30 lotbaa; lotnisaar karbaa
be perplexed 95:19 aahaatbaa; Daraabaa
be pleased; happy 95:16 khusi bhebaa
be possessed 96:44 bhut laagbaa
be possessed (caus.) 96:44a bhut laagaabaa
be restless 54:22 chaTpaTaabaa
be sad 95:17 dukhi bhebaa; sog posbaa
be silent 94:7 cupcaap rahabaa; cuplaahin rahabaa
be spared; live 87:38 baaNcbaa
bead 58:54 geraa
beam 44:17 barli; dhon
bean (soya) 29:57 bhaTmaas
bean (string) 29:58 bori (naabo chim)
bean (white) 29:56 chim
bear 19:62 bhaalu
bear fruit 30:1 phor phorbaa
beard 2:13 daarh
beat (drum) 102:6 baajaabaa
beat (foods) 62:41 pheNTbaa; gholbaa; ghorolbaa
beat (heart) 13:23 Dhuk Dhuk karbaa
become; be made 127:15; 48:4 banbaa; tiyaar bhebaa
become empty (intr.) 61:28 khaali bhebaa; ajrabaa
become fruitless (stunted) 33:41 Theunhaabaa
become hot (of oil) 63:6 jhuraabaa; khaaraabaa
become pregnant 12:12 dhidhaari bhebaa; dhirh bokbaa
become purified (intr.) 107:27 coNkho bhebaa
become soft; ripe 63:13 galbaa
become sour 63:17 amtabaa; aamto bhebaa
become stunted and fruitless 33:41 Theunhaabaa
become tangled (intr.) 74:13 awjhabaa; aljhabaa
become unclean; impure (not physically) 107:28 chuTamaahaa porbaa
become warned (intr.) 86:36 cetbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

bed 45:31 ochyaan; khaaT; bichawnaa
bed bug 21:90 uNrwaaNs
bed, seed 30:73 biyaangi
bee 21:98 madhu
beer 56:22 mor
before 125:28 paylhe; aaghu
before (some time ago) 125:32 takhni
beg (ask insistingly) 86:21 bimti caarhaabaa; bimti ochyaabaa
beg 88:57a maangaabaa
beggar 100:54 maanglaahaar
begin 47:2 sur karbaa; thaalbaa
behind 122:56 paachaari
belch 11:1 dhekaarbaa; dhekaar pherbaa
believe 95:24 biswaas karbaa
bell 72:36 ghanTha; ghanThi
bellow (of bull) 24:43 haaNkbaa; bohor hakraauN hakraauN karbaa
bellows 46:49 khaanaati
belly 6:81 peT
bend (intr.) 74:16 baaNko bhebaa
bend (tr.) 74:16a baaNko kaaraabaa; baaNkyaabaa
bend down (stoop) 8:33 neuNkabaa; neuNrhabaa
beneath 123:61 tar
benefactive (do for s.o.) 126:3 kari debaa
beside 122:58 cheuN
betel 29:65 paan
betel leaf 29:66 paanak paataa
betray 88:58 Dhokhaa debaa
between 123:59 bicamaa
bewitch s.o.; cast a spell 96:43 poksobaa; boksi laagbaa
beyond 123:63 baahaar
big 123:69 barke
bile 5:68 pit
bill (of bird) 16:12 thor
billy (goat) 18:37 bokaa
bird 21:102 caray
bird trap 71:26 paaso
birth, give 12:11a jarmaarbaa
birth, give (animals) 25:46 biyaabaa
bite 22:4 kapTabaa; khaabaa
bite (as a snake) 23:18 Dasbaa; khaabaa
bitter 115:25 tittaa
black 117:35a kaarDo
blackbird 17:17 kalcuri caray
blacksmith 101:63 kaami
blanket 57:27 raari; kammal
bleach 67:17 goro kaaraabaa; lugaa pokhraabaa
bleed 13:24 rakat niskabaa
bless 95:28 aasik debaa
blind 111:12 andhaa
blink 11:2 aaNkh jhimkaabaa
blood 1:5a rakat
blood vessel 2:6 raktak lali
bloom 30:2 phulaabaa
blouse 57:38 coli; aangi
blow 41:15 bahabaa; bohobaa
blow (with mouth) 11:3 phukbaa
blow nose 11:4 singhaan ghughaabaa
blue 117:35 lilo; nilo
blunt 121:28 bhutlyaa; nahilaaglaahaar
boar 18:42 sor
boast 85:12 dhak laagaabaa; phurti karbaa
boatman 101:66 maajhi; boT
body 1:1 jiu; dehi
body hair 2:9 jiok raNw
body louse 20:87 cilrhaa
boil (food) 62:2 usnabaa
boil (of water) (intr.) 62:1 barkabaa; umlabaa
boil (tr.) 62:1a barkaabaa; umlaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

bond friend 101:72 joraa; miT
bone; skeleton 1:2 haar; haaremaa
bore (a hole) 73:8 bhong paarbaa; cheNrbaa
born, be 12:11 jarmabaa
boring 113:52 diklaagdo
borrow (money) 105:6 saapaT lebaa
borrow (things) 105:8 paNyca lebaa
both 78:44 Doho
bottle 47:64 sisi; botol
bouquet 27:17 phulak thohaa
bow 70:13 dhanu
bowed instrument (musical) 72:44 larkaTak baajaa; saarangi
box 46:57 baakas; sanduk; kaanTor
bracelet 58:51 cuNraa; maathi
brahman 99:26 baamhan
braid; twist (a rope) 74:15 baaTbaa
brain 2:16 giri; magaj
branch 26:9 haangaa
brass water jar 47:60 gaagri
brave 113:55 baahaadur; wir
break (as pots) (intr.) 75:21 phuTbaa
break (tr.) 75:21a phuTaabaa
break (as a rope) (intr.) 74:12 catkabaa
break (rope) (tr.) 74:12a catkaabaa
break (as sticks) 75:22 bhaaNcbaa
break down lumps of soil 32:26 Dallaa phorbaa; dhiNkaa phorbaa
break down the lumps in a wet field 32:28 saahaabaa; hengaabaa
breast 6:83 durh; jawbhan
breath 5:66 saaNs
breathe 13:20 saaNspherbaa
breeze 37:51 jhutujhutu baataas; sirisiri baataas
brew (liquor) 60:21 raksi paarbaa
bridge 40:82 pul: saango
bright 117:33 ujat; cahakilo; cahagaaro
brighten up; polish s.th. 41:9a Talkaabaa; camkilo paarbaa
bring 6:1 aanbaa
bring (there); reach (caus.) 104:34a pugaabaa; puryaabaa
bring up 50:5a hurkaabaa; baarhaabaa
brittle 116:12 bhaaNclaahaar; phuTlaahaar
broad 115:3 phaaraakila, phaaraakilo
brood 23:16 ghorbaa
broom 46:47 baarhan
broth (soup) 55:7 jhor
broth (rice) 55:4 phaaNro
brown 117:36 khayro
bubble 61:30 phokaa phokaa paarbaa; photaa photaa paabaa
buffalo 17:27 bhaNysi
buffalo bull 17:28 raangaa
buffalo calf 17:30 paaraa; paari
buffalo cow 17:29 bhaNysi
bull 17:33 saaNrhaa bohor
bull (buffalo) 17:28 raangaa
build (tr.) 48:4a baanaabaa
build (roof) 48:9 chaarbaa, chaanh chaarbaa
bungle 54:23 harbaraabaa
burial 82:48 murdaa gaarbaak kaam
burn (intr.) (scorch) 52:2; 63:8 jalbaa; Darhbaa (Darbhaa)
burn (tr.) 52:2a jaalaabaa; Daarhaabaa
burn (s.th.) 63:8 Daarhaabaa
burn; roast 63:9 paakaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

burning place 82:51 murdaa daarhaabaak ThaauN
burst; explode 64:19 phuTbaa; maasaalaa parkaabaa
burst; explode (caus.) 64:19a phuTaabaa; parkaabaa
bury (a body) 107:29 gaarbaa
busy 112:29 biphursat; kaam kartihi raylha
butterfly 21:93 putali
buttock 4:42 bong; puTThaa
buy 105:1 kinbaa
buyer 100:52 gaahaaki; kinlaahaar
by 129:30 -saNw
by-pass (caus.) 89:73a tarkaabaa

C

cackle 23:15 koT koTaabaa; koT koTyaaNs karbaa
cactus 26:5 bahabikh
cage 44:11 piNjari
calf 18:35 baachi; baachaa
calf (body part) 4:56 geri
calf (buffalo) 17:30 paaraa; paari
call 84:3a haaNkhraabaa
camel 22:108 uNT
can (n.) 46:58 Tin
can do s.th. (be able to) 126:1 karbaa paarbaa
cane; rattan 44:19 beNT
careful 111:16 hosyaari, hasyaari
careless 111:17 laaparbaai; jaThabaa tathabaa
carrot 28:51 muraa
carry 104:30 bokbaa
carry (caus.) 104:30a bokaabaa
carrying basket (back) 70:8 Dokaa
carrying pole 70:4 lol
carve (a figure) 73:7 khopbaa
cast a spell; bewitch s.o. 96:43 poksobaa; boksi laagbaa
caste 99:25 jaat
castrate bulls 25:48 aaNr kuTaabaa
castrate goats 25:47 aaNr kuTaabaa; khaNsi paarbaa
cat 18:48 bilaauri
catch 8:19 pakrabaa; aNThyaabaa
catch (caus.) 24:30a pakraabaa
catch (in a trap) 24:30 aNThyaabaa; pakrabaa
caterpillar 20:79 rawaaNJ pilwaa
cattle 17:31 bastu bhaau; gaaibastu
cause s.o. to do s.th. 126:5 karbaa laagaabaa
cautious 113:58 hosyaari, hasyaari
cave 38:57 gupphaa; oDaar
celebrate; convince 85:19a maanaabaa
cemetery 82:49 cihaa
centipede 20:75 khajraa
ceremony 84:70 bidhi
chaff (course) 28:41 bhusaa
chaff(fine) 27:35 kuNraa
chain 72:32 sikuri
change (alter) 50:7 saatbaa; pherbaa; badalbaa
change clothes 69:35 lugaa saatbaa; pherbaa
change someone's clothes 69:35a lugaa saataabaa; pheraabaa
chant 96:32 bhajan karbaa
charcoal 45:38 kaNkwaa; aangaar

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

chase 8:18 kherbaa; lakhrabaa
chatter (talk) 85:8 bakbak karbaa
chatter; babble; prattle 55:24 barbaraabaa
cheap 119:53 sasta, sasto
cheat 87:59 Thaghbaa (Thagbhaa)
cheek 2:19 gaal
chest (body part) 3:31 chaati
chew 65:37 cibaabaa
chick 16:4 cingni
chicken house 44:10 kukhri khor
chief 99:32 mukhyaa; barke
child's nurse 101:61 dhaaimaaiN (chawharyaa)
chili 29:60 khursaan
chin 2:21 cawwaa
chirp 23:13 ciN ciN karbaa
choke 65:39 hatkabaa, bhaat hatkabaa
choke with liquids 66:43 sarkabaa, raksi sarkabaa
choke with liquids (caus.) 66:43a sarkaabaa, raksi sarkaabaa
cholera 81:33 hayjaa; hagni
choose 67:10 rojbaa; chaanbaa
clap hands 102:10 thaapaari baajaabaa
clay water jar 47:61 ghaylaa; ghayli
clean (aj.) 118:50 saaphaa
clean (v.) (food) 59:1 chaanbaa
clear a field 32:22 phaaNrbaa
clear throat 11:5 khokhlaa ghughaabaa
clever (hands) 111:20 chiTo; chitro
clever (head) 111:21 calaakh; catur
cliff 38:59 bhith; bhir
climb 10:45 carhbaa (carbhaa)
climb (caus.) 10:45a caarhaabaa
cling to 51:14 Taalhbaa (Taalbhaa)
cloth 57:28 lugaa
cloud 34:2a baadar
clumsy 112:35 bhaddaa; daaDraang diDring
course chaff 28:41 bhusaa
coast 39:76 paakhaa; cheuN; kinaar
cockroach 21:95 saanglyaa kiraa
coconut 27:27 larewar
coconut palm 26:13 larewarak gaach
cold 119:58 ciso
cold (sickness) 81:38 sardi
collapse (intr.) 49:25 bhatkabaa
collect (taxes) 108:39 jammaa karbaa
collide 10:46 thotkabaa
collide (caus.) 10:46a thotkaabaa
comb 58:47 kaanyaa
comb fiber (wool) 66:1 phaTkaarbaa
comb (of hen) 16:5 cuNrh
comb hair 14:37 kaapaar thakrabaa, jhoNTaa thakrabaa
comb wool (fiber) 66:1 phaTkaarbaa
come 6:2 aabaa
come back; return 104:36 pharkabaa; pharkihin aabaa
come back; return (caus.) 105:36a pharkaabaa; phirtaa karbaa
command 88:60 aaDaar karbaa; hukum karbaa
compare 92:16 daaNjaabaa; daaNjbaa
complain 88:62 gan gan karbaa
compose 93:25 racbaa; baanaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

conceive (become pregnant) 12:12 dhidhaari bhebaa; dhirh bokbaa
condemn (find guilty) 109:13 dosi Thaharaabaa
confirm; approve 85:18 sahi bhorbaa
content 113:47 santok bhebaa
conspire 108:6 jaal karbaa; bigraabaak kahin baanaabaa
convince; celebrate 85:19a maanaabaa
cook 101:58 bhansyaa (bhansyaaini)
cook (intr.) 62:3 paakbaa
cook (tr.) 62:3a paakaabaa
cooked rice 55:2 bhaat
cool (food) 63:12 seraabaa
copper 73:51 taaNbo
corn 28:36 makay
corn ear 28:37 caNhur
corn flour 56:25 saatu (makayk saatu)
corn husk 28:38 makayk kholsaa
corner 43:5 konaa
corpse 82:47 murdaa
cotton 57:30 kaapaas; suti
cough (n.) 81:26 khoNkhi
cough (v.) 13:26 khoNkhi karbaa
count 92:22 ganbaa; genbaa
cover; lid (n.) 46:55 jhakni; jhaknaa; birko
cover (v.) 51:11; 61:34 jhaaNkaabaa
covered 120:14 jhaaNkaala; Dhaakla
cow 17:34 gaai
cow (buffalo) 17:29 bhaNysi
cow shed 43:8 gaaik goTh
cowardly 113:57 kaaNphar; kaaNthar
cradle 45:33 jholongaa; dheluwhaa (dhelwhaa)
cram into 104:29 khaaNcbaa
crane 17:19 saaras
crawl 8:30 ghasrabaa
crawl (babies) 52:22 baamyaa sarbaa; ghiNsi ghiNsi karbaa
cremation 82:50 murdaa daarhaabaak kaam
cripple 80:17 kujyaa
criticize; nag 89:66 khyaal karbaa; khisi karbaa
crooked 120:22 baaNko TeNko
cross-question; interrogate 109:10 bhuthaabaa; kerbaa; metbaa
cross (river) 10:47 tarbaa
crow (n.) 17:16 kawwaa
crow (v.) (eg. cock) 23:21 dakrabaa
cruel 114:68 nirmohi; dayaanahibhela maanus
cruelty 80:9 nithuri
cry; weep 94:4 kaaNrbaa
cry; weep (caus.) 94:4a kaaNraabaa
cubit 122:43 haath, haat
cucumber 29:61 tiNus
cultivate 32:23 ubjaabaa
cup 46:59 Tasyaa; kacaNwraa
cure (n.) 82:44 biraNw jhaaraNw
cure; treat (v.) 15:49 biraNw karbaa; biraNw jharaw karbaa; upkaar karbaa
curious 111:14 majjaak
curse 96:42 saaraapbaa
curves 120:21 baNko
cut (v.) 60:16 kaaTbaa
cut bark off 31:17 kharkabaa
cut hair 14:38 jhoNTaa kaaTbaa
cut up in pieces 60:17 Tukraabaa; Tukryaabaa
cymbal 72:37 chaNykaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

D

daily 125:26 dinnak; dindin
dal; pulse 55:6 daal
damp 116:16 osilo; ciso
dance (n.) 97:1 naac
dance (v.) 102:1 naacbaa
dance (caus.) 102:1a naacaabaa
dancer 97:2 natuhaa
dark 117:34 aaNdhaar
date palm 26:12 chaharaak gaach
dawn 34:11 jhismisyaa ujat
day 34:9 din
day after tomorrow 36:36 parsu
day before yesterday 36:33 ek din
daylight 34:10 dinak ujat
dead 110:10 morlo
deaf 111:13 bayrhaa
death 82:46 maran
decay (intr.) 50:28 thothro bhebaa; puraana bhebaa
decay (caus.) 50:28a thothryaabaa; puraana kaaraabaa
decide 103:22 nissae karbaa; Thekaan karbaa
decorate 49:22 sajaabaa
decrease (intr.) 106:15 ghaTbaa
decrease (tr.) 106:15a ghaTaabaa
deep 120:10 gayrho
deep fry 63:7 bhutbaa
deer 19:57 sograa
(be) defeated; lose 90:85 haarbaa
defecate 12:7 hagbaa
(be) defiled 106:24 bharasta bhebaa
delay (intr.) 40:3 tolhbaa; chatryaabaa
delay s.o. (tr.) 40:3a tolhbaa; chatryaabaa
deliver s.o.; give up (caus.) 87:44a chuTaabaa; chaaraabaa
demolish (tr.) 49:25a bhatkaabaa
deny 109:11 chaarbaa; tyaagbaa
descend 7:14 orlhabaa; naabhabaa
descend (caus.) 7:14a orlhaabaa; naabhaabaa
describe 92:18 baayaan karbaa
desert 106:21 tyaagbaa; tejbaa
desirable 119:56 manporlaahaar; icchyaa karbaak laaek
desire; want 94:8 caahaabaa
despair 94:5 uDaas bhebaa; niraas bhebaa
despise 89:67 helaa karbaa
dew 37:43 sit; os
dhoti 58:46 paagi
die 12:14 morbaa
different 123:2 bhinne; begle
dig 32:21 khanbaa
dig up or plow a field after wetting it 32:25 hilyaabaa
dilute 61:32 paatro karbaa
dip into (intr.) 61:31 burbaa
dip into (tr.) 61:31a buraabaa
dirty 118:51 phuhar; mael
disagreement 100:45 bimanjuri; bimel; bemel
disappear 96:40 bilaabaa; antardhyaan bhebaa
disarrange 64:25 laathaaling paarbaa
discard; throw out (intr.) 64:26 phin.gabaa; ghughaai jaabaa
discard (tr.) 64:26a ghughaabaa; phin.gaabaa
discipline 51:17 taha laagaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

discontent 113:48 asantok bhebaa
discuss 86:29 chalphal karbaa
disease 81:29 rog; bethaa
(eye) disease 82:39 aaNkhak rog
disgrace 89:69 apmaan karbaa; helaa karbaa
disobedient 113:44 atteri
dissolve 61:33 ghorbaa; gholbaa
distribute; serve out 65:30 baaNtbaa; bhaag laagaabaa
dive 11:65 Dubbaa, dubbaa
divide 93:24 bhaag karbaa; baaNtbaa; bhaag laagaabaa
divide (of property) 107:31 banDaa karbaa
divorce 106:20 bichor bhebaa
do 127:14 karbaa
do for s.o. (benefactive) 126:3 kari debaa
do s.th. (cause s.o. to) 126:5 karbaa laagaabaa
doctor 82:45 Daagdhar; baeD
dog 21:103 kukur
donate 96:33 daan debaa
donkey 18:45 gaadaahaa
door 44:25 dihaar
doorway 44:24 Dhokhaa
doubt 92:13 sangkhaa karbaa
down 122:50 tar
dragon fly 21:91 taaNku
drain water off something 64:22a nithraabaa; ningraabaa; tarkaabaa
drama 98:14 naac
draw 93:26 khiNcbaa
draw (caus.) 93:26a khiNcaabaa
draw back 8:21+24 ghiNsyaaba; haTbaa
draw back (caus.) 8:21a haTaabaa
dream 96:37 sapnaa dekhbaa
dress 69:33 peherbaa; laagaabaa; lugaa peherbaa
dress up 69:36 singaarbaa
dress up s.o. 69:36a singaarbaa
drink 65:28 pibaa
(give to) drink 65:28a piyaabaa
drip 42:20 topsobaa; topsaabaa
drive (intr.) 24:34 goThbaa; goThaabaa
drive (tr.) 24:34a goThaabaa
drive away 23:23 dhaapaabaa
drop (intr.) 49:16 khasbaa; jharbaa
drop (tr.) 49:16a;11:58a khaasaabaa
drown (intr.) 42:27 Dubihin morbaa; burihin morbaa
drown (tr.) 42:27a Dubaahin maarbaa; buraahin maarbaa
(beat) drum 102:6 baajaabaa
drum (lama's) 72:39 DhyaaNngngro
drum (long) 72:40 maadar
drum (round) 72:41 Dholki; Dholok
drunk 114:72 maatla; nisaalaagla
(get) drunk 103:19 maatbaa
(get) drunk (caus.) 103:19a maataabaa
dry (aj.) 116:17a obhaano; sukkhaa
dry (intr.) 68:20 sukhbaa
dry (tr.) 68:20a sukhaabaa
dry ferment 32:32 gumsabaa
dry fry 62:5 bhujbaa
dry season 36:26 heuNr
duck 16:6 haaNs
during 125:30 -maa
dwarf 80:14 thaagaahaa; baaunyaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

dye (v.) 66:6 raangaabaa
dysentery 82:40 rakat maasi; rakat maachi

E

eagle 17:22 cilhu
ear 5:60a kaan
ear (corn) 28:37 caNhur
ear (paddy) 28:40 dhaanak baalaa
early 124:18 sabere; saaNkaare
(be) early 40:4 caaNro bhebaa; chito bhebaa
earn 105:12 kaamaabaa, paysaa kaamaabaa
earring in lobe 58:56 jhumkaa
earring, upper ear 58:57 kansi
earth 34:1a pirthiwi; dharti
earthquake 38:54 bhuiNcaal
earthworm 20:80 caarhi
earwax 5:61 kaanak guNri
east 34:5 purba
eat 65:27 khaabaa
(have) eaten enough 66:41 aaghaabaa
echo (n.) 38:62 tharkaahaat; aawaaj
echo (v.) 43:29 tharkaahaat bhebaa; tharkabaa
eclipse (lunar) 36:29 caandaa garhan
eclipse (solar) 36:28 surja garhan
economize 62:39 phaaru karbaa; phaaro karbaa
egg 55:11 Dimaa; Dibaa
egg (louse) 20:88 nikh
egg shell 56:14 kholrhaa, khorlhaa
egg white 56:13 Dimaa bhitrak goro bhori
egg yolk 55:12 roini
eight 75:6 aaTh
eighth 77:33 aaThaw
eighty 76:20 caarbis (assi)
elastic 115:9 lapkalaahaar; tankalaahaar; lyaaphro
elbow 4:49 keunhi
elder 99:33 jeTho paaTho; burhaa paakaa
elect 107:37 chaanbaa
elephant 19:54 haatthi
embrace 88:50 angalaa maarbaa; aangaalaa maarbaa
embroidery 57:36 khipaabaa; buTTaa bhorbaak kaam
empty 121:33 khaali
(become) empty (tr.) 61:28a khaali karbaa; ajraabaa
enemy 101:73 satru
encourage 51:20 saahaas debaa
endure 15:46 sahabaa; tikbaa; khapbaa (khappaa); takbaa
enjoy 94:14 moj lebaa
enter (go in) 7:6 posbaa
envious 114:70 Daahaakarlaahaar
envy 79:3 Daahaa; iNkh
equal 124:6 baraaubaar; barawbar
erase (intr.) 93:27 meTbaa; bhuThbaa
erase (tr.) 93:27a meTaabaa; bhuThaabaa
erect 48:5 kharaa karbaa
erode; wash away 42:19a baagaabaa
err; omit 86:32 biraabaa
escape 109:19 umkabaa
escape (caus.) 109:19a umkaabaa
escort 7:16 hiNthte dulte sang debaa
even out (young plants); thin 33:40 paatro bhebaa (birwaa paatro bhebaa)

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

evening 35:17 biyaaray; aaNbhi
every 78:45 jammaae
evil 112:26 khaaraap; naraamro; bhaykaauni
exaggerate 85:11 baarhaabaa; baarhaahin bajbaa
examine 92:21 jaaNcbaa
examine (caus.) 92:21a jaaNcaabaa
except 129:34 baahek
exchange (money) 105:9 saaTbaa
expensive 119:52 mahanga
experienced 110:4 anubhabhi; jaanlaahaar sunlaahaar
extraordinary 119:54 barke; choTke moTke bayne barke
explain 86:30a;93:30a bujhaabaa; samjhaabaa; kahin bujhaabaa
explode; burst 64:19 phuTbaa; maasaalaa parkaabaa
explode; burst (caus.) 64:19a phuTaabaa; parkaabaa
extinguish a fire 53:5a nibhaabaa
eye 2:10a aaNkh
eye disease 82:39 aaNkhak rog
eyeball 3:1 thelhaa
eyebrow 2:11 aaNkhak bhaNwwaa
eyelash 2:12 paraylaa

F

fade 68:19 rang jaabaa; urbaa
fade; wither 31:12 aslaabaa; oilaabaa, oilabaa
faded 118:38 phikkaa; aslaala; oilaala
fail (in an attempt) 90:83 kaam nahibanbaa
faint 13:25 murchaa porbaa
faith 83:63 biswaas
fall (intr.) 31:13 dhalbaa
fall down 11:58 khasbaa
fall off 30:5 jharbaa
fall off (caus.) 31:5a jhaarbaa
fall over 10:56 larbaa
fall over (caus.) 10:56a laaraabaa
false (untrue) 118:44 asatte
false (lie) 124:14 galti; jhuTThaa
far 119:1 Taarho
farmer 101:68 kisaan
fast (aj.) 121:40 chiTo
fast (v.) 96:31 bart basbaa
fat (aj.) 112:38 moTo
fear 93:1 Daraabaa
fearful 113:56 Darmaanlaahaar
feather 22:107 paaNkh
feces 5:69 guhu
feed 65:27a khuwaabaa
feel at ease 90:79 parkabaa; ratyaabaa
feel (by touch) 10:51 chaambaa
feel (sense internally) 127:18 laagbaa
fell (a tree) (tr.) 31:13a dhaalbaa
fence 45:30 berhaa
ferment (intr.) 60:22 kuhabaa
ferment (tr.) 60:22a kuhaabaa
festival 84:71 paaban
fetid 117:28 gandhaalaahaar; durgandha
fever 81:25 jar
fiber 57:29 san paat
(comb) fiber (wool) 66:1 phaTkaarbaa
field 30:72 khetbaari

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

(clear a) field 32:22 phaaNrbaa
fifty 76:17 duibis das (paacaas)
fight (n.) 100:47 laaraai; jhagraa
fight (v.) (of animals) 25:42 laaraai khelbaa
fight (caus.) 25:42a laaraai khelaabaa; jhujhaabaa
file a case 109:21 muddaa karbaa
fill 61:25 bhorbaa; bhori bhebaa
find (something) 48:14 paabaa
fine s.o. 109:14 danDa tiraabaa
fine chaff 27:35 kuNraa
finger 4:51 angur
fingernail 4:51a naNha
(give) final judgement 109:22 chinbaa; pharsyaabaa
finish (tr.) 48:3a sidhaabaa
finish doing s.th. 127:13 karihin sidhaabaa (sakbaa)
(be) finished 47:3 sidhaabaa
fire 47:67 aagi
firefly 21:94 bhogjoni
fireplace 45:37 aghyaan
fire tongs 46:50 cemTaa
first 77:30 paylho; paylhaa
fish 56:19 maachaa
fish hook 71:22 barchi
fish poison 71:23 bikh
fish trap 71:27 Tip; maachaa baajaabaak paaso
fisherman 101:65 machawryaa; jaalaahaaryaa
five 75:3 paaNc
fix; put in 48:10 jhabraabaa (sonoi jhabraabaa); jaDaan karbaa
flame 46:44 juwaalaa
flare up 53:7 dankabaa, aagi dankabaa
flash (as lightning) 41:17 milkabaa; beTaal camkabaa
flat 120:25 cyaaptho
flatten (dough with hands) 60:10 cepTaabaa; cyaaptho baanaabaa
flatten (dough with roll) 60:9 baanaabaa; piThaa baanaabaa
flatter 89:77 phaaNk uraabaa
flea 21:89 uphraa
flee 109:18 paaraabaa
flee (caus.) 109:18a nangraabaa; bhaagaabaa
flesh 5:72 maas
flexible 116:11 lyaaphro; lulha
flicker (as a fire) 52:4 jhilmil karbaa
flirt 90:78 mahitta paarbaa; laagbaa
float (as wood in water) 42:25 tarbaa
float (caus.) 42:25a taaraabaa
flood (a field) 42:24a khehuNr baagaabaa
flood (big damage) 42:23 baarh aabaa
flood (smaller damage) 42:24 kholaa aabaa; khehuNr aabaa
floor 45:29 bhisaNw
flour (corn) 56:25 saatu (makayk saatu)
flour (rice) 56:24 saatu (caaurak saatu)
flour (wheat) 56:23 saatu (gahuNk saatu)
flow (water) 42:19 bagbaa; bahabaa
flower 26:15 phul
flute (long) 72:43 mudali
flute (short) 72:42 baaNsuri
fly (n.) 20:83 maachi
fly (v.) 22:9 uDyaabaa; urbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

fly (caus.) 22:9a
uraabaa; uDyaabaa
flying ant 20:86 ghunaa; dhamiraa
fog 37:47 kuir; dhuNrhi
fold 68:23 lugaa
paTyaabaa, paTyaabaa
fold over 68:24
dobryaabaa; dopTyaabaa
follow 7:17 pachyaabaa
food 55:1 khaabaak cij
foolish 111:22 murkha
foot 6:78 Taang
for what reason; why 128:9
kisaa
forbid 89:72 maanaai karbaa
force 86:24 jor karbaa; bal karbaa
ford 39:81 ghaaT; caaNcilaa
forehead 2:18 lilhaar
foreigner; non-speaker 98:24 bidesi maanus
foretell; predict 96:41
paachu bhebaak kahin baajbaa
forget 92:11 bhulbaa; bisraabaa
forgive 87:40 maph debaa; maphi debaa
forty 76:16 duibis (caalis)
four 75:2 caar
four days after tomorrow 36:37b bhaalyaa karsu
fowl 56:18 paalla carayk maas
fox 19:59 phyaaurhi
fragrant 117:27 saauhaar baasnaa (gandha); saauhaar
freeze 42:22 jambaa, jaambaa
freeze (caus.) 42:22a jaamaabaa
frequent 125:20
baraaubaar; barawbar
frequently 125:24
saadhaauN; baaraambaar
fresh 112:33 aalo; taajaa
friend 101:71 sang
(bond) friend 101:72
joraa; miT
friendly 114:63 mildo
frighten (someone) 9:41a
tarsaabaa
(be) frightened 94:3
kaahaalbaa
frog 19:66 beng; paahaa beng
from 122:45 -bhare; -pare
front 120:16 aagaari
(in) front of 122:57
aagaari; saamunne
frost 37:46 tusaar
fruit 27:19 phalphul; phor
(bear) fruit 30:1 phor
phorbaa
fruit juice 56:26 ras (phalphulak ras)
(become) fruitless
(stunted) 33:41
Theunhaabaa
fry (dry) 62:5 bhujbaa
fry (deep) 63:7 bhutbaa
fry in oil 63:6a
khaaraabaa; makay jhuraabaa
frying pan 46:53 taapkyaa
full 79:58 bhorlo; bhori
full moon 35:20 purnyaa
funny 113:51 majjaakak
fur 17:26 bhutlaa

G

gamble 103:18 juwaa khelbaa
game 97:11 khel
gargle 14:41 ukli karbaa; uklaa karbaa
garlic 28:47 lasun
gather up 49:18
botraabaa, batraabaa
generosity 79:5 daayaalu citta

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

generous 113:45 daani; daayaanti; daayaalu
gentle 110:8 suddha; bhala maanus
germinate 31:9 khuNTyaabaa
get angry 95:18 risaabaa
get away; turn away 64:22 ningrabaa; nithrabaa; tarkabaa
get drunk 103:19 maatbaa
get drunk (caus.) 103:19a maataabaa
get loose 24:37 phokaabaa
get stuck (caus.) 54:14a atkaabaa
get stuck (intr.) 54:14; 89:71 atkabaa
get up (intr.) 11:59 uThbaa
get well (recover) 15:48 bisek bhebaa; raamro bhebaa; naamro bhebaa
get wounded (intr.) 14:43 coT laagbaa
ghost 83:54 bhut; paret
ginger 28:48 arwaa; adwaa
give 87:41 debaa
give (caus.) 87:41a dilaabaa
give back 87:42 phirtaa debaa; pharkaabaa
give birth 12:11a jarmaabaa
give birth (animals) 25:46 biyaabaa
give final judgement 109:22 chinbaa; pharsyaabaa
give in 87:43 arkaai bollo maanbaa
give s.o. to be married 106:18 bihaau karidebaa
give to drink 65:28a piyaabaa
give up 87:44 chaarbaa
give up (caus.); deliver s.o. 87:44a chuTaabaa; chaaraabaa
glass (vessel) 47:63 glaas (gilaas)
gnaw 22:6 cibaabaa
go 7:5 jaabaa
go around 7:8 ghumbaa
go around (caus.) 7:8a ghumaabaa
go astray 24:38 harkabaa; bharkihin jaabaa; bharkabaa
go astray (caus.) 24:38a bharkaabaa; bharkaai paaThaabaa
go in (enter) 7:6 posbaa
go on pilgrimage 96:34 tirtha karbaa
go out 7:7 niskabaa
go out (caus.) 7:7a niskaabaa
go out (as a fire) 53:5 nibhbaa
goat 18:36 chaagaar
(billy) goat 18:37 bokaa
(nanny) goat 18:38 dhoryaa, Dhoryaa
god 83:56 iswar; deutaa; bhagwaan; parmeswar (parmesar)
gold 73:49 sono
gong 72:38 jhyaamTaa
good 111:25 raamro; naamro
gossip 103:14 kahin kaaTbaa; arkok kahin kaaTbaa
gourd 28:53 lawkaa
gram 28:44 buT
granary 43:7 dhansaar (sepThok dharbaak ThaauN)
grass 29:68 ghaaNs
grasshopper 21:96 pharangaa; phorongaa
grate 59:4 ghotbaa; kherkheraabaa
grateful 114:71 arkaalaai raamro maanlaahaar maanus
graze 24:33 carhbaa (carbhaa)
graze (caus.); herd 24:33a caarhaabaa
grease 21:104 boso
greasy 116:15 cilla
greed 79:7 lobh; laalcaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

green 117:36b haruo
greet 87:45 bheNTbaa
griddle 45:41 taau
grind 59:3 pisbaa; darbaa
grind; press through 60:11 beNtbaa; darbaa; pelbaa
grinder 45:40 jaaNtaa
grit (teeth) 22:8 daarhaa kiNcbaa
groan 15:52 gengaabaa; haayaaN-haayaaN karbaa
(level) ground 38:63 maydaan; samme ThaauN
grow (tr.) (cause to sprout) 31:8a birwaa uThaabaa
growl 22:2 ngyaar ngyaar karbaa
grow up 50:5 hurkabaa; barhbaa
grub 20:78 kiraa
guard 87:46 surachyaa karbaa; rachyaa karbaa
guava 27:24 ambaa
guilt 84:73 dos
guilty 114:74 dosi
gully 39:66 kulyaasi

H

hail (n.) 37:45 paathar; asinaa
hail (v.) 41:14 asinaa porbaa; paaThar porbaa
hair (head) 2:8a jhoNtaa
hair (body) 2:9 jiok raNw
hair (pubic) 2:10 chor
half 77:35 aarhaa; aadhaa
half moon 35:21 asTami
halfway 78:36 aarhaa (aadhaa) paNydaa
hammer (v.) 74:9 Thokbaa
hand 6:80 haath
(span of) hand 122:44 bittaa
hang (on a hook) (intr.) 68:21 jhuNrbaa
hang; string (a rope) 74:14 TaaNngbaa
hang up (tr.) 68:21a jhuNraabaa
happiness 80:10 sukkha
happy 113:49 khusi
(be) happy; pleased 95:16 khusi bhebaa
hard 115:7 karaa; gaarho
(bring in) harvest 32:30 bhitryaabaa; Dhukaabaa
hatch 23:17 niphraabaa
hate (n.) 79:2 helaa
hate (v.) 89:68 ghin karbaa
have eaten enough 66:41 aaghaabaa
have sexual intercourse 12:13 corbaa
have a vision 96:38 darsan paabaa
hawk 17:21 baaj
hay 27:32 sukhla ghaaNs
haze 37:48 kuyaaNlo
he (she) 128:12 u (with intr.); oNhi (with tr.)
head 5:73 kaapaar; mur
headband (tumpline) 70:9 lamkhi
heal (wound) 15:47 raamro bhebaa; naamro bhebaa
health 80:18 sanca; raamro
healthy 112:27 raamro; niThuri
hear 90:88 sunbaa
heart 6:84 muttu; hirdayaa
heat (intr.) 63:11 taatbaa; Dhipbaa
heat (tr.) 63:11a taataabaa; Dhipaabaa
heat up bread on the fire 63:10 seNkbaa; seNkaabaa
heavy 115:3 gaarho
heel 4:57 kurkucaa
help 87:47 saahaayataa karbaa; maddap karbaa
hen 16:3 bhothaahi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

herd (cause to graze) 24:33a caarhaabaa
herdsman 101:69 carhwaa; goTholaa
hiccup (n.) 81:28 heNckuri
hiccup (v.) 13:22 heNckuri laagbaa, heNckur laagbaa
hide (intr.) 49:15 lukbaa
hide (tr.) 49:15a lukaabaa
high 119:8 algo, olgo
high pitch 117:31 barke sor; carko sor
hill 38:61 DaaNraa
hinder (tr.) 89:71a atkaabaa
hip 4:41 Theknaa
hire (a man to help) 32:29 bani banhyaar laagaabaa
hiss 23:19 swaaN swaaN karbaa
hive 21:99 madhuk chaataa
hog (pig) 18:41 sungngur
hog house (pig sty) 43:9 sungngurak khor
hold 8:20 gharthabaa
hold out 8:23 thaapbaa
hold up; stop 90:87 cheNkbaa; rokbaa
hole 39:67 cheNr; dula; bhong
hollow 121:32 khokhro
honey 21:100 madhuk ras
hoof 17:32 khuNr
(fish) hook 71:22 barchi
hope (v.) 94:11 aas karbaa
horizon 34:4 gheraa (aagaas paataarak gheraa)
horizontal 120:13 tercho; terso
horn 21:105 sing
horse 18:44 ghoNraa
hot 119:57 DhipTo
hot; spicy 116:23 karuo; kar o
(become) hot (of oil) 63:6 jhuraabaa; khaaraabaa
house 43:6 ghar
(hog) house 43:9 sungngurak khor
(chicken) house 44:10 kukhrik khor
how; in what way 128:7 kahane; kannang; kahani; kanhi
how much; how many 128:8 katkaa; kaygoTaa
howl 22:3 hui .... hui karbaa
hum (of insect) 23:22 ghankabaa; ghunkabaa
hum (a tune) 102:5 nguN-nguN kari kari orkoi nahibujhnyaa gitkaabaa
humble 113:60 sojho; suddha maanus
hundred 77:24 paaNcbis (say)
hundred and ninety 77:27 eksay nabbe; naNwbisa das
hundred and thirty 77:26 eksay tis; chabisa das
hundred and two 77:25 eksay dui; paaNcbis dui
hunt 24:26 sikaar khelbaa
hunter 101:67 sikaari
hurry 11:60 harbaraabaa; haTaar karbaa
hurt (ache, pain) 14:44 baathaabaa
hurt (caus.) 14:44a baathaabaa; baathaai debaa
hurt (not physically) 89:74 citta dukhaabaa
husk (corn) 28:38 makayk kholsaa

I

I 128:10 muiN
identical 123:3 ohorong; ekke

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

idol 83:62 murti; angsa
ignorant 111:19 agyaani
ignore 89:70 waastaa nahikarbaa
imagine 92:20 bicaar karbaa; kalpanaa karbaa; socbaa
important 118:47 jaduri; ektam caahido
impossible 125:35 naapaarek
impure (not physically); become unclean 107:26 chuTamaahaa porbaa
in, inside of 122:48 -maa; -maahaa
in front of 122:57 aagaari; saamunne
in what way; how 128:7 kahane; kannang; kahani; kanhi
incense 83:60 dhup
increase 106:14 barhbaa (barbhaa)
increase (caus.) 106:14a barhaabaa
industrious 112:30 mihineti; udhyogi
inelastic 115:10 nahitankalaahaar; nahilapkalaahaar
infection 80:21 rogaabaa
infrequent 125:21 birlaakoTay; kunhu belaai
inherit 107:30 angsa paabaa
initiate 106:23 suru karbaa
injury 80:19 coT
innocent 110:3 nirdos
insane 111:24 bawlaahaa; abujh
inside of, in 122:48 -maa; -maahaa
insolent 114:62 nithuri; naraamro maanus; almildo maanus
insufficient 118:46 apugdo, apugda
insult 108:5 bijeta karbaa
(bowed) instrument 72:44 larkaTak baajaa; saarangi
intelligent 111:18 bujhaki; buddhigara; chitro
(have sexual) intercourse 12:13 corbaa
interpret 93:29 artha phukaabaa
interrogate; cross-question 109:10 bhuthaabaa; kerbaa; metbaa
intestines 4:40 aaNTi
into 122:46 -maa; -maahaa
invite 88:49 nimto karbaa
iron (n.) 73:52 phaalaam
irrigate 32:24 paani laagaabaa; paani paaTaabaa
itch 13:28 khajwaabaa; cilaabaa

J

jackal 19:60 khaDgiraa
jack-fruit 27:22 kaTahar
jail 99:36 jhel; jhelkhaaNr
jaw 2:20 baangngaaraa
jealous 114:69 risaahaa
jerk 9:41 tarsabaa
jerk (caus.); frighten s.o. 9:41a tarsaabaa
join 75:20 jorbaa
joint 1:4 jorni; jorti
joint (of bamboo) 29:71 aaNkhaa
joke; laugh (caus.) 94:12a haNsaabaa
joke 103:15 khyaal karbaa; khyaal ThaaThaa karbaa
judge (n.) 99:34 haakim
judge (v.) 109:12 nisaap karbaa; muddaa chinbaa; niyaa karbaa; pharsyaabaa
(give final) judgement 109:22 chinbaa; pharsyaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

juice (fruit) 56:26 ras (phalphalak ras)
jump across 8:29 phaTakka naanghabaa
jump down 8:28 uphrabaa
jump over 8:27 naanghabaa
jump up 8:26 uphrabaa

K

keep 68:25 dharbaa
keep unused; save 62:40 saaNthbaa; jogaabaa
kick 11:61 laaTe bayThyaabaa
kid 18:39 paaNThi; bokaa
kidney 3:38 caray
kill 12:14a maarbaa
kill a sacrificial animal 95:27 maar kaaTbaa; maar chinbaa
kind (aj.) 114:67 dayaalu
kindle; transmit (tr.) 52:3a salgaabaa
kindling 46:52 jhiNjhaa
kindness 80:8 daayaa
kiss 88:51 cumbaa khaabaa; cummaa karbaa
kitchen 45:36 bhaansaaghar
knead 59:8 muchbaa; saanbaa
knee 6:79 ghuNraa
knife 71:19 churi; karDa
knife (pocket) 71:18 cakku
knit; weave 66:5 binbaa
knock (on door) 54:21 Dhak Dhakyaabaa; Dhak Dhakaabaa
knot 71:29 DeNkh
know 92:19 thaahaa bhebaa; jaanbaa
know s.b. 88:55 cinhbaa (cinbhaa)
know how to do something 126:2 karbaa jaanbaa
(make) known; mention 92:19a jaanaabaa

L

ladle 46:56 Daaru
lake 39:72 talaau
language 98:22 bhaakhaa; kahin; boli
large shawl 58:45 pachawri
last (aj.) 77:34 paachullo; paachulkok
last (stay in condition) 69:32 khapbaa (khappaa); tikbaa
(make) last 69:32a khapaabaa
last (duration) 40:5 samma bhebaa
last night 36:31 kaalhuraati; jaaila raati
last year 37:39 parkaaiN
late 124:19 abelaa; Dhilo
(be) late 40:1 Dhilaabaa; Dhilo bhebaa
laugh 94:12 haNsbaa
laugh (caus.); joke 94:12a haNsaabaa
lay (egg) 23:14 Dimaa paarbaa; Dibaa paarbaa
lazy 112:31 alsi
lead (on a rope) 24:35 Doryaabaa
leaf 30:80 paataa
leak 61:24 cuhabaa
lean (against s.th.) 54:12 adhes laagbaa; adhyaas laagbaa
learn 91:3 sikhbaa
learn by heart 91:9 kanTha karbaa
least 124:10 seghuiNsaNw kam
leave; start out 104:31 saaet dithaabaa
leave behind 104:32 chaarbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

(land) leech 20:76 joNk
(water) leech 20:77 baayaar
left (direction) 120:19 baaoN; debryaapoti; debro
left arm 4:47 baaoN pokhraa
left-handed person 80:15 debryaa
leg 4:53 Taang; gor
lemon 27:21 kaakti
lend (money) 105:5 saapaT debaa
lend (things) 105:7 paNyca debaa
lenient 112:42 kaNwla
leopard 19:64 citwaa
leprosy 81:30 maahaarog; kusThi rog; ghurghuryaa rog
less 124:8 kam
let s.o. do s.th. 126:4 karbaa debaa
level ground 38:63 maydaan; samme ThaauN
liar 98:18 phaaTaabaa; DhaNThwaa
lick 22:7 caaTbaa
lid; cover (n.) 46:55 jhakni; jhaknaa; birko
lie (n.) 98:17 jhuTThaa; DhaaNTh
lie (prevaricate) 89:75 DhaaNThbaa; jhuTh baajbaa
lie down (go to bed) 12:17 sutbaa
lie down; turn over o.s. 53:11 palTabaa
life 80:12 jin.gi
(long) life 80:13 laamo jin.gi
ligament 2:7 haarak bandhan
light (aj.) 115:4 hallung
light (intr.) 52:1 balbaa; jigbaa
light (tr.) 52:1a baalbaa
lightning 37:50 betaal; milkaahaat
like (preposition) 129:35 paraNw
like (v.) 94:10 man poraabaa; man porbaa
lime (mineral) 44:14 cun
limp 8:25 tengwhaabaa
lip 3:24 oTh
listen (tell) 85:17 sunbaa
listen (tell) (caus.) 85:17a sunaabaa
live (aj.) 110:9 jiuNTo
live (v.) 13:32 baaNcbaa
live (be spared) 87:38 baaNcbaa
live (sit, stay) 53:8 basbaa
liver 6:85 karji
lizard 19:65 bhaalyaa mur; kikraaNs
load (v.) 104:28 caarhaabaa; upray saamaan caarhaabaa
lock (n.) 44:26 saaNcaa; taalcaa
lock (v.) 54:16 saaNcaa laagaabaa
loft 45:35 parwaak ghutaraai; baagum baagum karihin ghutarbaa
loin cloth 57:39 dhoNti; nangawTi
long 123:67 naabo; dhaango
long for 94:9 caahaa karbaa
long life 80:13 laamo jin.gi
look at 92:15 dithaabaa
loom 57:34 taano; taan
loose (aj.) 115:2 kholho
loosen 69:39 kholhaabaa; kholho paarbaa
lose; be defeated 90:85 haarbaa
lose s.th. 90:85a haaraabaa
loud 117:29 carko aawaaj; barke aawaaj
louse (head) 21:101 okon (kaapaar)
louse (body) 20:87 cilrhaa
louse egg 20:88 nikh
love (n.) 79:1 maayaaN; pirti; pirati; paryaam
love (v.) 88:52 maayaaN karbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

low 120:9 hoNco; choTo
low pitch 117:32 choTke sor; masina sor
lunar eclipse 36:29 caandaa garhan
lung 3:34 phuphus
lungi 57:40 lunggi; gunyaa

M

(be) made; become 48:4; 127:15 banbaa; tiyaar bhebaa
make; prepare 127:17 paarbaa
make (artifacts) 127:15a baanaabaa
make known; mention 92:19a jaanaabaa
make last 69:32a khapaabaa
make sour 64:17a amtaabaa
make tired 12:15a hadyaabaa
make unclean 107:28a chuTamaahaa paarbaa
make up (adorn oneself) 14:39 singaar karbaa, singaar paaTaar karbaa
malaria 81:32 awlyaa jar
man 98:21b purkhar (maanus)
(poor) man 99:28 garip maanus
(rich) man 99:27 dhani maanus
mango 27:20 aaNboT
many 78:56 dhere
market 100:55 baajaar
(settle a) marriage 106:19 bihaau chinbaa; bihaau sidhaabaa
(give s.o. to be) married 106:18 bihaau karidebaa
marrow 1:3 seNThu
marry 106:17 bihaau karbaa
mask 83:59 ancinhaauro banbaak cij
massage 14:35 merbaa; maalis karbaa
master 101:59 maalik
mat 45:32 cokri
match (intr.) 67:11 milbaa; ekke bhebaa
match (tr.) 67:11a milaabaa; ekke paarbaa
measles 81:37 daadraa
measure (cloth) 67:13 cheNkbaa, lugaa cheNkbaa
measure (caus.) 67:13a cheNkaabaa, lugaa cheNkaabaa
measure (eg. grain) 61:36 bhorbaa, dhaan bhorbaa
measure (liquids) 61:35 bhorbaa, raksi bhorbaa
meat 56:15 maas
medicine 82:43 biraNw
meditate 96:35 jaapbaa
meet 88:48 bheNtaabaa; bheNT karbaa
melon 29:54 kharbhujaa
melt (intr.) 74:17 pagrabaa
melt (tr.) 74:17a pagraabaa
mend 68:29 marmat karbaa; TaalTul karbaa
mention; make known 92:19a jaanaabaa
merchant 100:57 maahaajan; bepaari
merit 96:30 ijat kaamaabaa
message 100:42 khabar; saamaacaar
milk 56:20 durh
milk (a cow) 24:41 duhabaa
millet 28:43 dusi; kawni
mimic (an action) 51:10 haNsbaa; barnaabaa
miracle 83:64 acamma kaam
mirror 58:48 aynaa
miss 24:29 biraabaa
mix (intr.) 59:7 misbaa
mix (tr.) 59:7a misaabaa
mixed 124:11 misla

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

modest 114:61 raamro maanus
molar 3:25 jhamhiraa daaNt
mongoose 19:61 huNDur musaa; nyaaurhi musaa
monkey 19:53 bankar
month 35:19 maynhaa
moon 35:19a canDaa; ujraa
(full) moon 35:20 purnyaa
(half) moon 35:21 asTami
(new) moon 35:22 aNwsi
(waning) moon 35:23 aaNdhaar raat
(waxing) moon 35:24 ujraa
more 124:7 jyaadaa; dhere; ajha
morning 35:13 bihaani
mortar for pounding rice 45:42 uNkhar
mosquito 20:84 laamkhuTyaa; macchar; bhusnaa
moss 29:67 jhyaahu
most 124:9 seghuiNsaNw dhere; sebhunaa dhere
moth 21:92 kiraa bhusaa; kiraa phaTinggraa
mountain 38:55a paahaar; lekh; parbat
mountain range 38:56 jimik kunhu ek ThaaoNk bhaag bhori
mourn 88:53 bilaap karbaa
mourning 82:52 bilawnaa; bilaap
mouth 5:75 mukh
move; stir (intr.) 10:53 calbaa
move; stir (caus.) (tr.) 10:53a caalaabaa
move (to another place) (intr.) 10:54 sarbaa
moving 121:38 calihin raylha
mucus (nasal) 5:63 singhaan
mud 44:13 hilaa
multiply 92:23 gunbaa; gunaa karbaa
murder 98:16 hatyaa
murmur 85:7 gun.gunaabaa; gan.ganaabaa
mushroom (fungus) 29:62 bhuNrkur, bhurkuNr
music 97:6 baajaa
(bowed) musical instrument 72:44 larkaTak baaja; saarangi
musician 97:7 baajaa laahaar
must do 126:7 karbaa porbaa
mustache 2:14 daarh
mutter 84:4 parasta saarhaabaa; parasta bajbaa
mutton 56:16 khaNsi bheNraak maas

N

nag; criticize 89:66 khyaal karbaa; khisi karbaa
name 98:21d naauN
nanny (goat) 18:38 dhoryaa, Dhoryaa
nape of neck 6:82 gheNcaa
narrow 119:4 saangro
nasal mucus (phlegm) 5:63 singhaan
navel 3:36 goDhni;naabi
near 119:2 lajik
neck (nape) 6:82 gheNcaa
necklace 58:53 haari; kaaNthi; tilahari
need to do 126:9 karbaa caahaabaa
needle 57:32 tipni
neglect (fail to care for) 51:8 waastaa nahikarbaa
neigh (the horse) 25:45 ghoNraa keNheNkabaa
neighbor 99:31 lajikak paasak maanus; chimekak maanus
neither 78:43 naa ...
nerve 1:5 sir; nasa
nest 16:13 aNthraa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

net 71:24 jaal
never 125:25 kakhnuhu bheTaNw
new 125:23 nayaaN; lawo
new moon 35:22 aNwsi
(spread) news (intr.) 88:61 phaylhabaa
next year 37:41 aakho barkhe
night 36:34a raat
(last night) 36:31 kaalhuraati; jaaila raati
(tonight) 36:34 aajuraati; aaNbhi
nine 75:7 naNw
nineteen 76:10 unnays
ninety 76:21 caarbis das (nabbe)
ninety-eight 76:22 caarbis aaThaaro (anThaanabbe)
ninety-nine 77:23 caarbis unnays (unaansay)
nipple 3:33 dhephni
nod (with head) 11:64 mur hillaabaa
no one 78:51 kunhu bayne
none 78:42 kunhu bheTaNw
non-speaker; foreigner 98:24 bidesi maanus
north 34:7 uttar
nose 5:74 naaNk
nosering in septum 58:58 bulaaki
nosering in top of nose 59:59 phuli
nostril 3:23 naakak bhonggraa
not 129:36 bayne
nothing 78:49 cuTekaw bayne; cuTek
now 125:33 akhni
numb (aj.) 111:11 gangralaahaar; olopoTo bhela
(be) numb 13:30 lotbaa; lotnisaar karbaa
nurse (v.) 50:1 durh khuwaabaa
(child's) nurse 101:61 dhaaimaaiN (chawharyaa)

O

oath 83:66 kiryaa; pasTan; baaccaa
(swear an) oath 107:35 kabul karbaa
obedient 112:43 bollo maanlaahaar
obey 85:19 maanbaa
of 129:33 -k
offer; serve 65:29 Takraabaa
offer (to gods) 95:25 caarhaabaa
offering 84:69 bheNTi
oil 55:10 tel
okra (lady's finger) 29:55 raamturyaa
old 125:22 puraana
omit; err 86:32 biraabaa
one 77:30a ek
one-quarter 78:38 cawthaai
one-third 78:37 tihaai
one thousand 77:29 haajaar; ek haajaar; dassay
onion 28:46 piyaaj
open (aj.) 121:34 khullaa
open (v.) 54:17 kholbaa
opposite 123:4 ulTaa; unTaa
order s.o. to come 88:56 haaNkhraabaa
order s.th. 88:57 maangbaa
ornament 58:49 gahanaa
other world 83:53 orko sansaar; paralok (paralog)
out of 122:47 -bhare
over 122:51 upray
overflow 61:26 bhori bhehin herbaa; bhorihin herbaa
overtake 104:25 jitbaa; uchinbaa
owl 17:20 bhuDrung
own (possess) 107:33 aaphnik bhebaa
owner 100:51 maalik

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

P

paddle 105:37 caalaabaa (Dongaa)
paddy 28:39 dhaan
paddy ear 28:40 dhaanak baalaa
paddy field 30:76 khet
paddy plant 28:42 dhaanak DaaNth
pain 80:22 piraa; baathaahaat
painful 116:19 kasTa delaahaar; dukhadelaahaar
paint 97:8 rang
painter 97:10 citrakaarji; citrakaar
painting 97:9 citra bidhyaa
(a) pair 78:41 joraa
palm of hand 4:50 haath
pant 13:21 syaaNk syaaNk karbaa; syaaN syaaN karbaa
papaya 27:23 mewaa
parrot 16:15 sugaa
partial 124:17 aadhaa; apuraa, apura
pass (time) (intr.) 40:6 bitbaa
pass; spend (tr.) 40:6a bitaabaa; khatam karbaa; gaawaaNbaa
pass by 104:26 cheNok bhare jaabaa
patch 68:30 Taalhbaa (Taalbhaa)
path (trail) 43:1a paNydaa; goryaaNTo
pattern 57:35 DhaaNcaa; namunaa
pay 105:3 tirbaa
pea 29:59 keraauN
peacock 16:9 majur
peak 38:55 Taakuraa; cucuraa; culi
peanut 27:29 badam
peck 23:12 khoNktabaa; khopbaa
peel (out of shells) 60:15 chaaraabaa; nikaabaa
peel; sharpen (with knife) 60:13 taaNchbaa
peel (strip skin by hand) 60:14 nikaabaa; chaaraabaa
pen up (animals) 25:50 hulbaa; haalbaa; koNcbaa; corbaa
people 98:21 maanus
perch 23:11 algomaa basbaa; algomaahaa basbaa
perforated 121:36 bhong bhong bhela
perfume 27:18 saauhaar gandha
perhaps 128:4 sakyaa; bhekaa
perplex s.b. 95:19a Dare tarsabaa
(be) perplexed 95:19 aahaatbaa; Daraabaa
persecute 109:15 sataabaa; saaNtaabaa; hayraan paarbaa
persist 86:22 khurundhurun karbaa
person 98:21c maanus
pestle 46:43 lorhaa; musraa
persuade 86:23 maanaabaa; patyaaro paarbaa
pheasant 16:8 tinthelhaa
pick (v.) 31:18 Torbaa
pick up (tr.) 11:59a uThaabaa
pierce 49:26 cheNrbaa
pigeon 16:7 parwaa
pile up in a heap 49:19 thupryaabaa; dheryaabaa
pile up in layers 49:20 taha laagaabaa
(go on a) pilgrimage 96:34 tirtha karbaa
pinch 52:24 cingthabaa
pipe (tube) 72:33 lali
pitch (high) 117:31 barke sor; carko sor
pitch (low) 117:32 choTke sor; masina sor
pity s.o. 88:54 daayaa dekhaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

place 43:4 ThaauN
(burning) place 82:51 murdaa daarhaabaak ThaauN
plague 81:36 mahamaari; maahaamaari
plan 47:1 parbandha karbaa; intijam karbaa
plane (v.) 74:11 randaa laagaabaa; cilyaabaa
plant (n.) 26:1 gaach
plant (v.) 31:15 ropbaa (roppaa)
plant (paddy) 28:42 dhaanak DaaNth
plaster (with mud) 48:7 lepTyaabaa; nipbaa; (phackabaa)
play 102:2 khelbaa
play (caus.) 102:2a khelaabaa
play an instrument 102:7 baajaabaa
player 98:12 khelaari
pleasant 116:18 raamaaila
(be) pleased; happy 95:16 khusi bhebaa
please s.b. 95:16a khusi paarbaa
please s.o. constantly 95:20 rijhaabaa
plough (n.) 72:45 hor
plow (v.) 31:20 jotbaa
plow after putting manure 33:38 uplaabaa; pharkaabaa
plug (a leak) 62:37 bujnaa laagaabaa; bujaa laagaabaa
plugged 121:37 birko laagaala
plunder 108:3 luTbaa
plunder (caus.) 108:3a luTaabaa
pocket knife 71:18 cakku
point (to something) 104:27 khorhbaa (khorbhaa); khorhihin dekhaabaa
point (arrow) 71:15 dhanuk kaaNrak Tuppaa
poison 82:42 bikh
poison (fish) 71:23 bikh
(carrying) pole 70:4 lol
policeman 99:35 pulis; sipaahi
polish 74:18a Talkaabaa; Tilkaabaa
polish s.th.; brighten up 41:9a Talkaabaa; camkilo paarbaa
polite 114:65 sohomat, sohomat bhela maanus
pollen 26:16 phulak dhur
pond 29:73 pokhri; Dhob
pool 39:70 daha
poor 112:37 garip
poor man 99:28 garip maanus
pork 56:17 sungngurak maas
porter 101:62 bharyaa; kulli
possess (own) 107:33 aaphnik bhebaa
possible 125:34 paarelaa
post (column) 44:20 khaambhaa; tham
pot 46:54 bhaaNraa
potato 28:50 aalu
potato (sweet) 28:49 sakarkaNyDi
potter about 40:2 almalbaa
potter about (caus.) 40:2a almalaabaa
pound (grain) 60:12 kuTbaa
pour 61:29 khanyaabaa
practice 91:5 yaad karbaa; jaanyaa karbaa
praise 51:16 baakhaanbaa; baakhaan karbaa
prattle (chatter, babble) 55:24 barbaraabaa
pray 95:23 praathanaa karbaa; pukaarbaa; gocarbaa
prayer 83:65 pukaar; praathanaa
predict; foretell 96:41 paachu bhebaak kahin baajbaa
prepare 103:21 tayaar karbaa; tiyaar karbaa
prepare; make 127:17 paarbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

prepare (not material things) 127:16 tulaabaa
press down 9:36 kiNcbaa; jaaNTaabaa; cepTaabaa
press through; grind 60:11 beNtbaa; darbaa; pelbaa
pretend 89:76 niuN parbaa
pretty 113:53 raamro; naamro
prick (as a thorn) 31:10 ghoNcbaa
prickle 13:31 jham jhamaabaa; jhan jhanaabaa
pride 79:4 phurti; dhaak (seghuisaNw barke aaphnihi banbaa)
print 66:7 chaapbaa
promise 86:31 sat bhaakhaa karbaa
property 100:50 sampatti
protect 87:37 rachyaa karbaa
proud 113:59 phosro dhaak chaarlaahaar; moraasanak jaanla baajihin dhaak chaarlaahaar
prune (v.) 31:14 kalami kaaTbaa
pubic hair 2:10 chor
publish 67:7a chaapaabaa
pull 7:4 taanbaa
pull out (eg. khukuri) 73:2 thuNtbaa; jhiNkbaa; coNpi jhiNbaa
pulse (dal) 55:6 daal
pumpkin 28:52 pharsi; kundhaa
punish 51:18 saajaai debaa
(sprinkle water of) purification 107:26 chiTo haalbaa; chiTo khanyaabaa
(become) purified (intr.) 107:27 coNkho bhebaa
purify (tr.) 107:27a coNkhyaabaa
pus 5:60 pij
push 7:11 Thelbaa
put away 64:23 pansaabaa
put away (in box) 68:26 dharbaa; thankaabaa; thankyaabaa
put down (cause to alight) 22:10a utraabaa
put down (cause to sit) 53:8a baasaabaa; caarhaabaa
put in; fix 48:10 jhabraabaa (sonoi jhabraabaa); jaDaan karbaa
put in the right place; store 49:21 thankyaabaa; dharbaa
put on (the stove) 63:15 caarhaabaa; culhamaa bhaat paakbaaklaai caarhaabaa
put to sleep 12:17a sutaabaa

Q

quarrel 90:81 jhagraa karbaa
quarrel with words 90:80 jhagraa jhagri karbaa
(cross-) question; interrogate 109:10 bhutaabaa; kerbaa; metbaa

R

rafter 44:18 baati; karaNw
rain (n.) 37:47a jhari; paani
rain (v.) 41:12 paani porbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

rain shield 59:61 ghum
raise 50:6 paalbaa
(mountain) range 38:56 jimik kunhu ek ThaaoNk bhaag bhori
rat 18:50 musaa
rattan; cane 44:19 beNT
rattle 102:9 chyaaiN chyaaiN paarbaa
reach for 8:22 lamkihin hiNthbaa; chito chito hiNthbaa
reach (there) 104:34 pugbaa
reach (caus.); bring (there) 104:34a pugaabaa; puryaabaa
read 91:1 porhbaa (porbhaa)
real 124:13 saaNcci; khaas
recite (poem, legend) 91:8 kanTha sunaabaa
recover; get well 15:48 bisek bhebaa; raamro bhebaa; naamro bhebaa
rectum (anus) 4:43 bong
red 117:36a raktaaro
reed 27:30 ningaalo baaNs
refuse 65:35 nahimaanbaa
regret 86:34 apsac maanbaa
rejoice 94:15 raamaabaa
release 109:17 chuTkaaraa debaa; chuTaabaa
remain 127:19 rahabaa
remember 91:10 samjhabaa; bujhbaa
remind 91:10a samjhaabaa
repair 74:24 baanaabaa
repay (a loan) 105:4 rin tirbaa
repeat 91:7 sang sanghi baajbaa
repent 86:35 jhaNkhbaa; pachutaabaa
repulsive 115:77 nahijhumaalaahaar; naanaamro
request 85:20 bimti karbaa
rescue; save 87:38a baaNcaabaa
resemble 92:17 ekke bhebaa; ohorong bhebaa
respect 51:19 aadar karbaa; maan karbaa
rest (from work) 49:24 hadhyaauni maarbaa; saaNthaabaa
rest 104:33 saaNthaabaa; bhaaraa bisaabaa
(be) restless 54:22 chaTpaTaabaa
return (come back) 104:36 pharkabaa; pharkihin aabaa
return (caus.) (come back) 105:36a pharkaabaa; phirtaa karbaa
review 91:6 dohoraabaa
rhinoceros 18:47 gaNyDaa
rib 3:32 karang; paaNjar
rice broth 55:4 phaaNro
rice (cooked) 55:2 bhaat
rice (uncooked) 55:3 caaur
rice (unhusked); paddy 28:39 dhaan
rice flour 56:24 saatu (caaurak saatu)
rice straw 27:33 poraal
rich 112:36 dhani
rich man 99:27 dhani maanus
ride (on horse) 25:44 ghoNraa carhbaa
ridicule 89:65 haNssiuraabaa
right (correct) 118:41 Thik
right (direction) 120:18 daynha
right arm 4:46 daynha pokhraa
ring (finger) 58:55 angThi
rinse 64:21 dhobaa
(become) ripe; soft 63:13 galbaa
ripen 30:4 paakbaa
ripen (caus.) 32:32a gumsaabaa
ripen artifically in a hotbed; dry ferment 32:32 gumsabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

rise (sun) 41:7 jhulkabaa, lahur jhulkabaa
river 39:79 laddi
road 43:1 paNydaa; satak
roast; burn 63:9 paakaabaa
rob 108:1 Dakayti karbaa; cori karbaa
rock 38:60 paharaa; sil
roll over 8:31 laripachri karihin khelaabaa; lotho potho karihin khelaabaa
roof 44:15 chaanh
rooster 16:2 bhaalyaa
root 30:81 jar
rope 71:28 barlaa; barke Dor
rough (uneven, not smooth) 121:30 khaskaaro; khasra; khasro
round 122:66 Dolo
rub 75:19 misbaa; masbaa
rub in (oil) 14:36 tel ghaNsbaa; tel laagaabaa
rude 114:66 sohomat nahibhela maanus
ruminate 25:40 cyaabhur khaabaa
run 8:32 dagrabaa; dugrabaa
run after to catch 23:24 lakhrabaa; lakharbaa; nangraabaa
run away 7:9 paaraabaa

S

sacks (set of); wallet 70:6 jhoraa
sacred 115:75 pabitra; coNkho
sacrifice (n.) 84:68 balidaan (pujaa karbaak kaam)
sacrifice (v.) 95:26 balidaan karbaa
sad (aj.) 113:50 dikdaar
(be) sad 95:17 dukhi bhebaa; sog posbaa
saddle (terrain) 38:65 khok
saliva 5:64 laal
salt 55:8 nun
salty 116:26 nunila; nunaail
sand 40:85 balwaa
sandal 58:50 caTTi; khaaraauN; latraa
sane 111:23 buddhigara
sap (resin) 26:8 cop; ras
sapling 26:14 birwaa
sari 58:43 gunyaa; saari; pharhyaa; jaamaa
save; keep unused 62:40 saaNthbaa; jogaabaa
save; rescue 87:38a baaNcaabaa
savory 116:20 suwaarilo
saw (cut by sawing) 74:10 aaraa laagaabaa; aaraaisaNw cirbaa
say 90:89 baajbaa
scaffold 44:22 Tawwaa; Tewaa
scatter 49:17 chaarbaa
school 99:37 paarsaal; skul
scold 51:15 gaarDebaa
scoop out 65:32 ughaabaa
scorch (burn (intr.)) 63:8 Darhbaa (Darbhaa)
scorpion 20:73 bich
scrape 66:40 kotyaabaa
scratch (an itch) 14:40 khajwaabaa
scratch (as a thorn) 31:11 cithrabaa
scream 85:9 cicyaabaa
scrub (pots) 64:20 maasbaa
sea 39:74 saamunra, samunra
search for 48:13 khojbaa
season (dry) 36:26 heuNr
season (wet) 36:27 barkhaa
season (something) 63:14 maasaalaa haalbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

season with spices fried in butter 64:18 jhaanbaa
second 77:31 dosro
seduce 86:27 phaaNsaabaa
see 91:14 dekhbaa
seed 30:79 biyaa
seed bed 30:73 biyaangi
self 129:28 aaphni
selfishness 79:6 aaphnik maaten
sell 105:2 beNcbaa
seller 100:53 beNclaahaar
send 7:12 paaThaabaa
sense odor (smell) 12:10 sungabaa
separate (intr.) 90:82 chuTbaa
separate (tr.) 90:82a chuTyaabaa
serve (a master) 107:34 sewaa karbaa
serve; offer 65:29 Takraabaa
serve out; distribute 65:30 baaNtbaa; bhaag laagaabaa
serve out rice 65:31 baaNtbaa, bhaat baaNtbaa
servant 101:60 nokor; caakar
set (sun) 41:10 astaabaa, lahur astaabaa
set of baskets 70:5 kaaNrhaath
set of sacks; wallet 70:6 jhoraa
settle a marriage 106:19 bihaau chinbaa; bihaau sidhaabaa
seven 75:5 saat
seventy 76:19 tinbis das (sattari)
severe 112:41 karaa
sew 67:8 sibaa; siyaabaa
(have) sexual intercourse 12:13 corbaa
shake 11:62 hilaabaa; hillaabaa
shallow 120:11 thaakkaat; nahigayrho
shaman 83:58 jhaaNkhri
share 107:32 baaNtbaa
sharp (edged) 121:26 laagaaro; laaglaahaar
sharp (pointed) 121:27 tikho; giNthlaahaar
sharpen; peel (with knife) 60:13 taaNchbaa
sharpen (with a small machine) 73:5 saan laagaabaa
sharpen (a point) 73:6 tikhraabaa
shave 14:34 daarh muraabaa
shawl (large) 58:45 pachawri
she (he) 128:12 u (with intr.); oNhi (with tr.)
shear (sheep) 25:49 muraabaa; kaaTbaa
sheath 71:20 daab
shed (cow) 43:8 gaaik goTh
sheep 18:40 bheNraa
shell (egg) 56:14 kholrhaa, khorlhaa
shell (animal body part) 20:72 khapTi
shift s.th. (tr.) 10:54a saarbaa
shin 4:55 ladharaa; theunhaa
shine (as metal) 74:18 Talkabaa
shine (sun) 41:8 porbaa, lahur porbaa
shirt (Nepali) 57:37 kamic
shiver 11:63 jaare thartharaabaa
shoot 24:28 bajraabaa, baajraabaa
shoot up quickly 33:42 halakka barhbaa
(bamboo) shoots 29:70 taawaaN, taaNwaa
shop 100:56 pasal; dokaan

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

short 119:5 choTo
shoulder 3:27 kaaNrh; kumh
shoulder bag 70:10 jholaa
shoulder blade 4:45 beni
shout 85:10 haaNkhraabaa; cicyaabaa
show 92:14a dekhaabaa
shrew 18:51 ciNc
shrink (intr.) 67:18 khumcabaa; khoNcrabaa
shrink (tr.) 67:18a khumcyaabaa; khoNcraabaa
shrub 26:3 pothraa
shut (aj.) 121:35 bandha
shut (v.) 54:18 bandha karbaa
shut in 54:19 thunbaa
shut out 54:20 baahaar paarbaa; niskaabaa
shutter (window) 44:28 jhyaalak jhakni
sick 112:28 beraami; rogi
sickle 72:47 haNswaa
sift 59:5 caalbaa
sigh 94:6 khuia karbaa; pirporihin khuia karbaa
sign 97:3 cinho
(be) silent 94:7 cupcaap rahabaa; cuplaahin rahabaa
silver 73:50 caaNri
sin (n.) 84:72 paap
sin (v.) 96:29 paap karbaa
sing 102:3 gitkaabaa
singe 24:32 jhoNsbaa
singer 97:5 gitkaalaahaar
sink (intr.) 42:26 Dubbaa, dubbaa
sink (caus.) 42:26a Dubaabaa, dubaabaa
sit (stay, live) 53:8 basbaa
sit (caus.); put down 53:8a baasaabaa; caarhaabaa
sit cross-legged 53:9 palayTi maarbaa
six 75:4 cha; chaw
sixty 76:18 tinbis (saaTThi)
skeleton; bone 1:2 haar; haaremaa
skillful 112:34 sipaala
skim (take off cream) 60:18 tar kaaTbaa (dahik tar kaaTbaa)
skin (n.) 5:71 chaalaa
skin (v.) 24:31 chaalaa chalyaabaa
skirt 57:42 ghoghraa
skull 2:15 khappar
sky 34:2 aagaas; sarga; aakaas
slander (someone) 52:26 sunaabaa; pol karbaa; durnaam karbaa
slave 99:29 caakar; kaamaaraa
sleep 12:16 niraabaa
(stay without)sleep 96:36 jaago basbaa
slender 112:40 kaNwla man
slick 115:13 pichro
slide (earth) 43:28 bhasbaa; payra jaabaa; payra bhatkabaa
sling 70:3 bihiNti
slip 10:55 pichrabaa
slope (n.) 38:58 bhiraalo; orhaalo
slow 122:41 bistaare
slowly 122:42 bistaare; Dhilo
small 123:68 choTke
smallpox 81:35 maai
smell (flower) 30:3 gandhaabaa; baasaabaa
(give to) smell 12:10a sunghaabaa
smell (sense odor) 12:10 sunghabaa
smile 94:13 muskuraabaa
smithy 47:69 aarhan
smoke (n.) 47:66 dhuNwaaN
smoke (v.) 103:17 ammal khaabaa
smooth 121:29 cilla; cillo

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

snail 20:71 pichro pilwaa
snake (big) 19:69 barke saap
snake (small) 19:70 choTke saap
snap with fingers 103:11 duigwaa angur jhujhaahin piTik-piTik baajaabaa
snatch away 23:25 jhamTabaa
sneeze (n.) 81:27 chiNkbaa
sneeze (v.) 13:27 chiNkka karbaa
sniff 22:5 suNk suNk karihin sunghbaa
snore 13:18 ghoraabaa
snout 18:34 thosnaa
snow (v.) 41:13 heuN porbaa
soak (intr.) 67:15 bhijbaa
soak s.th. (tr.) 67:15a bhijaabaa
soap 47:65 saaban
sober 114:73 raksi nahikhaaila
soft (aj.) 115:8 laram; kaNwla
soft (not loud) 117:30 masina aawaaj; choTke aawaaj
(become) soft; ripe 63:13 galbaa
solar eclipse 36:28 surja garhan
sole (of foot) 5:58 paytalaa
soldier 100:48 sipaahi; palTan
solid 121:31 khaNrilo; kasilo
some 78:53 cuTek
some time ago (before) 125:32 takhni
someone 78:50 kunhu bheTaNw; kunhu
something 78:48 cuTek, cuTek cij
song 97:4 git
soot 45:39 dhuwaaNs
sorrow 80:11 dukh
sort (separate kinds) 33:36 chuTyaabaa
sound (v.) 102:8 sunbaa
soup (broth) 55:7 jhor
sour (aj.) 116:24 aamto
(become) sour 63:17 amtabaa; aamto bhebaa
(make) sour 64:17a amtaabaa
south 34:8 dakhin
sow 31:19 charbaa
soya bean 29:57 bhaTmaas
span of hand 122:44 bittaa
(be) spared; live 87:38 baaNcbaa
sparks 46:45 jhilkaa
sparrow 16:10 bhangayraa caray
speak (a language) 84:3 saaraabaa; baajbaa
spear 71:16 bhoklaa; barchaa
speech 99:40 bhaasan
(cast a) spell; bewitch s.o. 96:43 poksobaa; boksi laagbaa
spend (tr.); (pass) 40:6a bitaabaa; khatam karbaa; gaawaaNbaa
spices 55:5 maasaalaa
spicy; hot 116:23 karuo, kar o
spider 20:81 makuraa
spill 61:27 herbaa, paani herbaa
spin (thread) 66:2 kaaTbaa
spindle 57:33 katwaa, katuwaa
spine (body part) 3:30 DaaNDaar
spirit 83:55 hangsa; paaraan; aaNT
spit 12:6 thukbaa
splash 42:21 chitbaa; chyaapbaa
spleen 3:39 phiho
split (wood) 53:6 cirbaa
split (caus.) 53:6a ciraabaa
spoil (fruit) (intr.) 31:6 kuhabaa
spoil (be damaged) 75:23 bigraabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

spotted 118:39 Daglaagla, Daaglaagla
sprain (intr.) 15:51 markabaa
sprain (tr.) 15:51a markaabaa
spread (intr.) 33:37 phiNjbaa
spread (manure) (tr.) 33:37a phiNjaabaa
spread (news) (intr.) 88:61 phaylhabaa
spread (tr.) 88:61a phaylhaabaa
spread out (mats) 54:13 ochyaabaa; paarbaa
spring (water) 39:68 bhul, paanik bhul
sprinkle water of purification 107:26 chiTo haalbaa; chiTo khanyaabaa
sprout 31:8 birwaa uThbaa
sprout (caus.); grow (tr.) 31:8a birwaa uThaabaa
sputum 5:65 khokhlaa
squeak (as a hinge) 48:12 cuNikka karbaa
squeeze (juice) 60:19 nicrabaa
squirrel 18:52 lokhorkyaa
stack up (sheaves) 32:31 kunyaa laagaabaa
stagger 86:28 dangpaarbaa
stalk 26:2 DaaNTh
stammerer 80:16 bhakbhakyaa
stamp 8:34 Taang bajraabaa
stand (intr.) 53:10 ubhabaa; thadhyaabaa
stand (caus.) 53:10a ubhyaabaa; thadhyaabaa
star 35:24a taaray
start to do (doing s.th.) 126:11 karbaa thaalbaa
start out; leave 104:31 saaet dithaabaa
stationary (aj.) 121:39 roklo; cuplaala; cupcaap
stay (sit,live) 53:8 basbaa
stay without sleep 96:36 jaago basbaa
steal 108:2 coraabaa
steal (caus.) 108:2a coraabaa
steam (n.) 46:46 bhaaph
steam (intr.) 62:4 bhaaphbaa
steam (tr.) 62:4a bhaaphaabaa
step on 9:35 Tekbaa
stick (staff) 70:2 thenghaa
stick (intr.) 48:6 TaaNsbaa; citkabaa
stick (tr.) 48:6a TaaNsbaa; citkaabaa
sticky 116:14 citkalaahaar
sting (insect) (n.) 20:74 (khaawaai, Dasaai) laari
sting (insect) (v.) 23:20 khaabaa; cipbaa (cippaa)
stingy 113:46 ciccaa; poNr cippaa; lobhi
stink 31:7 gandhaabaa
stir; move (intr.) 10:53 calbaa
stir; move (caus.) (tr.) 10:53a caalaabaa
stir up; stoke 53:7a dankaabaa, aagi dankaabaa
stoke; stir up 53:7a dankaabaa, aagi dankaabaa
stone 40:84 doNkho
stoop (bend down) 8:33 neuNrhabaa; neuNkabaa
stop 10:50 arbaa; Thamhbaa
stop; hold up 90:87 cheNkbaa; rokbaa
store; put in the right place 49:21 thankyaabaa; dharbaa
storm 37:44 bihaar
story 98:13 kaathaahaa
stout 112:39 khaailaagdo
straight 120:23 sojho
strain 60:20 chaanbaa
(rice) straw 27:33 poraal

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

(wheat) straw 27:34
DaaNth; lal
stream 39:78 kholaa;
kholsi
stretch (intr.) 9:39
tankabaa
stretch (tr.) 9:39a
tankaabaa
strike (something) 9:37
bajraabaa, baajraabaa
string (n.) 71:30 Dor
string (beads) (v.) 67:12
giNthbaa, maalaa giNthbaa
string; hang (a rope) 74:14
TaaNngbaa
string bean 29:58 bori
(naabo chim)
strip (skin by hand); peel
60:14 nikaabaa;
chaaraabaa
striped 118:40 dhaarkyaa
strong 110:5 balyo
(get) stuck 54:14
atkabaa
(get) stuck (caus.) 54:14a
atkaabaa
study 91:4 porhbaa
(porbhaa); sikhbaa
stumble 11:57 Thes
laagbaa
stump 26:11 ThuNThyaa;
khuNTaa
(become) stunted and
fruitless 33:41
Theunhaabaa
(make) stunted and
fruitless 33:41a
Theunhaabaa
stutter 84:5 bhakbhakaabaa
succeed (in an attempt)
90:84 kaam banbaa;
saphal bhebaa
suck 50:2 cusbaa
suck (caus.) 50:2a
cusaabaa
sufficient 118:45 pugda;
pugnyaa
sugar 55:9 cini
sun 34:11a lahur; suruj
sunrise 35:12 lahur
porbaak belaa
sunset 35:15 astaabaa;
lahur astaabaak belaa
suspect s.o. 108:8
sangkhaa laagbaa
swallow (v.) 65:38 lilbaa
swallow (bird) 16:11
geuNthali
swamp 39:77 gyaaj gyaaj
jimi
swear (an oath) 107:35
kabul karbaa
sweep 48:11 baadhraabaa
sweepings 46:48
baaDhaarkudhaar
sweet 116:22 guriyo
sweet potato 28:49
sakarkaNyDi
swell 14:45 sujbaa
swim 10:48 pongrabaa
swing (intr.) 9:42
hilbaa; hallabaa
swing (caus.) (tr.) 9:42a
hallaabaa; hilaabaa
sword 71:21 talwaar

T

tail 22:106 puNcchar
take 7:10 lebaa
take care 50:4 hercaahaa
karbaa; dithaai sunaai
karbaa
take down 68:22 jhiNkbaa
take off (the stove) 63:16
pherbaa
take (cream) off; skim
60:18 tar kaaTbaa
(dahik tar kaaTbaa)
take out (of box) 68:27
jhiNkbaa; niskaabaa
talk 84:2 baat maarbaa;
kahin karbaa
tangerine 27:26 suntalaa
tangle (tr.) 74:13a
awjhaabaa; aljhaabaa
(become) tangled (intr.)
74:13 awjhabaa; aljhabaa
taste (eat a sample) 61:23
caakhbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

(collect) taxes 108:39
jammaa karbaa
tea 56:21 cyaa paani
teach (book knowledge)
91:1a porhaabaa
teach (skills) 91:3a
sikhaabaa
teacher 99:38 guru;
maasTar
tear 68:28 cirbaa;
phaataabaa
tears 5:62 lor
tease 89:64 jiskaabaa;
gijyaabaa
tell 84:1 bolbaa; khabhar
debaa
temple (body part) 2:17
kanpiraa; kancaT
temple 83:61 thaan;
deuthaan
tempt 86:26 anta lebaa;
jaaNcbaa
ten 76:8 das
terrace 30:74 gaarhaa
terrace wall 30:75 denga;
kaaNrhalyaa
terrible 119:55 Daraauni;
barke; bhaayaanak
tether (an animal) 24:36
baaNrhbaa (baaNrbhaa)
that 129:23 u
thatch 44:16 kharh;
gharchaarbaak kharh
theft 98:19 cori
these 129:25 i
they 129:21 ukharwhaa (w.
intr.); ukharwhaai (w. tr.)
thick (density) 115:5
baakkula
thick (dimension) 119:6
moTo; barke
thief 98:20 cor
thigh 4:54 jaangh
thin (density) 115:6
paatro
thin (dimension) 119:7
dubra; paatro
thin; even out (young plants)
33:40 paatro bhebaa
(birwaa paatro bhebaa)
think 92:12 guNrbaa;
bicaar karbaa; socbaa
third (aj.) 77:32 tesro
thirteen 76:9 terha; terho
thirty-nine 76:15 ekbis
unnays (uncaalis)
thirty-one 76:14 ekbis
eghaaro (ektis)
this 129:22 i
this very one 129:22a
hawhe
this year 37:38 eskaaiN
thorn 26:6 kaaNTaa
those 129:26 u
thou; you 128:11 tuiN
thousand 77:29 haajaar;
ek haajaar; dassay
thread (n.) 57:31 sutaa
thread (v.) 67:9 sutaa
chiNraabaa; bhaaraabaa
threaten 86:25 dhamki
debaa
three 75:1 tin
three days after tomorrow
36:37a kaanyaa karsu
three-quarters 78:40
tincawthaai
thresh (rice and wheat)
33:33 jhaaTbaa
thresh by beating with stick
(millet, buck-wheat)
33:34 kuTbaa
throat 3:26 gaaraa;
gheNcaa; ghaaNTi
through 122:53 -bhare
throw away 9:38
ghughaabaa
throw out; discard 64:26
phin.gabaa; ghughaai
jaabaa
thumb 4:52 nemthyaa angur
thunder (n.) 37:49 megh;
garjaahaat; gaaraangngurung
thunder (v.) 41:16 megh
garjabaa
thunder strike 41:18
caTyaang porbaa; garjate
caTyaangnga karbaa
thrust (knife) 73:3
dhosbaa, dhasbaa
tickle 52:25 gucki
laagaabaa
tidy up a dry field after
sowing 33:39
baaNcaabaa; jiyaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

tie up (laces) 69:40 baaNrhbaa (baaNrbhaa)
tiger 19:63 baagh
tight 115:1 kasla
tighten 69:38 kasbaa
tinder 46:51 cayli (caaNroe salgalaahaar sallaa kaaThak cayli)
tire (become tired) 12:15 hadyaabaa
tired 112:32 hadyaala
to 129:29 -laai
toad 19:67 khasryaa beng
tobacco chewing 29:63 surti
tobacco smoking 29:64 taamaakhu
today 36:30 aaju
toe 5:59 Taangak angur
together 78:47 sanghi
tomato 27:28 male bhaanTaa; golbheNDaa
tomorrow 36:35 kaalhu
(day after) tomorrow 36:36 parsu
(two days after) tomorrow 36:37 nikarsu
(three days after) tomorrow 36:37a kaanyaa karsu
(four days after) tomorrow 36:37b bhaalyaa karsu
tongs (fire) 46:50 cemTaa
tongue 6:77 jibh
tonight 36:34 aajuraati; aaNbhi
too many 79:55 bartaa; dhere
too much 79:54 bartaa; dhere
tool 70:1 khil kaaNTaa; haath hathyaar; kal kaaNTaa
tooth 6:76 daaNt
tortoise 22:109 thoro
torture 108:16 saasnaa debaa
total 78:46 puraa; jammaa
touch 10:52 chubaa
towards 122:54 -poti
town 43:3 sahar
toy 72:35 khelawnaa; keraakuti khelaabaak cij
trade 105:11 bepaar karbaa
trail (path) 43:1a paNydaa; goryaaNTo
transgress 108:7 niyam naangihin kicchu kaam karbaa
translate 93:28 ulTaa karbaa; unTaa karbaa; pharkaabaa
transmit fire; light (intr.) 52:3 salgabaa
trap (animal) 71:25 khor
trap (bird) 71:26 paaso
trap (fish) 71:27 Tip; maachaa baajhaabaak paaso
travel 103:20 pardes hiNthbaa
tray (winnowing) 72:48 supaa
treat; cure 15:49 biraNw karbaa; biraNw jharaw karbaa; upkaar karbaa
tree 30:78 gaach
tremble 9:40 thartharaabaa; thartharkarbaa
tremble (caus.) 9:40a thartharaabaa; kaaNpaabaa
trouble s.b. 95:17a dukh debaa
true 118:43 satte; saaNcci
trunk (animal) 19:55 suNrh
trust 87:39 bharasaa karbaa; bhar karbaa
tube (pipe) 72:33 lali
tuberculosis 81:31 sukyaanaas rog; khoNkhrot
turban 58:44 pheNTTaa; pagri
turn away; get away 64:22 ningrabaa; nithrabaa; tarkabaa
turn back (intr.) 9:44 pharkabaa
turn back (tr.); give back 9:44a pharkaabaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

turn over (intr.) 9:43 palTabaa
turn over (tr.) 9:43a palTaabaa
turn over o.s. (lie down) 54:11 palTabaa
turn over s.th. 54:11a palTaabaa
turtle 19:68 kachwaa
tusks 19:56 daarhaa
twenty 76:11 bis
twenty-nine 76:13 ekbis naNw (untis)
twenty-two 76:12 ekbis dui (baais)
twig 26:10 Daalaa
twilight 35:16 gaai Dhukaauni; gaai baaNrhbaak belaa
twinkle (stars) 41:9 Talkabaa; Tilkabaa
twist 66:3 baaTaarbaa; murmuryaabaa
twist (a limb) 15:50 nimthabaa; maskabaa
twist (a rope); braid 74:15 baaTbaa
twisted 120:24 baaTaarla
two 77:31a dui
two days after tomorrow 36:37 nikarsu
two hundred 77:28 duisay; dasbis
two-thirds 78:39 duitihaai
typhoid 81:34 antaryaa jar

U

ugly 113:54 naanaamro; naraamro
umbilical cord 3:37 puran
umbrella 59:60 chaTyaa; chaataa
(become) unclean; impure (not physically) 107:28 chuTamaahaa porbaa
(make) unclean 107:28a chuTamaahaa paarbaa
uncooked rice 55:3 caaur
under 122:52 tar
understand 86:30;93:30 bujhbaa; jaanbaa; kahin bujhbaa; samjhabaa
undress 69:34 sotkaabaa; phuklaabaa
unfriendly 114:64 almildo maanus
unhusked rice; paddy 28:39 dhaan
unimportant 118:48 nahijaduri
unmixed 124:12 nahimisla; khaaNTi
unsavory 116:21 bisuwaarilo
untie (laces, knot) 69:41 phokaabaa
until 125:31 samma
up 122:49 upar; upray
uproot 31:16 upkabaa, upkaabaa; utkaabaa
urge 65:33 kar laagaabaa; kar karbaa
urinate 12:8 mutbaa
urine 5:70 mut; pisaap
use (a tool) 73:1 caalaabaa; calan karbaa

V

vaccinate 73:7a khopaabaa
valley 38:64 khok; khaarh; khaalTaa
variegated 118:37 rang birangak
various 124:5 thari tharik; bhinne bhinne
vegetable 28:45 saagpaat
veranda 44:23 baarha tali; kawsi
vertical 120:12 Thaarhe
very 127:3 ektam; khup, khub
village 43:2 gaauN

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

villager 99:30 gaauNlyaa
vine 26:4 lahar
violent 110:7 ujyaalo; ujjal
(have a)vision 96:38 darsan paabaa
visit 103:12 bheNTaabaa jaabaa
vomit (n.) 5:67 okaahaat
vomit (v.) 13:29 waakka karbaa; okaabaa
vote (n.) 99:41 bhoT; matadaan
vote (v.) 108:38 matdaan debaa; cunaaomaa saalhaa debaa
vulture 17:23 girh

W

waist 3:35 Theknaa
waist cloth 57:41 paagi
wait 10:49 asyaabaa
wake up (intr.) 13:19 jaagbaa; beuNjhabaa
wake up (caus.) 13:19a jaagaabaa; beuNjhaabaa
walk 103:23 hiNthbaa
walk (caus.) 103:23a hiNthaabaa
wall 44:12 parkhaal; bhittaa
wallet; set of sacks 70:6 jhoraa
wallow (buffalo in water) 25:39 aahaal basbaa
wander 104:24 dulbaa, Dulbaa
wander (caus.) 104:24a dulaabaa, Dulaabaa
waning moon 35:23 aaNdhaar raat
want; desire 94:8 caahaabaa
want to do 126:10 karbaa caahaabaa
war 100:49 laaraai
warm (one's self by a fire 14:42 taapbaa (taappaa)
warn s.o. (tr.) 87:36a cetaabaa
(become) warned (intr.) 86:36 cetbaa
wash 67:14 dhobaa
wash after eating (o.s.) 66:42 dhobaa
wash away; erode 42:19a baagaabaa
wash mud floors with cowdung and mud 48:8 nipbaa (nippaa)
wash s.o. after eating 66:42a dhowaabaa
wasp 21:97 dangar chaataa
waste 62:38 khero ghughaabaa
water 39:70a paani
waterjar (brass) 47:60 gaagri
waterjar (clay) 47:61 ghaylaa; ghayli
waterjar (small) 47:62 loTaa; amkharaa
waterfall 39:71 jhojhraa; chaangaa
wave 39:75 chyaaluk; chaal
waxing moon 35:24 ujraa
we (exclusive) 128:17 haami
we (inclusive) 128:18 haami
weak 110:6 kamjor
weakness 81:24 kamjori; lidhro
wean 50:3 durh chaaraabaa
wear out (become ragged) 68:31 cheNtri bhebaa
wear out (of matter) (intr.) 50:27 khiyaabaa
wear out (tr.) 50:27a khiyaabaa
weave; knit 66:5 binbaa
weaver 101:64 julaahaa; lugaa bunlaahaar maanus
web 20:82 makuraak jaali
weed (n.) 27:31 jhaar
weed (v.) 32:27 kaamaabaa
week 35:18 saatta; haptaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

weep; cry 94:4 kaaNrbaa
weep; cry (caus.) 94:4a kaaNraabaa
weeping 80:23 kaaNraai; rodhanaa
weigh 106:13 jokhbaa; tawlabaa
weigh (caus.) 106:13a tawlaabaa; jokhbaa laagaabaa
welcome 103:13 maanbhaau karbaa
well (n.) 39:69 iNdaar; cuwaa
west 34:6 paccheuN
wet (aj.) 116:17 bhijla
wet (intr.) 59:6 bhijbaa
wet (tr.) 59:6a bhijaabaa
wet a field and dig it up or plow it 32:25 hilyaabaa
wet season 36:27 barkhaa
what 128:5 kis, kisgwaa
(for) what reason; why 128:9 kisaa
(in) what way; how 128:7 kahane; kannang; kahani; kanhi
wheat flour 56:23 saatu (gahuNk saatu)
wheat straw 27:34 DaaNth; lal
when 125:27 jaba; kakhni
where 123:65 kachi
whet (by hand with wet stone) 73:4 piNjaabaa; ujyaabaa
which (one) 129:27 kun
whip 70:12 korraa
whirlpool 40:83 chaal; chyaaluk (paanimaa ribi ribi karlasehe)
whirlwind 38:53 bhaNwri; huri
whiskers 18:49 daarh
whisper 85:6 saauti milaabaa; khaaskaa khuski karbaa
whistle 102:4 suskyaari baajaabaa
white (of egg) 56:13 Dimaa bhitrak goro bhori
white (aj.) 117:35b goro
white bean 29:56 chim
who 128:6 kun
whole 124:15 jammaae; puraa
why; for what reason 128:9 kisaa
win 90:86 jitbaa
win (caus.) 90:86a jitaabaa
wind 38:52 baataas
wind up 66:4 serpabaa; berhbaa (berbhaa)
window 44:27 jyaal
window shutter 44:28 jyaalak jhakni
wing 16:14 Debnaa
winnow 33:35 baataabaa
winnow (small quantities) 59:2 phatkabaa
winnowing tray 72:48 supaa
wipe off 54:15 poNchbaa
wipe off (caus.) 54:15a poNchaabaa
wire 71:31 taar
witch 83:57 boksi
with 129:31 sanghi
wither; fade 31:12 aslaabaa; oilaabaa, oilabaa
without 129:32 binaa
woman 98:21a aymaai (maanus)
wonder 93:31 urekh laagbaa; acamma maanbaa
wood 26:7 kaaTh
woodpecker 17:18 nahaNcyaa
word 98:23 sabda; sabbar
work 49:23 kaam karbaa
worker 101:70 kaam karlaahaar; guhaaryaa; bani-banhyaar
world 34:1 sansaar
(other) world 83:53 orko sansaar; paralok (paralog)
worms 82:41 caarhilok
worry 93:2 cintaa karbaa; sok karbaa
worship (n.) 83:67 pujaa
worship (v.) 95:21 pujbaa; maanbaa
worship idols 95:22 pujaa karbaa
wound (n.) 80:20 ghaau
(get) wounded (intr.) 14:43 coT laagbaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

wound (tr.) 14:43a coT
laagaabaa
wrap (v.) 51:12 berhbaa
(berbhaa)
wrap around head 69:37
gutbaa; pagri gutbaa
wrap things 51:13
serpabaa
wrestle 52:23 paTkaa
khelbaa; kusti khelbaa
wring 67:16 nicrabaa
wrinkle 2:8 caauri
write 91:2 lekhbaa
write (caus.) 91:2a
lekhaabaa
wrong 118:42 galti

Y

yak 18:46 caNwri gaai
yawn 12:9 haahaari
pherbaa
year 36:25 barsa: saal
(last) year 37:39
parkaaiN
(next) year 37:41 aakho
barkhe
(this) year 37:38
eskaaiN
year after next 37:42
tisaa barkhe
year before last 37:40
ekparkaaiN
yellow 118:36c pahiNla
yesterday 36:32 kaalhu
(day before) yesterday
36:33 ek din
yoke 72:46 juwaa
yolk (egg) 55:12 roini
yonder 129:24 oteke;
taarhaahaa
you; thou 128:11 tuiN
you (exclusive) 128:19
toholek
you (inclusive) 128:20
toholek
young 110:1 juwaan;
tanhyaari

Z

zenith 34:3 thoplaa

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Appendix: Notes on Grammar.

Danuwar Rai is very closely related to other Indo-Aryan languages, such as Tharu, Darai, and Nepali. In this glossary the reader will note that there are quite a number of similarities in the vocabulary between Danuwar Rai and Nepali. Grierson (1968: 18-19) says the Danuwar speak 'a bad Khas-kura' (which stands for Nepali) but we cannot agree. Danuwar Rai is a language in its own right with its own rules and structure, as the following sections illustrate.

1. Verb paradigms

The following paradigms are given to introduce the reader to frequently occurring verb forms in Danuwar Rai. The infinitive is formed by affixing -baa to the stem, as in khaa-baa 'to eat', and in jaa-baa 'to go'. In the chart below suffixes of four different tenses in Danuwar Rai are shown. (for verb stems ending in -aa, as those cited - some changes occur with other verb stems.)

Subject pronoun	Nonpast	Recent Past (same day)	Distant Past	Future
muiN 'I'	-mnaa	-m	-ilam	-bambe
tuiN 'you' (sg.)	-slaa	-way	-ilay	-baybe
u 'he,she,it'	-is	-ok	-ilak	-bage
haami 'we'	-huNklaa	-huNk	-iluhuNk	-buhuNge
toholek 'you' (pl.)	-haalaa	-uhe	-ilehe	-behebe
ukharwhaa 'they'	-thlaa	-hun	-iluhun	-buhunbe

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

For transitive verbs, the suffixes are identical but the subject pronouns oNhi 'he,she,it', ukharwhaai 'they' differ, and sometimes toholeke 'you' (pl.).

2. Case agreement

There is referential agreement in person and number between possessive pronoun and noun. This is not a feature of Nepali structure.

moraa ghar	'my house'
toraa gharer	'your (sg.) house'
okraak gharek	'his/her house'
haamraa ghar	'our house'
tohoraa gharehaar	'your (pl.) house'
ukharwhaak gharekhaan	'their house'

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Bibliography

Grierson, Sir George A. 1968 (1903). Linguistic survey of India. Vol IX, part 4. Delhi: Sundarlal Jain, Motilal Banarsidass.

Hale, Austin. 1973. Clause, sentence, and discourse patterns in selected languages of Nepal. Part IV, word lists. Norman, Oklahoma: SIL.

Hari, Maria. 1971. Comparative vocabularies of languages of Nepal. Kathmandu: SIL.

Kuegler, Klaus Peter, and Doris Kuegler. 1974. Danuwar Rai phonemic summary. Kathmandu: SIL.

Regmi, M. P. 1970. Anglo-Nepali dictionary. Varanasi: M. P. Sharma

Seaward, Larry L., and Austin Hale. 1974. Index to word lists and comparative vocabularies. Kathmandu: SIL.

Trail, Ronald L. 1973. Patterns in clause, sentence, and discourse in selected languages of Nepal and India. Part IV, word lists. Norman, Oklahoma: SIL.

8188

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

859.85329
ज 93 ज

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

Parengi Gurung Kaike Kupiyā Nepali
Pārji Limbu Magar Lhomi Halbi Hayu
Danuwār Rāi Jirel Ghāle Maithili
Darāi Gorum Kulung Thāmi Bhojpuri
Chitwān Thāru Abujh Māriyā Kolāmi

खाम कैके शेर्वा खालोङ हायउ
कुपिया तमाङ थकाली पार्जी नेवाः
लिम्बु सुनुवार कुसुन्दा मगर गोन्धी
धंगर ल्होमी कुलुङ्ग थुलुङ हल्बी
जिरेल लामानी चेपाङ नेपाली स्युवा

Gorum Kotiyā Oriyā Khāling Thakāli
Newāri Sunwār Kondā Dorā Dhangar
Khām Abujh Māriyā Gondhi Thulung
Ghāle Thāmi Kolāmi Nepāli Kusundā
Helambu Sherpā Jirel Chepāng Hayu

परेंगो दराइ गुरुङ दनुवारराई थामी
बाहिङ गोरुम कोलामी मैथली धीमाल
थकाली घाले लामानी नेवारी थामी
कोन्दा दोरा कोलामी अबूज मारीया
भोजपुरी कोतिया ऊड़ीया नेपाली थारु

Parengi Gurung Kaike Kupiyā Nepāli
Pārji Limbu Magar Lhomi Halbi Hayu
Danuwār Rāi Jirel Ghāle Maithili
Darāi Gorum Kulung Thāmi Bhojpuri
Chitwān Thāru Abujh Māriyā Kolāmi

खाम कैके शेर्वा खालोङ हायउ
कुपिया तमाङ थकाली पार्जी नेवाः
लिम्बु सुनुवार कुसुन्दा मगर गोन्धी
धंगर ल्होमी कुलुङ्ग थुलुङ्ग हल्बी
जिरेल लामानी चेपाङ नेपाली स्युवा

Gorum Kotiyā Oriyā Khāling Thakāli
Newāri Sunwār Kondā Dorā Dhangar
Khām Abujh Māriyā Gondhi Thulung
Ghāle Thāmi Kolāmi Nepāli Kusundā
Helambu Sherpā Jirel Chepāng Hayu

खाम कैके शेर्वा खालोङ हायउ
कुपिया तमाङ थकाली पार्जी नेवाः
लिम्बु सुनुवार कुसुन्दा मगर गोन्धी
धंगर ल्होमी कुलुङ्ग थुलुङ्ग हल्बी
जिरेल लामानी चेपाङ नेपाली स्युवा

Parengi Gurung Kaike Kupiyā Nepāli
Pārji Limbu Magar Lhomi Halbi Hayu
Danuwār Rāi Jirel Ghāle Maithili
Darāi Gorum Kulung Thāmi Bhojpuri